Londyn, wtorek, dnia 1.II.44r. Kom.ang.poranny.
Serwis zamorski i franc. europ.

Front zach.: W nocy z niedzieli na poniedziałek gwałtowny nalot RAF. na Berlin, trwający niecałych 25 min. Ogień artylerii p.lotn. od początku słaby, po koniec zupełnie ustał wskutek koncentracji nalotu. Radio Berlin doniosło, że w szeregu dzielnic powstały wielkie szkody. Stwierdziło zarazem, że koncentracja nalotu nie pozostawiła obronie p.lotn. chwili wytchnienia. Wg. napływających ze źródeł neutralnych informacji pożary liczne i gwałtowne. Wczoraj jeszcze ognie płonęły. Tej samej nocy inne samoloty RAF. atakowały Niemce środkowe i zach., oraz zakładały miny na wodach npl. Ze wszystkich tych operacyj nie powróciły 33 bombowce. Zestrzelono 2 myśliwce npl.-
W ten sposób w ciągu 72-ch godz. zrzucono na Berlin 5000 ton bomb. Od 18 listopada zrzucono na Berlin ponad 21.000 ton bomb.-
Wczoraj w ciągu dnia ciężkie bombowce ameryk. pod eskortą myśliwców atakowały Francję płn. i zach., w szczególności Pas de Calais, oraz lotnisko niem. w Holandii. We Francji opór myśliwców minimalny. Zestrzelono 13 samolotów, tracąc 9 własnych.-
Radio Paryż zacytowało artykuł " Ptitt Parisien" z insynuacją, jakoby lotnicy RAF., odnalezieni u Francuzów, którzy użyczyli im schronienia wydali swych gospodarzy w ręce Gestapo. Radiostacja londyńska stwierdza zupełną kłamliwość tej insynuacji, podkreślając, że swą podłością przewyższa wszystko, czeg można się spodziewać nawet po radiu paryskim. Wiadomc z doświadczenia, że mieszkańcy Francji w każdej chwil udzielają schronienia pilotom RAF., a ci ze swej strc ny nie mają potrzeby wydawać Francuzów, gdyż sami ryzykują w najgorszym razie dostania się do obozu jeńców wojennych.-

Front śródz.: Oddz. niem. koncentrują się obecnie wzdłuż kolei Rzym-Neapol, przygotowując linję obrony między Campo-Leone / 20 km. na płn. od Nettuno/, a Citerna. W czasie nalotów sojusz. na pozycje npl. pod Nettuno uderzającym był zupełny brak obrony myśliwskiej.-
Na odcinku V-ej armii oddz. ameryk. przeniknęły wgłąb t.zw. linii Gustawa, przebiegającej na płn. od Cassino, zajmując dwa wzniesienia. Na wsch. od Focino / 3 km. na płn. od Cassino/,Amerykanie umocnili swe pozycje. Wśród jeńców stwierdzono żołnierzy formacyj niem., ściągniętych z Grecji. Nad Garigliano sojusznicy zajęli wzgórza, dominujące nad Castel-Forte.-
Na odcinku VIII-ej armii patrole sojusz.z udziałem ochotników włoskich, walczących pod dztwem oficerów sojusz. przeniknęły daleko poza linje niem., osiągając doskonałe rezultaty.-
W niedzielę lotnictwo sojusz. zestrzeliło 63 samoloty. t.zn. największą ilość kiedykolwiek zniszczoną w ciągu jednego dnia nad Włochami.-
Uchodźcy z Rzymu, którym udało się wyratować z pod okupacji niem. donoszą, że Niemcy przygotowują się do ewakuacji miasta, zakładając liczne miny i bomby czasowe.-
Radio Rzym ogłosiło o rostrzelaniu 10-ciu Włochów przez Niemców z powodu sabotaży.-
Jugosławia : W niedzielę naloty sojusz. na żeglugę niem. przy wybrzeżu dalmatyńskim.-
Kom.kwatery gł. gen.Tito donosi, że w czasie walk w Dalmacji,zwalczące tam niem. oddz. pancer., wysłane z Grecji, poniosły ciężkie straty.
W Bośni Niemcy odzyskali miejscowość Jajce na połud. wsch. od Serajewa, gdzie poprzednio mieściła się kwatera gł.gen.Tito.-

Rosja : Kom. sowiec. z ub.nocy donosi, że oddz. posuwające się wzdłuż wybrzeży Zatoki Fińskiej, walczą obecnie na przedmieściach miasta Kingisepp, oddalonego tylko o 8 mil ang. od granicy estońskiej. Na tym odcinku oswobodzono przeszło 50 miejscowości.-
Oddz. posuwające się na południe wzdłuż linii kolej. Leningrad-Ługa, zajęły miejscowość Dwińsk, położony o 20 km. poza miejscowością Siewiersk, w której Rosjanie w niedzielę rozbili 4 pułki niem. Rzeka Ługa została przez Rosjan w szeregu punktach przekroczona. Linja Leningrad-Pskow, przebiegająca przez Ługę, stanowi jedyną niem. linję odwrotu z odcinka na zach. od Leningradu. W związku z tym należy się liczyć ze zdecydowanym oporem niem. pod miejscowością Ługa. Jest ona atakowana koncentrycznie z trzech stron: jedną kolumna postępuje w kier. połud. z pod Leningradu wzdłuż wspomnianej linii kolej., druga posuwa się w kier. płn. zach. z pod Nowogrodu, trzecia atakuje od wschodu.-
Kom. ros. nie wspomina nic o walkach na Ukrainie.
Ocean Spokojny : Wg. informacji pras. siły ameryk. podjęły wielką akcję przeciwko wyspom Marschall'a z udziałem potężnych formacyj okrętów woj., lotniskowców, oraz samolotów lądowych. Wiadomo jedynie, że są to operacje na wielką skalę, brak natomiast jakiejkolwiek wzmianki o lądowaniu. Wobec udziału w akcji licznych okrętów woj. należy się liczyć z milczeniem dztwa sojusz. na dłuższy okres czasu ze względu na konieczność nieujawniania rejonu działania okrętów woj.-
W niedzielę nalot bombowców ameryk. na wyspę Wake. Wszystkie samoloty powróciły. Wspomniana wyspa była bombardowana ostatnio przez dwie doby bez przerwy z początkiem października, poczym

tamt. baza japon. została na długi okres czasu unieruchomiona.-
27-my w ciągu stycznia nalot na Rabaul. Z pośród 50-ciu samolotów japon. zestrzelono 24 napewno, dalsze 6 przypuszczalnie. Straty sojusz.nieznaczne. W ciągu stycznia zestrzelono nad Rabaul czterystakilkadziesiąt samolotów japon.-
Na Nowej Gwonei oddz. sojusz.dotarły do punktu, oddalonego o 50 mil ang. na południe od przyczółka w Saidor, gdzie niedawno temu wylądowały oddz. ameryk.-
Ameryk. łodzie podwod., działające na Pacyfiku zatopiły 14 statków japon.-
Hiszpania : Amb.ang. w Madrycie, Sir Samuel Hoare, odbył wczoraj konferencję z gen.Franco. Amb. hiszpański w Londynie, ks. Alba wyjechał wczoraj do Madrytu pod odbyciu konferencji z Edenem.-
Włochy : Wczoraj odbyła się w Bari ostatnia sesja Kongresu 6-ciu partyj antyfaszystowskich. Wysłano depesze do Izby Gmin, Kongresu Ameryk. i do Stalina.-
Węgry : Dziennik "Pesti Hirlap" ogłosił przedwczoraj artykuł, przypominający, że nawet w prawie karnym przewidziane są szczególne względy dla oskarżonego, działającego pod przymusem. Należałoby tą samą zasadę zastosować do małych narodów, które są bezsilne w stosunku do otaczającej je pożogi.-

Londyn, wtorek, dnia 1.II.44r. Kom.ang.wieczorny.
Serwis krajowy.

Rosja . Ogłoszony dziś wieczór spec.rozkaz Stalina, powitany w Moskwie 12-tu salwami donosi o zdobyciu miejscowości Kingisepp niedaleko granicy estońskiej. Rozkaz określa tę miejscowość, jako ważny punkt obronny na drodze do Narwy. Miejscowość została zdobyta manewrem oskrzydlającym oddz. sowiec., które przedtym przekroczyły rzekę Ługa. Oddz., które zdobyły wspomnianą miejscowość posunęły się na płn. i na południe, przebywając na niektórych odcinkach 20 mil ang. i oswabadzając przeszło 20-cia miejscowości. Miejscowość Narwa jest odległa już tylko o 12 mil ang. od oddz.ros. Na płn. od wspomnianej miejscowości w szeregu punktów przekroczono dolny bieg rzeki Ługa, docierając na 1 milę od granicy estońskiej i 8 mil od Narwy. Sredni bieg Ługi został przekroczony na odległość 15-tu mil ang.-
Dalsze postępy na zach. od Nowych Sokolników.-
Wczoraj w ciągu dnia unieruchomiono ogółem 94 niem. czołgi i zestrzelono 19 samolotów.-
W przemówieniu, wygłoszonym wczoraj przez Najwyższą Radę Sowietów Mołotow zgłosił wniosek o wprowadzenie istotnych zmian konstytucji radzieckiej. Wniosek ten przewiduje, że każda z 16-tu republik związkowych będzie posiadała swoją armię, stanowiącą jednak integralną część armii czerwonej, oraz każda republika będzie mogła wprost zawierać traktaty z innymi państwami i wg. własnego uznania wystąpić ze związku sowieckiego. Wniosek został przyjęty jednogłośnie. Mołotow zaznaczył, że rozwój Związku Sowiec. w kierunku decentralizacji musi postępować stopniowo. Został on umożliwiony przez postęp poszczególnych republik i wzrost ich w kierunku większej dojrzałości w dziedzinie wojskowej, politycznej i gospodarczej, jak również przez wzrost siły Związku Radzieckiego jako całości.-

Dotychczasowe przepisy konstytucji sowiec.okazują się niewystarczające i należy uczynić zadość potrzebie poszczególnych republik związkowych w kier. nawiązywania bezpośrednich stosunków z innymi krajami. Rosja, która zawarła sojusz z W.Brytanią i USA. kroczy wraz z tymi dwoma krajami na czele potężnej koalicji przeciwfaszystowskiej. Zwycięskie armie Rosji przyniosą oswobodzenie Łotwie,Estonii, Litwie i Mołdawii, Armia czerwona walczy nietylko o swą ojczyznę ale o sprawę wszystkich demokracji. Pakt z Czechosłowacją dowodzi, że Rosja dąży do zaciśnienia stosunków z innymi państwami europ. i do założenia podstaw pod współpracę nietylko w czasie wojny, ale i po wojnie. Konferencje w Kairo i Teheranie scemntowały i rozbudowały wszechświatową koalicję antyhitlerowską.-

Front śródz.: Ofenzywa sojusz. z pod przyczółka na połud. od Rzymu rozpoczęła się w niedzielę rano. Należy się liczyć ze znacznymi trudnościami, gdyż nieprzyjaciel był w stanie przygotowania dokładnie obserwować. Z drugiej strony obecne walki są utrudnione panującą teraz pogodą, zapewniającą widzialność tylko na 1-2 mil ang. Przewidywany jest zacięty opór niem. wzdłuż linii zaopatrz. między Campo-Leone a Cisterno. W miejscowościach tych każdy dom jest zamieniony w twierdzę. Z końcem pierwszego dnia ofenzywy wzięto 400-tu jeńców.-

Na odcinku V-ej armii lokalne postępy.-

Na odcinku VIII-ej armii niewielkie postępy oddz. kanad. na wybrzeżu adriatyckim po zwalczeniu zaciętego oporu niem.-

Lotnictwo sojusz. atakowało w ciągu dnia wczorajszego płn. okolice Wenecji, oraz Celowiec. Zestrzelono 16 samolotów npl.-

Ub.nocy ciężkie bombowce RAF. zbombardowały rafinerie nafty w Trieście. Ogółem w ciągu ub. doby wykonano 800 lotów, tracąc tylko 4 własne samoloty.-

Ocean Spokojny : Poraz pierwszy od wybuchu wojny z Japonią siły zbroj. USA. walczą nie na terytoriach przez Japonię zdobytych w obecnej wojnie, lecz na terenach, na których Japonia jeszcze przed rozpoczęciem wojny sprawowała władzę. Kom. z USA. z ub.nocy donosi, że potężne siły ameryk. po uprzednim bombardowaniu pozycyj japon. przez okręty woj. oraz samoloty, działające z lotniskowców i z baz lądowych w archipelagu Gilberta wylądowały w pobliżu wysp Lae i Kwadżelin w środkowej części archipelagu Marchall`a. Opór japon. silny, straty ameryk. umiarkowane. Desant był wspomozony atakami samolotów z lotniskowców, oraz z lotnisk na archipelagu Gilberta, przeprowadzonymi na inne wyspy japon., oraz na wyspę Wake.-
Radio Tokio donosi, że atak rozpoczął się w niedzielę rano.- W Waszyngtonie podkreślają, że wyspy Marchall`a stanowią pierwszy etap na drodze ofensywy na Japonię, prowadzącej z wysp Gilberta. Objektem jest system obronny, utworzony przez łańcuch wysp od Nauru po wyspę Wake z waspami Marchall`a w środku, oraz archipelagiem Carolinów z główną bazą japon. Truk na zapleczu.-
Front zach.: Swiadkowie naoczni przybywający z Berlina do krajów neutralnych donoszą o straszliwych zniszczeniach po ostat. nalocie. Lotnisko w Tempelhof unieruchomione, samoloty pasażer.startują z innego, odległego o 19-cie mil ang. od śródmieścia. Gmach urzędu kanclerskiego, który po poprzednich nalotach został prowizorycznie wynaprawiany, został ponownie ciężko uszkodzony. Dostać żywność jest b. trudno, tryb życia zdezorganizowany.-
Dziś w ciągu dnia lotnictwo sojusz. zaskoczyło niespodzianym atakiem żeglugę npl. przy wybrzeżach Norwegii i zatopiło poławiacz min, oraz wznieciło pożar na statku handlowym.-

Anglia. W izbie Gmin omawiano sprawę reformy wyborczej i w związku z tym nowego rozdziału mandatów. Przedstawiciele partii liberalnej, oraz posłowie niezależni opowiedzieli się za wprowadzeniem systemu proporcjalnego, natomiast przedstawiciele konserwatystwów i partii pracy wystąpili przeciwko takiemu systemowi.-

Londyn, środa, dnia 2.II.44r. Kom.ang.poranny.Serwis zamorski i franc.europ.

Ocean Spokojny : Prez.Roosevelt oznajmił, że dotychczasowy przebieg operacyj desantowych w archipelagu Marchall'a jest zadawalający.-
Z Waszyngtonu donoszą że dowódca formacyj, które rozpoczęły inwazję otrzymał rozkaz opanowania całego archipelagu na dług. 800 mil ang. Operacje są prowadzone na wielką skalę i odznaczają się charakterem amfibijnym.-
Koresp. donoszą, że w operacjach tych uczestniczy większa ilość pancerników, niż cała flota bryt. posiadała z początkiem wojny. Flota obejmuje najnowsze jednostki, uzbrojone w działa 16", oraz olbrzymie lotniskowce. Komentator radia bryt. zaznacza jednak, że z początkiem obecnej wojny pozycja floty ang. była b.słaba, gdyż ilość pancerników nie sięgała połowy ilości pancerników, jakimi dysponowała flota ang. z początkiem ub. wojny na samym tylko Morzu Północnym.-
Front zach.: Wczoraj zakomunikowano w Londynie, że w ciągu wielkich 6-ciu nalotów, wykonanych w ciągu stycznia na Berlin zrzucono 9300 ton bomb. Ogółem zrzucono w ciągu stycznia na Niemcy 16.500 ton.-
Wojna morska : Niemcy ogłosili wczoraj, że w ciągu stycznia ich łodzie podwod. zatopiły 120.000 ton żeglugi sojusz. Jest to najniższa

cyfra, ogłoszona przez Niemców od września ub.r. Jest ona oczywiście, jak wszystkie dane niem., jaskrawo przesadzona, niemniej jednak jest dobrym wskaźnikiem ewolucji w zakresie wojny z łodziami podwodnymi.-

Rosja : Wczoraj Rosjanie odzyskali ogółem ponad 100 miejscowości.-

Komentator radia bryt. zaznacza, że najbardziej ciekawym frontem jest obecnie odcinek, przylegający do Zatoki Fińskiej. Niemcy będą musieli zdecydować się, czy zamierzają trzymać Estonię, zwłaszcza zaś granicę między wybrzeżem a jeziorem Pejpus, ryzykując oskrzydlenie od połud.,czy też z Estonii się wycofać i tymsamym ryzykować odpadnięcia Finlandii, której połączenia morskie z Niemcami zostałyby przecięte przez flotę bałtycją Rosji. Koresp. jednego z dzienników szwedzkich donosi, że na Morzu Bałtyckim Rosja rozporządza 50-ciu łodziami podwod., 2-ma krążownikami ciężkimi, 2-ma pancernikami i przeszło 20-tu kontrtorpedowcami. Ponadto posiada b.liczne łodzie torped., które zostały zmontowane w głębi Rosji.-

Front śródz.: Na połud. od Rzymu walki rozgrywają się obecnie na 15 mil ang.wgłąb przyczółka sojusz. Odcinek walk ciągnie się od Campo-Leone, położonego bardziej na płn., aż pod Cisterno przy Via Appia, położonego bardziej na południe. Pod pierwszą z tych pozycyj Niemcy początkowo odrzucili oddz. ang., ale Anglicy niebawem cały utracony teren odzyskali. Pod drugą pozycją Amerykanie, walcząc na ulicach na bagnety i granaty ręczne. Via Appia została w tym punkcie przecięta.-

Komentator radia bryt. przytacza szereg głosów krytycznych w Anglii, zarzucających dztwu sojusz. zbytnią ostrożność w początkowej fazie operacji i zmarnowanie okazji zaskoczenia przeciwnika wskutek zbyt powolnego i systematycznego rozbudowynia przyczółka. Z drugiej strony jednak należy

pamiętać o tym, że nie można było liczyć na tak słaby początkowo opór npl., pozatym wysadzono znacznie więcej ciężkiego sprzętu, niż swego czasu pod Salerno, a lekcję Salerna wszyscy mają aż zbyt dobrze w pamięci.-

M.p.2.II.44r.

Londyn, dnia 2.II.44. Aleksander Wnort : korespondencja z Moskwy.

Najważniejszym wydarzeniem dla Rosji jest oswobodzenie Leningradu, ogłoszone w dn.27 stycznia br. spec. rozkazem. Entuzjazm na ulicach miasta przypomina chwile po ogłoszeniu o rozejmie w r.1918. gdy na ulicach Paryża i Londynu manifestowały rozradowane tłumy. W ciągu ostat. 2-ch miesięcy Leningrad przeżył ciężkie chwile, gdyż Niemcy wszystkie siły wytężali, by miasto zniszczyć. Wykazali raz jeszcze, jak złymi są psychologami, gdyż ich bombardowanie, zamiast sparaliżować obrońców Leningradu, przeciwnie pobudziło ich, zarówno jak i wszystkich Rosjan, zatrwożonych o przyszłość miasta, do zwiększonej zaciekłości w natarciu. Przy tym wszystkim charakterystyczne jest milczenie prasy ros. w stosunku do Finlandii. Jeszcze kilka miesięcy temu rozgoryczenie na Finlandię, trwające zresztą do dziś dnia z niezmiennym natężeniem, ujawniało się nazewnątrz znacznie bardziej. Rosjanie nie mogą darować Finom nietylko ich brutalności i ich imperialistycznych ambicji, głoszonych w chwili wypowiedzenia wojny Rosji po stronie Niemiec, ale przedewszystkiem współdziałania wojskowego, bez którego Niemcy nie byliby mogli Leningradu otoczyć.
Mimo jednak, że sprawa fińska jest dla Rosji najbardziej bezpośrednią w najbliższej przyszłości, o Finlandii wspomina się bardzo niewiele, znacznie mniej niż o Polsce.
Sprawa polska stanowi ośrodek wszystkich politycz. dyskusyj. Rosjanie zarzucają, że obecny rząd polski ~~[illegible]~~ nie reprezentuje dostacznie politycznego oblicza Polski, a w jego skład wchodzą liczne osobistości o zdecydowanie antysowieckim nastawieniu.

Polski poeta Julian Tuwim, przebywający obecnie w Ameryce wystąpił z wnioskiem o utworzenie Polskiego Komitetu Narodowego, któryby obejmował przedstawicieli wszystkich bez różnicy Polaków, przebywającyeh poza krajem. Projekt ten spotkał się w Rosji z ogólnym uznaniem.
Z wielkim zainteresowaniem i aprobatą spotkał się również artykuł znanego publicysty ameryk. Waltera Lippmana, ogłoszony w " New York Herald Tribune". Autor stwierdza w nim, że jeśli Polska zamierza powiększyć swoje terytorium przez przyłączenie Prus Wschodnich i innych terenów Rzeszy, to może oczekiwać ich utrzymania tylko pod warunkiem oparcia swej polityki na dobrych stosunkach z Rosją i na gwarancji ros. przed agresją niem.
Jeśli chodzi o ostat. oświadczenie min. Edena, to nie jest one tutaj uważane za odprawę pod adresem Rosji. Interpretowana jest w tym sensie, że sprawa granic nie dojrzała jeszcze do powzięcia w tej chwili ostatecznej decyzji. Na tym samym założeniu opiera się odpowiedź ros., udzielona min. Hull'owi.
Ogólne wrażenie w Moskwie jest jednak, że po napięciu ostat. tygodni atmosfera w stosunkach z Polską ulega poprawie. W kierunku ogólnege odprężenia dużo też zdziałało wyjaśnienie sprawy z korespondencją, nadesłaną swego czasu do " Prawdy" przez jej koresp. w Kairze na temat rzekomych prób pertraktacyj pokojowych między Niemcami a Rosją.
Dziś właśnie ukazał się w "Prawdzie" artykuł, pośmieszający plotki kairskie. Opublikowania sprawozdania z wyników dochodzeń w Katyniu powinno znacznie się przyczynić również do oczyszczenia atmosfery.
Zdenerwowanie propagandy niem. jest w tych warunkach zrozumiałe. Najlepszym tego przykładem jest plotka, puszczona przez Niemców w obieg na temat mojej osoby jakobym został wydalony z Rosji z tego powodu, że pragnąłem sobie na miejscu wytworzyć niezależny sąd.

Polonii, poeta Julian Tuwim, przebywający obecnie w Ameryce wystąpił z wnioskiem o utworzenie Polskiego Komitetu Narodowego, w którym zjednoczyliby się przedstawiciele wszystkich warstw Polaków, przebywających poza krajem. Projekt ten spotkał się z Rosji z ogólnym uznaniem.
Z wielkim zainteresowaniem i aprobatą spotkał się również artykuł znanego publicysty amerykańskiego, Waltera Lippmanna, ogłoszony w " New York Herald Tribune". Autor stwierdza w nim, że jeśli Polska zamierza powiększyć swoje terytorium przez przyłączenie Prus Wschodnich i innych terenów niemieckich, to może osiągnąć ten rezultat tylko pod warunkiem oparcia swej polityki na dobrych stosunkach z Rosją i na gwarancji przez agresją niem.
Jeśli chodzi o sprawę odwieczną min. Benesa, to nie jest ona tu nią uważana za oparcia pod ochroną Rosji. Zainteresowana jest w tym sensie, że sprawa sojuszu dla tej strony jako przedmiot sporu teoretycznej dyskusji. Na tym samym miejscu ukazała się odpowiedź red. udzielona min. Smirnowa.
Ogólne wrażenie w Moskwie jest jednak, że po dosyć czasie. Wszędzie stosunki w stosunkach z Polską ulega poprawie. W stosunku ogólnego odprężenia dużo też zrozumienie wyjaśnienia sprawy z Korespondencją ... wysłany swego czasu do " Prawdy" przez jej korespondenta w Kairze na temat rzekomych prób porozumienia pomiędzy rządem polskim a Rosją.
Dużo większe znaczenie ma " Prawda" artykuł, gdzie mówimy o ... propagowania sprawozdania z wyników ... w których powinno zaznaczać się przedstawicielstwo do tworzenia atmosfery.
Znaczenie tej propagandy wśród ... jest w tych warunkach zrozumiałe. Najlepszym tego przykładem jest plotka, puszczona przez Niemców w związku ze śmiercią gen. Sikorskiego, jakoby został wydalony z Rosji z tego powodu, że przygotowywał z nimi ... wytworzyć niesnaski ...

Najwyższa Rada Sowietów obraduje obecnie nad budżetem. Kredyty na odbudowę zajmowała w rozprawach naczelne miejsce, zgodnie zresztą z nastawieniem opinii ros., która do tej sprawy przywiązuje jaknajwiększą wagę.
Zadania są olbrzymie, zważywszy, że cała przestrzeń od Ukrainy aż po Płn.Kaukaz została przez Niemców obrócona w pustynię. W miarę odzyskiwania zagrabionych terenów przybiera na ostrości problem wyżywienia.
W wielu okolicach konieczne jest w związku z tym wprowadzenie dalszych ograniczeń, by umożliwić zaopatrzenie okręgów, najbardziej potrzebujących pomocy. Wielkie trudności nasuwa zwłaszcza problem transportowy.-
W Moskwie wielkie ożywienie ruchu ulicznego. Teatry i lokale rozrywkowe przepełnione. Powiększono ruch w moskiewskiej kolei podziemnej przypominającej ze względu na jej znaczenie kolej podziemną londyńską, którą jednak przewyższa przepychem swych urządzeń z marmuru, będących symbolem ros. sprawności organizacyjnej w okresie przedwojennym. Życie w Moskwie przypomina niekiedy okres przedwojenny. Zaciemnienie nie jest zbyt rygorystycznie przeprowadzane, wystawy sklepowe zapełniają się, chociaż oczywiście wystawiony towar jest do nabycia tylko na kartki.
Coraz więcej widuje się na wystawach dostarczonej przez USA. odzieży.-Jak już wspomnuałem jednym z najcięższych problemów jest organizacja transportów, a nawet ruchu ulicznego.
Dowóz nafty z Baku jest z natury rzeczy bardzo ograniczony, stąd też na ulicach Moskwy można spotkać tylko bardzo niewiele samochodów prywatnych.-

Z wydarzeń w świecie dyplomatycz. należy wspomnieć o przyjęciu, wydanym przez amb.USA.Harrimana z okazji urodzin prez.Roosevelta, na którym byli obecni najwybitniejści przedstawiciele życia ros., oraz pożegnalne przyjęcie na cześć min. pełnomoc. Australii, przechodzącego na placówkę do Chin, który więcej pozyskał sobie tutaj przyjaciół, niż jakikolwiekk inny dyplomata.-

Londyn, środa, dnia 2.II.44r. kom.ang.wieczorny.
Serwis krajowy.

Front śródz.: Na odcinku V-ej armii oddz. sojusz. wdarły się głęboko w linję Gustawa, przebiegającą wzdłuż rzek Liri i Garigliano. Niemcy wciąż jeszcze trzymają Cassino czołgi i artylerię, ale miasto same jest ustawicznie gwałtownie bombardowane przez ciężką artylerię sojusz.-
Na połud. od Rzymu oddz. ameryk. i bryt. rozszerzają przyczółek, którego ośrodek stanowi port Anzio i który rozciąga się obecnie na dług. 14-tu mil ang., a sięga przeciętnie na 8 mil ang. wgłąb. Walki toczą się na przedmieściach Campo-Leone na płn. oraz Cisterno na południu. Koresp. wojenni donoszą, że Niemcy wykorzystują do ostatecznych możliwości swoją pozycję, umożliwiającą im operowanie na linjach wewnętrznych i używają tych linij w celu ściągania posiłków. Lotnictwo sojusz. w miarę swych możliwości atakuje npl. linje łączności, jednak jest niepodobieństwem linje te zupełnie przerwać i wszystkie zablokować.-
W dniu wczorajszym zła pogoda hamowała działalność lotnictwa, które jednak zestrzeliło 5 samolotów npl. nie tracąc ani jednego własnego.-
Dztwo sojusz. komunikuje, że w ciągu stycznia zrzucono ponad 18.000 ton bomb na pozycje niem. na froncie śródz. W ten sposób od początku kampanii płn.afryk.zrzucono na Niemców na tym froncie ponad 100.000.-
Ocean Spokojny : Operacje ameryk. na trzech wyspach w archipelagu Marchall'a postępują zadawalająco. Na wyspie Kwadżenin znajduje się baza łodzi podwod. i hydroplanów, na wyspie zaś Roy baza lotnicza. Ponadto zajęto 10 wysepek, stanowiących pożyteczne bazy do ataku na dalsze pozycje japon. Obecne działania wojennej są największe ze wszystkich, jakie dotychczas zostały podjęte na Pacyfiku. W ciągu 3-ch dni padło na pozycje japon.14.000 bomb lotn.

i pocisków artyler. Japończycy byli tak zaskoczeni że, gdy rozpoczęto desant,nie pojawił się ani jeden japon. samolot.-
Znany dziennikarz nowozelandzki i komentator radia bryt. Theo Hole, charakteryzuje teren obecnych działań na Pacyfiku. Opanowanie archipelagu Marcha l'a pociągnie za sobą następujące konsekwencje :
1/ zabezpieczy linje łączności pomiędzy Hawai a Australią i Nowo-Zelandią, 2/ ułatwi atakowanie połączeń japon. między metropolią z jednej, a Nową Gwineą, oraz wyspami na płn. od Australii i Nowej Zelandii z drugiej strony, 3/ spowoduje zagrożenie japon. baz wypad. przeciwko aljantom, co już obecnie stanowi powód poważnej troski japon. admiralicji, 4/ poraz pierwszy sojusznicy opanują część terytorium, pozostającego do wybuchu wojny pod zarządem japońskim.- Wyspy Marchall'a przedstawiają na Pacfiku podobne znaczenie dla floty sojusz., jak baza w Scapa Flow dla metropolitalnej floty bojowej bryt dla jej ataków na żeglugę npl. na Morzu Płn. i na Atlantyku. Japończycy straciliby ważne bazy lotnicze i morskie, które im dotąd oddawały ważne usługi przeciwko aljantom.-
Wyspy Marchall'a należą do typu t.zw. atoli koralowych, czyli wysp lagunowych . Składają się one z dwóch grup mianowicie : grupy Ratak, położonej na wschód i grupy Relig, położonej na zachód. Pierwsza z grup obejmuje 13 większych wysp, druga 11.
Centrum administracyjne znajduje się na wyspie Dżajulit. Wyspy są przeważnie w kształcie podkowy, z licznymi ptzerwami w rafach koralowych, umożliwiającymi okrętom przedostanie się do zatoki.
Najwięcej tego rodzaju wpustów posiada wyspa Kwadżlin, w której z 25-ciu przerw w pierścieniu raf koralowych - 6 nadaje się do przebycia przez okręty.

Wyspy Marchall'a dostały się we władanie niem. w 1885 r. Z początkiem wojny światowej zagarnęła je Japonia, a w grudniu 1920 r. został jej powierzony nad wyspami mandat z ramienia Ligi Narodów, pod warunkiem jednak niebudowania fortyfikacji. Po wystąpieniu z Ligi Narodów w marcu 1935r. Japonia bezprawnie mandat zatrzymała i rozpoczęła budowanke fortyfikacyj. Japonia zachowała oczywiście w tajemnicy ilość i rozmieszczenie fortyfikacyj, wg. ogólnych przypuszczeń posiada jednak conajmniej sześć większych baz lotniczych. Umożliwiały one jej atakowanie pozycyj ameryk. na Hawai. Nieulega wątpliwości, że Japończycy będą bronili archipelagu ze wszelką ceną.
Z chwilą opanowania wysp Marchall'a zagrożona będzie główna baza japon. na połud. Pacyfik na wyspie Truk w archipelagu Carolinów, położonym na wsch. od archipelagu Marchall'a.-
<u>Birma :</u> Poraz pierwszy w kampanii birmańskiej oddz. sojusz. użyły czołgów i średn dział w rej. Arrakan. Japończycy byli zupełnie zaskoczeni.-
<u>Front zach.:</u> Niem. dztwo ogłosiło fantastyczne dane na temat nalotów na Londyn, twierdząc, że w dwóch nalotach wzięło udział 900 samolotów i zrzucono około 1000 ton bomb. W rzeczywistości w pierwszym nalocie uczestniczyło 90 samolotów, z których tylko 30 przedostało się ponad Londyn, przyczym 16 strącono, w drugim zaś w dn.29 ub.m. uczestniczyło wszystkiego około 60 samolotów, z których tylko mała część przedostała się nad Londyn. Co do rzekomego 1000 ton bomb, to Londyńczycy sami najlepiej wiedzą co o tym sądzić.
<u>Anglia :</u> Król przyjął na audjencji marszałka lotnictwa Teddera , będącego zastępcą gen.Eisenhovera, oraz dowódcę ameryk. lotnictwa bombardującego w Anglii gen.Spaatza.-

wyspy Marshall'a zostały się we władaniu Niem.
w 1914 r. Z początkiem wojny światowej zajęła
je Japonia, a w grudniu 1920 r. została jej powie-
rzony nad wyspami mandat z ramienia Ligi Narodów
pod warunkiem jednak nie ufortyfikowania [illegible].
Po wystąpieniu z Ligi Narodów w marcu 1935 r.
Japonia rozpoczęła budowę [illegible] i urządzeń
wojskowych (fortyfikacji). [illegible]
[illegible] w tajemnicy i [illegible]
[illegible], np. [illegible]
[illegible] baz lotniczych.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
dale główna baza Japonii, na północ. Pacyfik aż
wyspie Truk w archipelagu Karolinów, położonym
[illegible] od archipelagu Marshall'a.
[illegible] pierwszy [illegible]
[illegible], uderzy [illegible] w re-
[illegible]
Kwajalein. [illegible]
[illegible]
w [illegible] 900 samolotów
[illegible] około 1000 ton bomb. W [illegible]
[illegible] 90 samolotów,
z których tylko 30 [illegible] ponad [illegible],
przy czym 15 strącono, w [illegible]
[illegible] około 50 samolotów,
z których [illegible]
[illegible]. Co do [illegible] ton bomb, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] gen. [illegible]
[illegible], oraz dowódca [illegible] Japońska [illegible]
[illegible] gen. [illegible]

Rosja : Dziś upływa rok, odkąd nadzwyczajny kom. sowiec. doniósł o zlikwidowaniu całej 330.000-nej armii ~~pełnej~~ niem. pod Stalingradem.-
Obie armie ros., działające na płn. na zach. od Leningradu, oraz na zach. od Nowogrodu dzieli jeszcze przestrzeń 50-ciu mil ang.-

Londyn, czwartek, dnia 3.II.44 r. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski i franc. europ.

Front śródz.: Wczorajszy kom.sojusz.doniósł, że na odcinku V-ej armii oddz. ameryk. i franc.wdarły się w linję Gustawa wzdłuż frontu kilkunastu km.-
Koresp. donoszą, że na płn.przedmieściach Cassino walczą czołgi ameryk.-
"Daily Express" podkreśla świetne sukcesy oddz. franc. na płn. od Cassino. Opanowano ważne wzgórza w pobliżu drogi Rzym-Cassino.-
Na połud. od Rzymu oddz. bryt. walczą na przedmieściach Campo-Leone, ameryk. zaś na przedmieściach Cisterna. Obie strony ściągają posiłki. W każdej chwili oczekuje się ataku niem. na wielką skalę.-
Komentator radia bryt. przyznaje, iż nie sprawdziło się jego przypuszczenie z przed tygodnia, że Kesselring będzie się starał wycofać swe oddz. z pod Garigliano, by rzucić je na połud. od Rzymu. Obecnie wiele wskazuje na to, że będzie on starał się zlikwidować przyczółek pod Nettuno, zanim jeszcze sojusznicy zdążą zlikwidować linję Gustawa i w ten sposób na wspomnianej linii się utrzymać.-
Lotnictwo sojusz. atakowało gwałtownie npl.linje łączności i zablokowało drogę pod Albano / na wsch. od Veletri/.-
Jugosławia : 19-ta dywizja jugosłowiańska w Dalma[cji] zadała ciężkie straty niem. dywizji alpejskiej.

Dania: [illegible]

Londyn, czwartek dnia 3.II.44 r. [illegible]

Front środkowy: [illegible]

"Daily Express" [illegible]

[illegible] Campo-Leone, [illegible] Cisterna. [illegible]

[illegible]

Gibraltar: [illegible]

Rosja :. Kom. sowiec. z ub.nocy donosi, że oddz. ros., posuwające się ku granicy estońskiej,wzdłuż wybrzeża Zatoki Finlandzkiej, oswobodziły dalszych 40 miejscowości. Dotarły one do ujścia rzeki Ługa, tak, iż całe wybrzeże na wsch. od rzeki zostało już oczyszczone z nieprzyjaciela. Posuwając się na połud. od Kingisepp, Rosjanie zdobyli dwie wioski, oddalone tylko o 15 mil ang. od miejscowości Narwa. Intensywna działalność lotnictwa ros.-
Radio finlandzkie doniosło, że Niemcy zarządzili ewakuację Narwia z ludności cywil., oraz powołali w Estonii pod broń wszystkich mężczyzn od 20 do 40 roku życia. We wtorek na całym froncie Rosjanie unieruchomili 85 czołgów oraz zestrzelili 64 samoloty.-
Koresp. radia bryt. zaznacza, że Niemcom pozostają obecnie do odwrotu dwa przejścia, mianowicie jedno między wybrzeżem a jeziorem Pejpus, drugie zaś między jeziorami Pejpus i Ilmeń. Niemcy starają się za wszelką cenę ujścia te utrzymać w całej szer., podczas, gdy Rosjanie starają się je zacieśnić. Niebywale łagodna zima, niepamiętna od dziesiątek lat, powoduje, że w lutym panują warunki wiosennych roztopów, co obu stronom niezmiernie utrudnia działalność. Niemcy posiadają jednak pewną przewagę, dysponując lepszymi komunikacjami.-
Na odcinku środkowym i połud. wzgl. zastój, niebawem jednak nastąpi zapewne wznowienie walk na południu. Wbrew oczekiwaniom Niemcy potrafili utrzymać się w łuku Dniepru, przyczym głównym motywem jest chęć eksploatowania jaknajdłużej złóż manganu w Nikopolu, których wykorzystywanie jest umożliwione dzięki trzymaniu linii kolej.Lwów-Odessa.-

Ocean Spokojny : Przyczółki ameryk. na wyspach Namu i Kwadżelin silnie opanowane. Na wyspie Roy opanowano dobre lotnisko. Strat w okrętach nie było, straty w ludziach umiarkowane.-
Adm. Nimitz objął stanowisko gubernatora wojsk. na opanowanych terenach japon., na których rozpoczęła działalność przygotowana zgóry administracja ameryk. Do miejscowej ludności wydano proklamacje.-
Naloty na Rabaul, gdzie opór japon. słaby.-
Pod Nową Gwineą zatopiono statek japon. 4000 ton pojemności.-
Na Nowej Gwinei oddz. austral., posuwające się w górę Zatoki Huon nie napotykają oporu npl. i zbliżyły się na niecałe 30 mil ang. do przyczółka ameryk., utworzonego na wschód pod Saydor.-
Wojna morska : Admiralicja ang. ogłasza, że w r.ub. Niemcy stracili wskutek zatopienia, uszkodzenia, bądź też zdobycia przez sojuszników przeszło dwa i pół miljona ton żeglugi.
W ten sposób straty npl.od początku wojny przekroczyły 10.000.000 ton. W zestawieniu nie są uwzględnione straty, poniesione z powodu ataków ros., żegluga unieruchomiona w portach wskutek blokady, oraz straty japońskie.-
Front zach.: Wczoraj piąty w ciągu ub.6-ciu dni nalot dzienny na Francję, mianowicie na rejon Pas de Calais, oraz lotnisko w Normandii. Myśliwce nieobecne, natomiast silny ogień artylerii p.lotn. Dwa ciężkie bombowce ameryk. nie powróciły.-
W nocy z wtorku na środę naloty "Moskit'ów" na Berlin i Niemcy zach. Jeden samolot nie powrócił.-

Londyn, czwartek, dnia 3.II.44r. Kom.ang.wieczorny.
Serwis krajowy.

Rosja : Dziś wieczór spec. rozkaz Stalina, ogłoszony przy dźwięku 20-tu salw z 224-ch dział doniósł o wielkim zwycięstwie nad środkowym Dnieprem. Dziewięć dywizyj piech. i jedna pancer. zostało otoczonych na przestrzeni między Żwinogródką a Spola. Na tym odcinku połączyły się armia gen.Watutina, posuwająca się od Białej Cerkwi na wschód, oraz armia gen.Koniewa, posuwająca się od Kirowogradu w kier. zachodnim. W ciągu 5-ciu dni, odkąd Rosjanie rozpoczęli ofenzywę przeciwko niem. klinowi nad środkowym Dnieprem, każda ze wspomnianych armij posunęła się o 30-45 mil ang. i połączyły się na wspomnianym odcinku. Ponad 300 miejscowości zostało oswobodzonych, m.in. Kaniow, Smiła, Żwinogródka i Spola. Armia gen.Mansteina wykonywała gwałtowne kontrataki z pod Krystynówki, położonej na płn.zach. od Humania, ale wszystkie kontrataki zostały unicestwione. Również otoczone oddz. niem. wykonywują rozpaczliwe kontrataki, przyczym jednak skończyło się tylko na b.ciężkich stratach. W czasie kontrataku na jednym tylko odcinku Niemcy stracili 40 czołgów. Niemcy zupełnie o otoczeniu swych oddziałów nie wspominają. O ileby stan dywizyj otoczonych był normalny, oznaczałoby to dla Niemców strat. stu tysięcy ludzi. Sytuacja otoczonych jest beznadziejna, otaczający ich pas liczy w najwęższym miejscu 10 mil ang. szer. Kom. Stalina został ogłoszony dokładnie w jeden rok i dzień po kom. o otoczeniu armii Paulusa pod Stalingradem.-
Otoczone armie są stale wykańczane atakami ros. W czasie kontrataków na jednym z odcinków Niemcy utracili tu 4000 zabitych, na innym 2000.

Wiadomość niem. o ewakuacji Równego i Łucka nie została jeszcze potwierdzona. Jeśliby się sprawdziła, oznaczałoby to, że w ciągu 36-ciu dni, które upłynęły od odzyskania Korostenia, Rosjanie przebyli 150 mil ang.-
Na zach. od Nowych Sokolnik dalsze postępy ros., Niemcy stracili 5000 zabitych.-
Na płn. siły ros. przekroczyły granicę estońską i przecięły linję kolej. Narwa-Psków.
Między Ługą a Narwą wyswobodzono 50 miejscowości. Jedna z nich jest oddalona tylko o 15 mil ang. od jeziora Pejpus.
Ros. oddz. saper. przerzuciły przez zamarzniętą rzekę szereg mostów.-
Dotarcie do Łucka oznaczałoby, że Rosjanie znajdują się oa niecałe 60 mil ang. od linii Curzona.
Front śródz.: Przyczółek sojusz. pod Anzio został nieco rozszerzony. Od 12-tu dni Niemcy zdołali ściągnąć szereg posiłków.-
Na odcinku V-ej armii kontrataki niem. na płn. od Cassino zostały odparte. Nic nie wskazuje na to, by Niemcy zamierzali miasto opróżnić, przeciwnie, widoczne są gorączkowe przygotowania obrony. Niemcy posiadają liczne bunkry stalowe, które mogą być zniszczone tylko w razie bezpośredniego ugodzenia przez pocisk.-
Lotnictwo sojusz. w nocy z wtorku na środę zaatakowało Miribor w Jugosławii. Wczoraj w ciągu dnia działalność lotnictwa zmniejszona wskutek niepomyślne pogody. Ameryk. "Liberator'ry" zaatakowały radiostację w Durazzo. Straty npl. 4 samoloty, własne 1.-
W nocy z poniedziałku na wtorek zatopiono 2 npl. szkunery i 1 statek.-
Na połud. od Ancona dwa kontrtorpedowce bryt. ostrzeliwały dwa porty.-

Jugosławia : Z Kairu donoszą, że sojusz. dostawy dla armii gen.Tito znacznie wzrosły, zwłaszcza w ub.miesiącu. Z kwatery gen.Tito donoszą, że armia jego została powiększona z 8-miu na 10 korpusów. Jej liczebność jest oceniana na około 300.000 mężczyzn i kobiet pod bronią.-

Albania : Bryt. oficer łącznikowy, który spędził szereg miesięcy w Albanii z oddz. powstańczymi opisuje swoje wrażenia. Gdy Niemcy powołali w Tiranie do życia marionetkowy " rząd albański", nie mógł on obradować, gdyż powstańcy zaczęli ostrzeliwać miasto z dział. Dopiero po przybyciu artylerii niem. i dwudniowym pojedynku artyler., członkowie rządu mogli wyleźć z piwnic. Kraj jest dziki i nadaje się idealnie do walki partyzanckiej. Niemcy kontrolują jedynie wybrzeże morskie, większe miejscowości i drogi, natomiast wgłąb kraju zapuszczają się jedynie, gdy chcą przeprowadzić pacyfikację. W Albanii działa szereg niezależnych grup, najsilniejszą jednak jest armia ruchu wyswobodzenia narodowego, podzielona na brygady i bataliony,odznaczająca się wielką ruchliwością i umiejętnością zaskakiwania nieprzyjaciela. Oddz., które uległy rozproszeniu w starciu z Niemcami, natychmiast łączą się z powrotem.

Jedną z najwybitniejszych osobistości, które poznałem, był duchowny, który stał na czele oddziału stu ludzi. Był to pod każdym względem wielki charakter, mimo, że nie rozstawał się z ręcznym karab. maszyn. i osobiście rzucał bomby, z których jedna przepaliła mu nawet jego wspaniałą brodę, wykorzystywał każdą chwilę czasu dla pełnienia swych obowiązków duchownych. Poznałem również oficera ang., który w czasie domowej wojny hiszpańskiej walczył w brygadzie międzynarodowej i znał dobrze ang. Był to świetny dowódca i taktyk.

Gościnność ludności albańskiej wzruszająca, dzieliła się z nami dosłownie ~~z nami~~ ostatnim kąskiem.

Powstańcy albańscy wiążą swą akcją liczne dywizje niem.-

<u>Ocean Spokojny :</u> Lotnisko na wyspie Roy, należącej do grupy wysp Fadżelin, opanowane przez Amerykanów, jest najlepszym w całym archipelagu Marchall'a.-

W czasie akcji zginął jeden z najwybitniejszych publicystów ameryk., Raymond Clapper / wypadek lotniczy/, liczył on 51 lat, był typem poważnego i odpowiedzialnego publicysty, przykładał największą wagę do zbierania informacji z pierwszej ręki na miejscu, jego artykuły były czytywane w całych USA.-

<u>Czechy :</u> Prez. Benesz w przemówieniu, wygłoszonym dzisiaj przed czeską radą narodową oświadczył, że porozumienie między Czechami, Polską i Rosją, trzema państwami słowiańskimi jest sprawą najwyższej wagi. Nigdy poprzednio takiego porozumienia nie było. Z chwilą, gdy do niego dojdzie, Niemcy nigdy nie ośmielą się na ponowną wojnę zaczepną i dlatego też czynią wszystko co w ich mocy, by wprowadzić rozdwojenie między aljantów. W Moskwie postanowiliśmy nie ustawać w wysiłkach, dopóki do takiego porozumienia nie dojdzie. Prem.Churchill, gdy spotkałem się z nim w Afryce Płn. całkowicie zaaprobował porozumienie czesko-ros. Porozumienie to, podobnie, jak sojusz. ros.-ang., to podstawy przyszłej polityki czechosłowackiej, a zarazem nawrót do naszego programu z okresu poprzedzającego Monachium. Obecnie, gdy czerwona armia do nas się zbliża, to na horyzoncie zarysowuje się powstanie drugiego frontu, czeski ruch oporu przeciw Niemcom będzie wzrastał i doprowadzi do generalnego powstania.-

Do takiego powstania dojść musi i dojdzie.
Anglia : W czasie rozpraw w Izbie Gmin, nawiązując do wzmianki jednego z posłów, że po pobiciu Niemiec, powracający ze służby wojsk. będą mogli na ochotnika zgłosić się do wojny z Japonią, min. pracy Bevin oświadczył, że o tym nie może być mowy. Wojna jest jedna i aż do ukończenia walki z Japonią powszechny obowiązek służby w przemyśle i siłach zbroj. będzie obowiązywał bez zmian.-

Londyn, piątek, dnia 4.II.44r. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski i franc. europ.

Front zach.: Wczoraj rano przeszło 1100 ameryk ciężkich bombowców pod osłoną długodystansowych myśliwców zaatakowało Wilhelmshaven, główną niem. bazę wypad. w atakach na konwoje do Rosji, oraz siedzibę wielkich stoczni łodzi podwodnych. Opór myśliwców npl. nieznaczny. Zestrzelono 19 samolot. npl., straty własne 4 bombowce i 9 myśliwców. Objekty były bombardowane po przez chmury.-
Wczoraj w ciągu dnia naloty na objekty wojsk. w płn. Francji, jeden samolot nie powrócił. U wybrzeży holend. zatopiono trzy barki npl.-
Ub.nocy nalot npl. na Anglię, w Londynie dwa alarmy. Cztery samoloty zestrzelono. Były ofiary w ludziach i szkody.-
W nocy ze środy ba czwartek naloty "Moskit'ów" na Niemcy zach., oraz zakładanie min na wodach npl. Wszystkie samoloty powróciły.-
Front śródz.: Niemcy ściągają na połud. od Rzymu posiłki z Genui i Fiume.-
Sprawozdawca wojsk. radia bryt., kpt. Cyrill Falls omawia sytuację we Włoszech, skąd powróc

dwa tygodnie temu. Dziewięć dni spędziłem we Włoszech, pozatym odwiedziłem na Malcie gubernatora generał., oraz byłem w Algerze w kwaterze głównej. Dzieło, zapoczątkowane przez gen. Eisenhovera, a przejęte przez jego następcę gen. Wilsona, jest jedyne w swym rodzaju. Ludzie, kierownictwo, wyćwiczenie, wzajemne doświadczenia - to wszystko zostało zespolone dla wspólnego działania przez armię ang. i ameryk. Organizacja sztabu opiera się na zasadach ameryk., ale szereg koncepcyj bryt. uwzględniono. Mowy niema o jakichkolwiek nieporozumieniach czy uprzedzeniach na tle narodowościowym. Oficerów wywiadu stale dopytywałem się o poziom, a zwłaszcza stan moralny armii niem. Najcharakterystyczniejszym jest brak żołnierzy w wieku od 20-30 lat, co wskazuje na ich wielkie straty. Niektóre formacje są pozbierane z niedobitków różnych innych formacyj, żołnierze piech., wzięci do niewoli często okazują depresję. Mimo tego jednak walczą dobrze, żołnierze zaś oddz. SS. i grenadierów pancer. nawet w niewoli nie tracą pewności siebie i arogancji. Niem. obrona i taktyka są świetne. Nieulega wątpliwości, że jest to jeszcze armia b.groźna. Zastanawiającym było, że tak długo nie było słychać o żadnych desantach na tyłach npl. Ostatni wykonany pod Volturno miał miejsce w listopadzie. Z drugiej strony przyczyniło się to zapewne do uśpienia czujności przeciwnika. Jeśli chodzi o lądowanie na południu, to Kesserling zdążył już zgromadzić tam siły, dorównywujące naszym. Wiem o tym, że postronni obserwatorzy stanowią zawsze przedmiot nieufności i krytyki. Mimo tego jednak muszę zaznaczyć, że jak dotąd jestem nieco rozczarowany przebiegiem operacji na połud. od Rzymu.

Musimy się postarać o to, by na przyszłość taktyczne wykonanie stało na tym samym poziomie, co koncepcje strategiczne naszego dztwa.- Komentator radia bryt. zaznacza, że sytuacja na połud. Włoch jest napięta. Przyczółek jest jeszcze niewielki, a jego rozszerzanie następuje powoli. Niemcy niewątpliwie wytężą wszystkie siły w usiłowaniach wyrzucenia nas do morza.-

Jugosławia : Z kwatery gł. gen. Tito donoszą, że w Słowenii odparto sześć kolumn niem. W Dalmacji i na wybrzeżu chorwackim ożywione walki.-

Francja : W depeszy do gen. de Gaulle prem. Churchill składa mu życzenia z powodu wspaniałej walki oddz. franc. Jest to dla nas krzepiące widzieć, jak Francuzi walczą ramię przy ramieniu z Anglikami i Amerykanami. Jest to przypomnienie przeszłości i zarazem zapowiedź powodzenia na przyszłość.- W Algerze oznaczono terminy pierwszej serii procesu przeciw zdrajcom. Na ławie oskarżonych zasiądzie m.in. siedmiu ofic. franc. pod zarzutem znęcania się nad internowanymi.-

Ocean Spokojny : W grupie Kwadżelin zdobyto pięć dalszych wysepek. Straty ameryk. wynoszą stukilkudziesięciu ludzi, japon. 1250 zabitych. Niedobitki japon. są likwidowane, to samo na płn. wyspy Naumur.-

USA.: W styczniu wyprodukowano 8780 samolotów wojsk.- Przewodniczący komisji morskiej USA. oznajmił, że produkcja statków handl. w styczniu była najniższa od roku. Jest to jeden argument więcej za wprowadzeniem powszechnego obowiązku pracy.-

Rosja : Komentator radia bryt. stwierdza, że ostat.zmiany w konstytucji sowiec. wywołały w Anglii olbrzymie zainteresowanie. Przyczyna tkwi w tym, że Anglia jest związana sojuszem z Rosją. Obecnie możnaby w teorii przypuścić, że wobec przyznania samodzielności w dziedzinie polityki zagr.każdej z republik związkowych, może stąd wyniknąć konieczność uzgadniania stosunków z każdą z nich z osobna.
Jest to jednak tylko teoria. Stany Związkowe Australii, czy USA. również posiadają w teorii prawo wystąpienia z federacji, z którego jednak nigdy nie korzystają. Należy pamiętać, że w Rosji największą siłę przedstawia parta komunistyczna, która zapewnia Związku Sowiec. najwyższą spoistość. Pozatym konstytucja zastrzega decydowanie o zasadniczych linjach polityki zagranicznej Związkowi Sowieckiemu,jako całości.-

ondyn, piątek, dnia 4.II.44r. Kom.ang.popołud.Serwis amorski.

Front Środz.: Ostatnie informacje korespondentów donoszą, że wczoraj Niemcy rozpoczęli oczekiwaną zdawna wielkie przeciwnatarcie na przyczółek sojusz. na połud. od Rzymu.-
Okręty franc. i ang. ostrzeliwały niem. pozycje artyler. pod Formia między odcinkiem V-ej armii, a przyczółkiem na połud. od Rzymu.-
Na odcinku V-ej armii oddz. ameryk. rozpoczęły wczoraj po połud. pełne natarcie po intensywnym przygotowaniu artyleryjskim. Część oddz. ameryk. wdarła się do miasta, jednak po zaciętych walkach została zmuszona do wycofania się. Opanowana została miejscowość Castellane, położona na 3 mile ang. na płn. wsch. od Cassino.-
Na zach. od Garigliano lokalne sukcesy.-
Na odcinku VIII-ej armii została opanowana wioska Torricella, położona na 23 mile ang. na połud.zach. od Ortena i panująca nad doliną Aventino.-
Działalność lotn.zahamowana wskutek złych warunków atmosfer.Zestrzelono 5 samolotów npl. ze stratą 2-ch własnych.-
Krążą pogłoski, jakoby Rommel powrócił do Włoch.-
Jugosławia : Na wszystkich odcinkach zacięte walki o linje komunikac. Z kwatery gł. gen.Tito donoszą, że Niemcy część swych sił przerzucili do Rosji i Włoch, na miejscu zaś wypełniają luki posiłkami z Bułgarii i Grecji.-
Front zach.: Ub.nocy naloty "Moskit'ów" na Niemcy zach., oraz zakładanie min na wodach npl. Wszystkie samoloty powróciły.-
Rosja : Dalsze zacieśnianie pierścienia wojsk ros. dokoła 10-ciu dywizyj niem., otoczonych pod Kaniowem "Czerwona Gwiazda" donosi, że Niemcy walczą, jak dzikie bestie, schwytane w potrzask. Odmawiają oni poddania się, jednak ich sytuacja staje się coraz krytyczniejsza, brak amunicji i dostaw, których

organizacja oparta jest wyłącznie na transporcie powietrznym.-
Koresp. radia bryt. w Moskwie, Winterton, donosi że otoczonych jest conajmniej 100.000 żołnierzy. Całe grupy stają się obecnie zdezorganizowanymi bandami. Obecna bitwa może się okazać początkiem końca kampanii w łuku Dniepru. Była ona przygotowywana od szeregu tygodni i dztwo ros. niczego nie pozostawiło przypadkowi. Nie byłoby niespodzianką, gdyby obecne walki były zapowiedzią ważnych wydarzeń w walkach nad Dnieprem.-
~~Krxmtxxx~~
Burma : Formacje chińskie, walczące u boku oddz. ameryk., odniosły sukcesy, posuwając się naprzód doliną rzeki Hu-Kong. Również nad górnym biegiem rzeki Czindwin Chińczycy posunęli się naprzód. Bombowce nurk. RAF. atakowały z powodzeniem Maungdaw / na płn. od Akyab/, oraz żeglugę w Rangunie.-
Ocean Spokojny : Oddz. ameryk. opanowały Lagunę w Kwadżelin, gdzie znajduje się największa morska baza japon. od wsch. od Truk. Na wyspie Naumur zorganizowany opór japon. ustał, pojedyńczy strzelcy japon., atakujący z zasadzki są likwidowane.-
Hiszpania : Prez. Roosevelt oświadczył dziś na konferencji pras., że USA. i W.Brytania współdziłają w tym kierunku, by neutralność Hiszpanii była rzeczywista. Prezydent oświadczył, iż ma nadzieję, że wysiłki te odniosą skutek.
W sytuacji nie nastąpiło ostatnio żadnych zmian.
Anglia : W wyborach uzupełniających okręgu Brighton przeszedł kandydat koalicji rządowej, zdobywając o 2000 głosów więcej, niż jego przeciwnik, kandydat niezależny. Ilość głosujących wyniosła 40.000, podczas, gdy w czasie ostat. wyborów powszechnych głosowało 80.000. Kandydat rządowy otrzymał przed wyborami list od prem. Churchilla, wskazujący na konieczność zachowania w czasie wyborów rozejmu partyjnego.-

Londyn, sobota, dnia 5.II. Kom. ang. poranny. Serwis zamorski i franc. europ.

Rosja : Na odcinku płn. Rosjanie oczyścili całe wybrzeże Zatoki Fińskiej aż po ujście rzeki Narwa. Znajdują się oni obecnie na 5 mil ang. wgłąb Estonii, a 8 mil od miasta Narwa. Cała przestrzeń między wybrzeżem a jeziorem Pejpus została przez nich zajęta. W ciągu jednego tygodnia Niemcy stracili 1500 zabitych. Wydatne współdziałanie ze strony partyzantów.-
Cała linja kolej. między Leningradem a Nowogrodem jest już opanowana przez Rosjan. Postępy w kier. Ługi, zwłaszcza od strony płn.-
Ostatnie audycje radia niem. wydają się przygotowywać opinję niem. na ewakuację Witebska. Podkreślono, że Witebsk stracił obecnie dawne znaczenie strategiczne.- Wiadomość o ewakuacji Równego i Łucka jeszcze ze strony ros. nie potwierdzona.-
Na Ukrainie Niemcy czynią rozpaczliwe wysiłki uwolnienia 10-ciu dywizyj, zamkniętych między Dnieprem a linją kolej. Smila-Biała-Cerkiew. Próby wyłamania się kosztowały wczoraj Niemców 3000 zabitych i 26 zniszczonych czołgów. Oddz. niem., które próbowały od zewnątrz przybyć z odsieczą, straciły 32 czołgi. Rosjanie zacieśniają pierścień i zdobyli pewną ilość wiosek. Bardzo ważną rolę odgrywa lotnictwo sowiec., bombardując dzień i nocą otoczonych Niemców, oraz neutralizując lotniska, służące obecnie głównie transportowcom "Ju52", dowożącym dostawy. W ciągu ub. doby 13 transportowców zestrzelono w powietrzu, a 60 zniszczono na ziemi.
Przebieg kampanii przypomina ostat. fazę walk w Tunisie.-
Szer. pieścienia jest oceniana conajmniej na 30 km., okrążona zaś powierzchnia na 1500-2000 ang. mil2.-

Front środ.: Cztery kontrataki niem., przypuszczone na przyczółek sojusz. na połud. od Rzymu zostały odparte. Kesserlingrzucił do walki ciężką artylerię, oraz ściąga liczne posiłki z płn. Włoch.-
Komentator radia bryt. podkreśla, że kontratak niem. nastąpił w tydzień później, niż oczekiwano, co pozostaje w uderzającej sprzeczności z przebiegiem walk po desancie w Salerno, kiedy Niemcy już w trzecim dniu rozpoczęli wściekłe kontrataki. Powód tkwi w tym, że narazie Kesserling mógł liczyć na posiłki jedynie z odcinka V-ej armii, co byłoby połączone z jego osłabieniem, zwłaszcza w panującej tam krytycznej dla Niemców sytuacji, ponadto zaś w akcji lotnictwa, które blokując drogi, utrudnia dostawy z Włoch centralnych. Nieulega wątpliwości, że operacje desantowe postępują powoli, gdyż w ciągu 10-ciu dni rozszerzono przyczółek tylko na 12 mil ang. wgłąb. Niewątpliwie wynikły stąd pewne korzyści dla Niemców, którzy mieli czas na ściągnięcie posiłków. Z drugiej strony jednak oddz. sojusz. są zdane na dostawy morzem i dzwwo doszło do wniosku, że przed rozpoczęciem dalszego natarcia będzie lepiej zgromadzić wszystkie potrzebne zasoby na lądzie. Tylko czas może wykazać, czy ta decyzja była trafna.-
Bułgaria : Z Ankary donoszą o dalszej ożywionej akcji przedstawicieli opozycji.
Poseł Konoff zażądał zacieśnienia stosunków z Rosją i Turcją, poseł Muszanoff zaś oświadczył, że skoro oś już więcej nie istnieje, to tymsamym ustały wszelkie zobowiązania w stosunku do Niemiec.-
Front zach.: Wczoraj przedpołud. potężna formacja ameryk. ciężkich bombowców zaatakowała pod osłoną myśliwców Frankfurt n/Menem. Opór myśliwców npl. słaby. 10 npl. myśliwców zniszczono, straty własne 21 bombówców i 1 myśliwiec.-

W nocy z czwartku na piątek nalot niem. na Anglię. Uczestniczyło w nim około 70-ciu samolotów, z których 20 przedarło się nad Londyn. 5 zostało zestrzelonych.-
Szef Sztabu Generał. Marshall oświadczył wczoraj w Waszyngtonie, że ponad 2000 ciężkich bombowców ameryk. bierze udział w nalotach na Niemcy i kraje okupowane.-
Ocean Spokojny : Oddz. ameryk. opanowały w sobotę ważną wyspę, położoną na płn. od Kwadżelin, oraz dwie wyspy mniejsze, położone między poprzednimi.-
W proklamacji do ludności zajętych terytoriów adm. Nimitz wezwał do kontynuowania codziennych zajęć, zaznaczając, że administracja nie ma zamiaru ich krępować.-
Lotn. sprzymierzonych odniosło wielki sukces w czasie nalotu na Wewak na Nowej Gwinei. Japończycy od dłuższego czasu starali się tę bazę, zniszczoną poprzednimi nalotami, ponownie uruchomić. W czasie pierwszego nalotu ciężkie bombowce ameryk. zniszczyły 12-cie samolotów na ziemi, oraz zmusiły do walki w powietrzu 40 myśliwców japon., zestrzeliwując z nich 8. Manewr ten był zręczną dywersją, gdyż jak tylko myśliwce powróciły do baz celem uzupełnienia zapasów benzyny, nadleciała druga eskadra bombowców śred. i całkowicie Japończyków zaskoczyła niszcząc 60 myśliwców na ziemi. W ten sposób Japończycy stracili 80 samolotów. Straty sojusz. minimalne. W nalocie uczestniczyło ponad 150 samolotów, zrzucono 200 ton bomb.-
Pod Nową Irlandią wzniecono pożar na transportowcu 6000 ton.-

USA.: Wiceprez.USA.Wallace oświadczył wczoraj, że po wojnie USA. staną w obliczu konieczności przeprowadzenia walki z monopolami. W obecnej wojnie wielkie interesy, reprezentowane przez przemysł, świat pracy i rolnictwo zyskały wpływy bez precedensu. Będzie trzeba walczyć przeciwko światowi, reprezentowanemu przez Wall Street, stawiającemu prawa dywidendy ponad prawa ludzkie.-

Argentyna : Rząd zerwał stosunki dyplomatycz. z rządem w Vichy, Bułgarią, Rumunią, Węgrami.-

M.p.dnia 5.II.44 r.

Londyn,dnia 4.II.44r. Generał Major Sir Robert Gordon-Finlesson - przegląd wojskowy.

W nowoczesnej wojnie jednym z pierwszych zadań każdej ze stron walczących jest osłabienie ducha po stronie przeciwnej, zwłaszcza na t.zw. froncie wewnętrznym. Wydarzenia ostat.10-ciu dni były pod tym względem dla sojuszników b.pomyślne. Zwłaszcza desant pod Nettuno, oraz sukcesy ros. uwydatniły raz jeszcze wielkie znaczenie momentu zaskoczenia. Ofenzywa ros. pod Oranienbaum był przez Niemców zupełnie nieoczekiwana. Umożliwiła ona dalsze rozdzielenie Finlandii od Niemiec.
Zmiana w postawie Argentyny spowodowała zlikwidowanie wielkiego ośrodka szpiegowskiego i dopomoże sojusznikom w bitwie o Atlantyk.
Bezustanne naloty na Niemcy niezależnie od szkód materialnych i od wyniszczanie myśliwców niem. nie może pozostać bez skutku w odniesieniu do nastrojów ludności niem. Równocześnie w krajach okup. wzrasta ruch oporu, w Bułgarii ujawnia się wyraźny zwrot w kierunku filorosyjskiej, a wspaniała działalność gen. Tito zmusza nieprzyjaciela do trzymania w Jugosławii sił, stosunkowo silniejszych od sił powstańczych. Tak więc pod względem moralnym ubiegłe 10 dni przedstawiają się dla sojuszników pozytywnie. Również pod względem wojsk. ub. 10 dni upłynęły dla sojuszników pomyślnie. Należy zawsze o tym pamiętać, że celem operacyj wojsk. nie jest zdobycie tego czy innego miasta, ale wyniszczanie przeciwnika, rozbijanie jego maszyny wojennej. Gdy ten cel raz zostanie osiągnięty, można zajmować miasta i tereny według wyboru.-

Ostatnie działania wojenne dostarczają pod tym względem wiele przykładów. Kontrataki niem. pod Cassino kosztowały Niemców b.drogo. Nieudany kontratak jest jednym z największych niepowodzeń militarnych i jednym z zadań najtrudniejszych do wykonania. Kontratak jest prowadzony przeciwko przeciwnikowi, który odniósł powodzenie i jest przygotowany na wszelkie ewentualności ze strony przeciwnej. W ten sposób kontrataki niem. pod Cassino,jak dotąd, przyniosły tylko nam korzyści. To samo dotyczy nieudanych prób niem. zepchnięcia nas pod Nettuno. Ogółem biorąc, niektóre z najlepszych formacyj niem. we Włoszech utraciły połowę swego stanu.-
Na Ukrainie Niemcy również wykonywali gwałtowne kontrataki pod Winnicą. Odzyskanie niewielu akrów terenu opłacili utratą tysięcy żołnierzy, którzy właśnie teraz bardzo by się przydali dla przeciwstawienia się naciskowi ros.
Gen. Manstein utracił liczne oddz., które byłyby mu potrzebne dla krycia odwrotu ku Rumunii. W rezultacie jednak Rosjanie ani na chwilę nie dali sobie wydrzeć inicjatywy.-
Jeśli chodzi o front pod Leningradem, to Niemcy zdawali sobie sprawę z jego strategicznej słabości. Jak dotąd udało im się w odwrocie, wykonanym w porządku,wycofać wielką ilość swych wojsk w kier. na Ługę. Niemcy posiadają opinię szczególnej zręczności w bronieniu bastionów, kryjących odwrót i trzymanych tak długo, dopóki nie zostanie on ukończony.
Rolę takiego bastionu odgrywa obecnie Ługa w stosunku do Pskowa, oraz przejścia między Narwą a jeziorem Pejpus.
Wydaje się niepozbawionym prawdopodobieństwa przypuszczenie, że ten odwrót jest prowadzony z myślą o zarezerwowanie sobie sił na operacje wiosenne, które będą prowadzone z pod Dźwiny.-

Jeśli chodzi o desant pod Nettuno, to jest rzeczą jasną, że gen. Alexander nie poto zaskoczył nim nieprzyjaciela, by siedzieć na miejscu, lecz by jaknajprędzej przejść do ataku i w dalszym ciągu zachować inicjatywę.
Bezpośrednim następstwem było zmuszenie przeciwnika do odciągnięcia części sił z odcinka V-ej armii, jak również zmuszenie go do ściągania posiłków z Włoch płn. W ten sposób nieprzyjaciel został zmuszony do rozpraszania swych sił, co z kolei może ułatwić sojusznikom wykorzystanie możliwości na Bałkanach, czy gdzieindziej.
Kesserling zmierza do trzech celów :
1/ do ochrony linii kolej. z Rzymu do Cassino,
2/ zniszczenia chociażby części V-ej armii,
3/ jaknajdłuższego trzymania wzgórz albańskich i chronienia tutaj swojego prawego skrzydła, dopóki nie uda mu się wycofać w całości swych oddz. z odcinka V-ej armii do Rzymu.
Jego próby ataków na przyczółek, jak dotąd się nie powiodły. Przedłużanie oporu pod Cassino pociąga za sobą ryzyko, iż walczące tam lewe skrzydło jego armii zostanie odcięte przez Amerykanów. Kluczowe znaczenie dla całego frontu włoskiego przedstawiają jednak góry albańskie.-
Cała organizacja obrony przez Kesserlinga zależy od sprawnego działania posiłków w ludziach i sprzęcie, ściąganych z północy.
Przed lotnictwem sojusz. otwiera się w tej dziedzinie wdzięczne zadanie. Jeśli uda mu się zablokować drogi dostaw, przecznie formacje Kesserlinga ryzykują odcięcie. W związku z tym Kesserling będzie niewątpliwie próbował kontrataków na okręg Cisterny, by za wszelką cenę zabezpieczyć sobie podstawową bazę operacyjną, którą, jak już wspomniałem, góry albańskie.

Reasumując, należy stwierdzić, iż ostatnie wydarzenia wykazały, że decyzja gen. Alexandra, by rozbudować swe linje łączności, ze względu na to, że linje łączności Kesserlinga są znacznie lepsze, była wpełni usprawiedliwiona.-

Londyn, dnia 5.II.43r. <u>Kpt. Cyrill Falls : przegląd wojsk.</u>

w obec. odwrocie niem. na Kaukazie jedna rzecz mnie uderzyła na którą, o ile mi wiadomo nikt dotychczas nie zwrócił uwagi. Gdyby Niemcy byli zamierzali wyratować swe wojska odwrotem przez Rostow, w takim razie byliby zaczęli już dawniej wycofywać na większą skalę oddz. z całego odcinka między Krasnodarem a Noworosyjskiem, przeprowadzając odwrót nietylko w kier. ze wschodu na zachód, lecz również z płn. na połud. W ten sposób byliby naczas całą armię ~~kaukas~~ kaukaską ewakuowali. Obecnie niema mowy o tym, by mogli swe wojska wyratować przez Rostow. Pozostaje im tylko odwrót przez cieśninę Kerczu albo też przez Morze Azowskie. Osobiście przypuszczam, że te operacje już się rozpoczęły. Rozporządzamy tylko skąpymi wiadomościami na temat liczebności niem. armii kaukaskiej. Początkowo miały one liczyć 24 dywizje, w tym 4 rumuńskie. W międzyczasie część zapewne została już wycofana, zwłaszcza o ile chodzi o spec. oddz. zmotoryz. (?), dla których już niewiele zostało obecnie zastosowania, zważywszy, że obecnie ich rola nietylko polega na dostarczaniu dostaw do pierwszej linii, co na niszczeniu posiadanych zapasów, by zapobiec dostanie się ich w ręce ros.-

Siłą rzeczy nasuwa się pytanie, jak się zakończy kampania na Kaukazie ? Niewątpliwie część oddz. npl. wyratuje się i przypuszczalnie już się wyratowała. Wg. ostat. wiadomości siły niem. zostały rozszczepione na dwie części, z których jedna jest odcięta koło przyczółkum w Rostowie, druga zaś w okręgu półwyspu Taman w cieśninie kerczeńskiej. O ile chodzi o tę drugą część sił niem., to można przyjąć za pewne, że ~~xxx~~ znaczna ich część dostanie się do niewoli i że stracą one przeważną część swego ciężkiego uzbrojenia. Nawet oddz. pod Rostowem mogą stracić również poważną część swego ekwipunku.

Nie będzie to zapewne klęska w tych rozmiarach, co pod Stalingradem, ale w każdym razie klęska poważna. Ros. flota i lotnictwo już obecnie atakuje transporty npl. w sąsiedztwie Kerczu. Niewątpliwie oddz. niem na Kaukazie znajdują się bliżej swych baz, niż swego czasu bryt. korpus ekspedycyjny w Dunkierce.

z drugiej strony jednak Niemcy nie rozporządzają ani ułamkiem tej liczby mniejszych i większych statków które swego czasu myśmy użyć do ewakuacji naszych oddz. w Dunkierce.- Niebezpieczeństwo zagraża Niemcom nietylko na Kaukazie. Obecnie są oni zagrożeni również w rej. Kurska i Charkowa. W rej. Kurska Niemcy zostali już zmuszeni do wycofania się poza pozycje, z których rozpoczęli w czerwcu 1942 swą ofenzywę. Oznacza to, że Rosjanie nietylko niszczą znaczną część sił niem., ale również zmuszają je do coraz dotkliwszych strat terytorialnych. W rezultacie nieprzyjaciel może utracić wszystko, co zdobył w czasie ofenzywy letniej, a może nawet i więcej.- Pochód ros. w rej. donieckim postępuje w takim tempie, iż możemy na wiosnę być świadkami oparcia się Niemców na linii Dniepru. Nie jeden zapewne postawi pytanie, skąd u mnie ten zwrot ku optymizmowi, podczas gdy dawniej byłem tak ostrożny w przewidywaniach ?
Składają się na to dwie przyczyny, jedna natury teoretycznej, druga praktycznej.-
Ad 1/ Mam na myśli zasadę, często wysuwaną przez marszałka Focha pod nazwą zasady " pochyłej równi wojny". Chodzi o analogię z prostą zasadą fizyczną dźwigni, w myśl której łatwiej jest przeważyć ciężar, złożony na równej pochyłej, niż na równi poziomej. Tą równą pochyłą w stosunku do Niemców jest obecny stan postępów ros. Tę samą zasadę można wyrazić inaczej, mianowicie, że im większe zwycięstwo, w tym większej mierze gwarantuje ono dalsze sukcesy.-
Ad 2/ Jest to powód natury czysto praktycznej. Streszcza się on w nader ograniczonych możliwościach odrodzenia się sił niem. Jeśli jakaś większa formacja wojsk. poniesie ciężkie straty, powiedzmy jedna dywizja straci 3.000, 4.000, a nawet 5.000 ludzi, to jest to niewątpliwie strata znaczna, dana jednostka może być czasowo wyeliminowana z akcji, w ramach jednak dobrze zorganizowanej armii dysponującej rezerwami nie jest to jeszcze równoznaczne ze zniszczeniem danej jednostki. W ciągu jednego miesiąca, a nawet w krótszym jeszcze okr

się można przywrócić danej jednostce jej wartość bojową, aczkolwiek nie będzie ona już dorównywała całkowicie poprzedniej. Z chwilą jednak, gdy odnośna formacja zestała zdruzgotana, gdy zostały z niej tylko bandy zdemoralizowanych maruderów, uległ tym samym zniszczeniu cały szkielet organizacyjny, mogący służyć za podstawę do odbudowy. Wówczas dzieło rekonstrukcji trzeba rozpoczynać od samego początku, nawet posiadając do dyspozycji rezerwy. Trzeba nanowo rekrutować sztaby, organizować spec. jednostki techniczne. W rezultacie w najlepszym razie musi upłynąć 4-6 miesięcy, zanim nowa formacja będzie mogła się udać na front. Tak właśnie przedstawia się sprawa zastąpienia wszystkich dywizyj, straconych pod Stalingradem i niektórych straconych na zach. od Woroneża. Rekonstrukcja się musi się odbywać daleko na tyłach, a właściwie w krajach macierzystych, w tym przypadku w Niemczech, Włoszech, Rumunii i Węgrzech. Straty materiałowe były tak olbrzymie, że trzeba ponownie wydobyć cały nowy ekwipunek nawet dla tych dywizyj, które względnie mniej zostały poszkodowane. Trzeba zaś o tym pamiętać, że w obecnej zimie w odróżnieniu od poprzed. Niemcy nie mieli możności zaoszczędzenia swych zasobów ludzkich i materiałowych.- Tak więc widoki odzyskania poprzed. sił i poprawy sytuacji w najbliższej przyszłości pozostają dla Niemców niewielkie. Najrozsądniejszą drogą dla Hitlera byłoby wycofanie się na zach. na linję, gdzie nacisk ros. jest słabszy, gdyż możliwości odbudowy sił niem. na linii obecnej ~~xxxxxx~~ przed nastaniem wiosny są słabe, a Niemcy z początkiem wiosny muszą ukończyć dzieło swej rekonstrukcji militarnej, gdyż jeśli do tego nie doprowadzą, to czeka ich końcowa i ostateczna klęska.-

Reasumując : mimo warunków zimowych możemy jeszcze być świadkami poważnych operacyj wojsk. w kier. zach., a operacje te bynajmniej nie muszą ograniczać się jedynie do odcinka południowego.-

Londyn, dn.5.II.43r. Wickham Steed : przegląd tygodniowy.

Zwycięstwo pod Stalingradem jest niewątpliwie jedną z największych operacyj wojsk., jakie zna historia. Napróżno szukam w pamięci analogii w przeszłości, t.zn. przypadku, w którymby armia oblegająca nietylko została odrzucona, ale otoczona i zniszczona. Najbliższym wydaje się zwycięstwo Sobieskiego pod Wiedniem w 1683 r., kiedy król polski, oswabadzając Wiedeń,uratował nietylko Austrię, ale i całą zach. Europę przed zaborem ze strony Imperium Otomańskieg ponadto uratował przyszłość krajów bałkańskich.
Z pod Wiednia udało się jednak armii turec. ujść, podczas gdy z pod Stalingradu wyratowała się tylko garstka oficerów. Powtarzam : dla zwycięstwa pod Stalingradem niema precedensu w historii, w każdym razie nie w historii niem.- Oczywiste następstwa Stalingradu, to uszczerbek prestiżu Hitlera i dalsze podważenie legendy o niem. niezwyciężalności. Tymczasem nasi korespondenci z Moskwy donoszą, że tamt. opinia publiczna jest nieco zdziwiona, iż wciąż jeszcze do tego stopnia pozostajemy pod wrażeniem zwycięstwa stalingradzkiego, podczas gdy na Ukrainie i Kaukazie zarysowują się wydarzenia o jeszcze większej doniosłości. Ta odmienność reakcji wynika zapewne stąd, że ludzie łatwiej poddają się wrażeniu wydarzeń, już zakończonych, niż procesów, będących w trakcie rozwoju. Jak to już poprzednio kilkakrotnie wspomniałem, moim wrażeniem jest, że obecnie rozbudowuje się ofenzywa na wielką skalę. Rozwój wypadków na Kaukazie i Ukrainie nie jest dla nas niespodzianką.-
Jest rzeczą jasną, że podróż premiera Churchilla do Turcji i inspekcja na Cyprze stanowią następstwo spotkania w Casablance i dokonanej tam koordynacji strategii sojuszników. Celem Anglii,wynikającym z traktatu sojuszniczego z Turcją z r.1939 jest obrona Turcji przed agresją. Obecnie pragniemy ułatwić jej sytuację strategiczną, jak również naszych sojusznikow ros. na Kaukazie.-

W ile chodzi o nasze stosunki z Turcją, to pełne obustronne zaufanie wzajemne nie budzi wątpliwości. Nie będziemy zaskoczeni, jeśli Niemcy będą próbowali presji na Turcję w kier. uzyskania zapewnienia, że Turcja nie zamierza ich zaatakować. Tego rodzaju zapewnienie może ona złożyć z czystym sumieniem.- W czasie pobytu na Cyprze prem. Churchill oświadczył, że Włosi i Niemcy zostaną niebawem wpędzeni z Afryki do morza.
W Rosji Niemcy stracili więcej ludzi, niż w czasie całej ostat. wojny światowej. Do Afryki Płn. rzuciliśmy dotąd przeszło półmiljona ludzi i rzucimy jeszcze więcej, by niebawem postąpić dalej ku ostatecznemu zwycięstwu.-
My w Anglii szczególnie jesteśmy zainteresowani w tym, by nastąpiło to niebawem i by w ten sposób dopełnić następstwa zwycięstw ros.- Wiemy obecnie więcej o trudnościach, z jakimi w Afryce Płn. ma do czynienia gen. Giraud. W tym większej mierze uspokoiło ang. opinię publicz. oświadczenie gen. Giraud, że Anglia miała rację, popierając de Gaull'a, gdyż był to jedyny Francuz, który od dwóch lat głosem Francji przemawiał.-
Na Morzu Śródz. nasze łodzie podwod. również nie uprzyjemniają życia dowództwom osi, zatapiając jej statki z niesamowitą regularnością.
Niewątpliwie czeka nas jeszcze twarda walka, zanim generałowie Arnim i Rommel podzielą los marszałka Paulusa, że jednak jego los ich spotka, bądź w najlepszym razie wojskom npl. z biedą uda się wyratować własne życie, to niema powodów w to powątpiewać.- Nawet tak uległy naród, jak niem., musi sobie w końcu zadać pytanie, czy jest istotnie przez swych przywódców prowadzony, czy tylko wodzony za nos. Przecież w 1941 r. Hitler obiecał im, że będzie rok ostatecznego zwycięstwa, później oświadczył, że trzon armii ros. został zniszczony, i że już nigdy nie odzysk on swej pierwotnej siły, a ostatnio zapowiadał upadek Stalingradu. Dziwny zamęt w radio niem.

z ostat. dni również nie mógł się przyczynić do wzmożenia zaufania w nieomylność kierownictwa. Najpierw zapowiedziało ono żałobę narod. z powodu Stalingradu od 4 do 6 b.m., później tę zapowiedź odwołało, potym z kolei odwołało odwołanie, zarządzając żałobę ze skutkiem natychmiastowym.- Pozostaje Hitlerowi obecnie tylko jedno narzędzie propagandy, mianowicie straszak bolszewicki. Usiłuje on zastraszyć Europę widmem tryumfującego bolszewizmu. Mogę z całą stanowczością stwierdzić, że te strachy najzupełniej na naszą opinię nie oddziaływują. Miałem sposobność osobiście się o tym przekonać, przemawiając ostatnio na zebraniach publicz. w płn. Anglii. Charakterystyczna jest również broszura, opublikowana przez ameryk. publicystów dla obywateli ameryk., pzebywających obecnie w Anglii. Autorowie stwierdzają m.in. : " Wśród liberalnych elementów ameryk. ujawnia się tendencja zapominania o tym, że traktat ang.ros.jest czymś znacznie więcej, niż przeciętnym dyplomatycz. instrumentem, opracowanym przez zawod. dyplomatów, opiera się on bowiem na potężnych czynnikach uczuciowych, zrodzonych w następstwie niezrównanej obrony Rosji".- Naród ang. odczuwa w stosunku do Rosji podziw, wdzięczność i szacunek i uświadamia sobie wpełni ciężar gatunkowy, jaki przypadnie w udziale Rosji w powojennej Europie. / Dosłownie /. Fale propagandy niem. napróżno usiłują poderwać twardą opokę ang. podziwu dla Rosji.-

Londyn, niedziela, dnia 6.II.44r. Kom. ang. poranny. Serwis zamorski i franc. europ.

Rosja :. Zacieśnianie obręczy wojsk ros. dokoła otoczonych wojsk niem. na Ukrainie postępuje w dalszym ciągu. Zestrzelono 22 transportowce powietrzne, wiozące amunicję i paliwo. Wszystkie próby odsieczy, podjęte z użyciem piech. i czołgów zostały udaremnione. 13 dalszych miejscowości odzyskano.-
Spec. rozkaz Stalina doniósł wczoraj wieczorem o odzyskaniu Łucka, Równego i Zdołbunowa. Natarcie nastąpiło na froncie szer. 50-ciu mil ang.
Odzyskano ogółem około 200-tu miejscowości.-
Na wspomnianym odcinku wzięto do niewoli 2000 żołnierzy niem. i węgierskich. Niedobitki garnizonu niem. z Łucka wycofały się jedyną linją kolej., pozostającą im do odwrotu.-
Na odcinku płn. postępuje oczyszczanie prawego wybrzeża Narwy, oraz postępy wzdłuż wsch. wybrzeża jeziora Pejpus. Oddz. ros. znajdują się w odległ. 40-tu km. na płn. od Ługi.-
W związku z ostat. rewizją konstytucji sowiec., przyznającą poszczególnym republikom większą swobodę w polityce zagr., były wicekomisarz spraw zagr. Kornejczuk został mianowany komisarzem spraw zagr. republiki Ukraińskiej.-
Finlandia : Referent radia bryt. w sprawach europ. omawia obecną sytuację Finlandii. Jej pozycja w obozie osi jest jedyna swego rodzaju, gdyż w kraju istnieje parlament, swoboda prasy i krytyki zarówno w stosunku do własnego rządu, jak i innych, nie wyłączając niem. Finlandia w dalszym ciągu otrzymuje stosunki dyplomatycz. z U.A. Mimo tego jednak jest przedmiotem explo[a]tacji i nacisku ze strony Niemiec. Na płn. Finlandii przebywa 120.000 jeńców pod dztwem generała, który swego czasu zdobył Narwik. Wartość Finlandii dla Niemiec tkwi w źródłach niklu, pokrywających całe niem. zapotrzebowanie.

W ub.tygodniu przybyli do Finlandii na inspekcję frontu wyżsi oficerowie armii SS i Gestapo. Padło przytym dużo zapewnień na temat ścisłej i nierozerwalnej łączności obu krajów.-
Należy pamiętać z drugiej strony, że Finlandia jest całkowicie uzależniona od Niemiec, o ile chodzi o smary maszynowe i inne towary.
Tym tłumaczy się koleżeństwo broni obu narodów. Rząd fiński ostatnio wyraźnie się dystansuje od kół imperialistycznych, które swego czasu głosiły hasło Wielkiej Finlandii, obejmujące ~~x~~również Leningrad. Ostatnio ustąpił również jeden z najbardziej prohitlerowskich polityków ze składu rządu, Anders /?/
Niewątpliwie wiele Finlandczyków pragnie wystąpienia Finlandii z udziału w wojnie, ale z drugiej strony jest także wielu, którzy wolą walkę do upadłego, niż bezwarunkową kapitulację. Ostat. informacje wskazują jednak, że pierwszy z tych obozów wzrasta na znaczeniu. Jego przedstawiciele liczą się ze zwycięstwem Rosji i stoją na stanowisku, że na tym założeniu powinna się opierać polityka zagr. Finlandii.-
<u>Front śródz.:</u> Niemcy przypuścili na przyczółek na połud. od Rzymu najgwałtowniejszy z dotychczasowych ataków. Został on wzróccony na lewe skrzydło sojuszników pod Carraceta / na drodze do Rzymu w odległ.15-tu km. od Anzio/. Kontratak odparty, średnica przyczółka nie zmniejszona. Otoczona przez Niemców formacja sojusz. wyłamała się i w drodze powrot. wyswobodziła oddz. jeńców ang., biorąc do niewoli ich strażników. Na przyczółku wzięto dotychczas do niewoli 1500 jeńców. Od początku walk we Włoszech wzięto do niewoli 10.000 jeńców.- Wściekłe walki pod Cassino oraz wewnątrz miasta.- Lotnictwo sojusz. atakuje komunikacje

zafrontowe. W piątek ciężkie bombowce ameryk. zaatakowały urządzenia port. w Tulonie, ponadto wiadukt kolej. w Antheore między Marsylią a Ventimiglią. W porcie Szebeniku trafiono niewielki okręt woj.-

Albania : Do Londynu napływają informacje o działalności silnej grupy powstańczej, liczącej 10.000 ludzi, na której czele stoi derwisz muzułmański Baba-Faya. W skład oddziału wchodzą jednak przedstawiciele wszelkich wyznań. Grupa opanowała całą Albanię środkową.-

Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia silne formacje ciężkich bombowców ameryk., oraz i śred. bombowców " Moskit'ów" atakowały sześć lotnisk w płn. Francji. Straty własne 12 samolotów, npl. conajmniej 12.-

W nocy z piątku na sobotę naloty "Moskit'ów" na zach. Niemcy. Wszystkie samoloty powróciły.-

W nalocie na Anglię w nocy z czwartku na piątek wzięło udział 70 samolotów niem. Siedem zestrzelono nad W.Brytanią, jeden nad własnym lotniskiem. Ogłoszono dane z działalności lotnictwa ameryk. i RAF. między 24 a 31 stycznia. W tym okresie zrzucono na terytorium npl. na zach. 12.000 ton bomb, z tego 9.000 ton na same Niemcy. Stracono przytym 163 bombowce i 36 myśliwców. W czasie największego natężenia bitwy o Anglię między 12 a 18 sierpnia 1940 r. Niemcy zrzucili 1300 ton bomb, tracąc 281 bombowców i 323 myśliwce. W ten sposób sojusznicy zrzucili w takim samym okresie czasu na Niemcy siedem razy więcej bomb, tracąc przytym trzy razy mniej samolotów, niż Niemcy w czasie nalotów na Anglię. Należy przy tym uwzględnić znacznie większą odległość baz ang. od niem objektów. Charakterystyczne sprzeczności propagandy niem. na temat ostat. nalotów na Londyn. Pierwsze doniesienia wspominały o 600 sa-

samolotach, dopiero kom.spec. podwyższył tę cyfrę na 900. Źródła ang. podały straty niem. na 21 samolotów, natomiast Niemcy podali je na 34.
Turcja : Półurzęd. dziennik "Ulus" stwierdza, że ewakuacja zbombardowanych terenów niem. przypomina rozmiarami masowe uchodźtwo z Francji i Belgii w r.1940. Broń, która wg. rachub niem. miała zapewnić im zwycięstwo zwraca się teraz przeciw nim samym. Odsetek strat sojusz. jest niewielki. Najwięksi fanatycy wojny nie byliby jej rozpętali, gdyby w r.1939 byli mogli przewidzieć te następstwa.-
Ocean Spokojny : Prawie cała grupa wysp Kwadżelin została opanowana. Flota korzysta już z tamt. portu, a lotnictwo z lotniska na Roy.-
Lotnictwo morskie USA. atakowało wyspę Wake.-
Ponowny nalot na Wewak na Nowej Gwinei, zrzucono 100 ton bomb. Na lądzie szybkie postępy oddz. austral. w kier. wsch. ku przyczółkowi ameryk. pod Saidor.-
Francja : Radio w Vichy donosi o dalszych żądaniach niem. dostarczenia rąk do pracy.-

6.II.44

Londyn, poniedziałek, dnia 7.II.44r. Kom. ang. poranny Serwis zamorski i franc. europ.

Rosja : Spec. rozkaz Stalina donosi o postępach III-ej armii ukraińskiej we wschod. części łuku Dniepru. Natarcie, które rozpoczęło się cztery dni temu na połud. od Krzywego Rogu i Nikopola doprowadziło do utworzenia wyrwy we froncie niem. dług. 100-tu mil ang. i sięgającej miejscami do 40-tu mil ang. wgłąb. Odzyskano 250 miejscowości, w tym węzła kolej. Apostołowa, wskutek czego została przecięta jedyna linja kolej., łącząca Nikopol z zapleczem. Zmuszono do odwrotu 4 niem. dywizje piech. i 3 dywizje pancer., przyczym Niemcy stracili 12.000 zabitych, 2000 jeńców i wielkie ilości sprzętu woj., m.in. 200 czołgów, 600 dział i tysiące ciężarówek. Rosjanie znajdują się obecnie w odległości 25-ciu km. na wsch. od Nikopola i 60-ciu na połud. zachód. Wybrzeże Dniepru na wsch. od Nikopola zostało osiągnięte wzdłuż długiego frontu. Pod Nikopolem otoczono 5 dywizyj niem. Niemcy czerpią z Nikopola przeszło połowę swych dostaw manganu, stanowiącego niezbędny składnik wysokowartościowych stopów stali.-

Ataki, które Niemcy podjęli na zach. od Zwincgródki, w celu wyswobodzenia 10-ciu otoczonych dywizyj, zostały wszystkie odparte. W ciągu 4-ch dni zestrzelono ponad 120 transportów "Ju52", które stanowią jedyny środek dostaw dla otoczonych wojsk.-

W Moskwie przewidują, że otoczone oddz. cierpią na dotkliwy brak żywności i amunicji.

Armia gen.Watutina posuwa się w dalszym ciągu wzdłuż frontu 50-ciu mil ang. na odcinku Równego w kier. na połud. i połud. zach. od miasta, zajmując trzy dalsze miasta. Obecnie wojska te znajdują się już na 60 km. na zach. od granicy 1939r. Na odcinku płn. oddz. ros. oczyściły wschodni brzeg rzeki Narwa na połud. i płn. od miasta tej samej nazwy.-
Radio Sztokholm donosi, że w niedzielę setki samolotów ros. bombardowały Helsinki, powodując ciężkie szkody.- Radio Moskwa donosi, że w ciągu 2-ch tygodni ofenzywy pod Leningradem Niemcy stracili tam 40.000 zabitych.-
Korepp. radia bryt. w Moskwie Winterton podkreśla, że roztopy, które panują już na Ukrainie, w odróżnieniu od lat poprzed. nie tamują ofenzywy ros i nie należy liczyć się z tym, by w roku 1944 zapanowała jakakolwiek przerwa w działaniach woj. na froncie ros. Omawiając ostat. zmiany konstytucji ros. korespondent podkresla, że nie sięgają one tak daleko, jak by się niektórym wydawało. Wprawdzie poszczególne republiki będą posiadały oddzielne formacje, ale będą one podlegały ogólnemu kierownictwu w Moskwie. To samo odnosi się do kompetencji poszczególnych republik w dziedzinie polityki zagranicznej. Republiki te będą mogły zawierać oddzielnie traktaty, ale tylko takie, które będą do przyjęcia przez władze centralne. Autonomia republik oznacza tylko wyposażenie ich w mechanizm, umożliwiający im lepszą realizację swych życzeń.-
Niem. komentator, zaznacza, że aczkolwiek roztopy na Ukrainie rozpoczęły się o 6 tygodni wcześniej, niż normalnie, to jednak nie powstrzymały ofenzywy ros.-

Radio Moskwa, odpowiadając na zapewnienia radiostacji w Sofii o chęci utrzymania przyjaznych stosunków z Rosją podkreśla, że wszystkie urządzenia obronne i całe terytorium bułgarskie służy bezpośrednio Niemcom w ich wojnie przeciwko Rosji. Bułgarska flota i koleje służą do dostaw na front ros.-

Sprawy polskie : Do Londynu nadeszły wiadomości, że w dn.1 lutego patrioci polscy dokonali egzekucji szefa niem. policji, SS. i Gestapo, gen. Kutchera. Wskutek zamachu bombowego zginęło jeszcze 5-ciu dalszych towarzyszących mu Niemców. Zamach został wykonany w Warszawie w siedzibie urzędowania Kutchera. W drodze odwetu Niemcy rozstrzelali 100-tu zakładników, wystawiając zwłoki na widok publiczny. Przedstawiciel polskiego ruchu oporu, który niedawno temu przybył do Londynu, oznajmił, że polskie trybunały skazały dotąd na śmierć tysiące Niemców i wyroki te zostały wykonane. Kierownik Arbeitsamtu Hoffman został zabity we własnym biurze, mimo, że był strzeżony przez licznych policjantów, a biuro posiadało cały system alarmowy.-

Ocean Spokojny : W czasie walk na Kwadżelin zginęło kilka tysięcy Japończyków. Wzięto do niewoli większą ilość Japończyków, niż w czasie jakiejkolwiek innej akcji na Pacyfiku.-

Dzisiejszy "Times" stwierdza,że celem obecnych operacyj na wyspach Marchall'a jest jasny. Chodzi o atak na bazę japon. Truk, położoną od wschodu. Utrzymanie z nią łączności staje się dla Japończyków coraz trudniejsze. Dztwo japon. stoi przed alternatywą : albo zaryzykować swą flotę w jednej bitwie, przyczym jednak Japończycy wiedzą o tym, że Amerykanie mogą sobie pozwolić na wielkie straty, albo też opuścić zewnętrzny pierścień wysp i wycofać się na wewnętrzny pierścień obronny,

i dopuścić do zagrożenia samego centrum ~~sarma~~ imperium japońskiego.-

Chiny : Lotnictwo ameryk. zaatakowało przy połud. wybrzeżu konwój z 9-ciu statków. Zatopiono 6 statków pojemn. 22.000 ton.-

Front śródz.: Na połud. od Rzymu oddz. sojusz. po odparciu ataków niem. i pewnym wycofaniu się przegrupowują swe siły pod Carraceto. Umocnienie pozycyj ułatwi dalszą akcję zaczepną.-

Na odcinku V-ej armii Cassino jest atakowane z trzech stron. Jedyna droga, prowadząca z miasta do Rzymu jest pod obstrzałem artylerii sojusz. Wiadomo jednak, że wewnątrz miasta znajduje się jeszcze wielu żołnierzy niem., dobrze okopanych i obficie zaopatrzonych w żywność i amunicję. Sojusznicy prowadzą prace restauracyjne w Pompei, gdzie wskutek nalotów ucierpiały niektóre ruiny, w Neapolu, gdzie sześć kościołów zostało zburzonych a dziewiętnaście uszkodzonych. W Benevento tamt. katedra została zupełnie zniszczona.-

Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia ciężkie bombowce sojusz. atakowały lotniska na płn. Francji. Straty własne 11 samolotów, npl.17.-

M.p. 7.II.44r.

Londyn, dnia 4.II.44r. Wickham Steed : przegląd tygodniowy.

Zmiany w konstytucji sowiec. stanowią w Anglii temat dnia. Oznaczają one przekształcenie Związku Sowiec. w rzeszenie samorządnych republik, każdej z własną armią. Niewątpliwie przykład Bryt. Wspólnoty Narodów, które wszystkie z jednym tylko wyjątkiem wykazały w obec. wojnie tak spontaniczną solidarność nie pozostał bez wpływu dla Rosjan. W tych dniach spotkałem mego starego przyjaciela, który dopiero co powrócił z Rosji. Włada on płynnie językiem ros. W czasie jego pobytu doradzono mu, by udał się do Baku, stolicy republiki Aserbeydżanu. Propozycja nie wydała mu się zachęcająca i był ją nieco zdziwiony, ale jednak ją przyjął. W samy Baku spędził kilka dni. Przekonał się na miejscu, że administracja jest zupełnie niezależna od władz central., w języku aserbeydżańskim, który jest wykładany w szkołach, wydawane są pisma, a w urzędach jest on używany narówni z ros. Miejscowa ludność jest wprawdzie oddana Związkowi Sowiec., ale zarazem dumna z własnego samorządu. Należy zaś zaznaczyć, że jeśli gdzie, to właśnie w Aserbeydżanie możnaby oczekiwać szczególnie silnych tendencyj centralistycznych ze względu na naftę bakijską, dla Rosji niezbędną.
W związku z tym warto przypomnieć, że ameryk. Sekretarz Stanu Hull oświadczył niedawno, iż w czasie konferencji ministrów spraw zagr., która się odbyła w październiku ub.r. w Moskwie o obecnej zmianie ustrojowej Rosjanie zupełnie nie wspominali. Co do mojego informatora, to był on w Baku na trzy dni przed enuncjacją Mołotowa w sprawie rewizji konstytucji.-

Być może, że w czasie konferencji moskiewskiej Rosjanie nie przypuszczali, by tak prędko zlikwidowali oblężenie Leningradu i tak szybko posunęli się na Ukrainie. Być może, że pragnęli zapewnić ludność poszczególnych republik, co do zamiaru rządu, a zarazem dać zbawienny bodziec opinii światowej. W każdym razie polityczna dalekowzroczność i poziom mężów stanu ros. nie ustępują, jak się okazuje wysokim, strategicznym i militarnym kwalifikacjom jej wodzów.
W niektórych ośrodkach ang. niejednokrotnie szeptano sobie, że z końcem wojny Anglia stanie w obliczu nowej wersji imperializmu caraskiego, popartego potężnym i groźnym ruchem panslawistycznym. Od pół wieku obserwuję zarówno panslawizm, jak i pangermanizm i doszedłem do wniosku że pierwszy z nich jest straszakiem, drugi natomiast rzeczywistą groźbą. Nawiasem mówiąc, bardzo wiele republik sowiec. nie należy wogóle do rodziny ludów słowiańskich. Obecne zmiany prowadzą do powstania federacji samorządnych republik, współdziałających w interesie wspólnego bezpieczeństwa i pokoju, ale nie w imię agresji. Jeśli tak jest - a mam powody do przypuszczania, że to właśnie mieli na myśli Stalin i Mołotow, w takim razie obecna zmiana jest dobrą zapowiedzią na przyszłość.-
Jak dotąd, ze strony bryt. niewiele padło komentarzy na temat przemówienia, wygłoszonego w poniedziałek przez prem. Kanady, Mackenzie Kinga, poświęconego rozprawieniu się z poglądami amb. Halifaxa i gen. Smutsa. Aczkolwiek prem. King zgadza się z poglądem gen. Smutsa, że pokój musi być poparty wielką przewagą tych sił, które pokoju bronią, to z drugiej strony jednak postawił zapytanie, czy poza koncepcjami Smutsa i Halifaxa nie tkwi myśl nawrotu do dawnej koncepcji równowagi sił zamiast koncepcji współczesnej Wspólnoty Narodów.-

-2-

Być może, że w ogóle konferencji wersalskiej nastawienie przewidywali, by się trudno zlik- widowali [illegible] i tak szybko po- czuli się na siłach. Być może, że przeoczyli [illegible] nowszych rezultatów, co do [illegible], a zwłaszcza [illegible] zasadnicze [illegible]. W [illegible] poglądach [illegible] i [illegible] stanu [illegible], nie [illegible], jak się okazuje [illegible] i [illegible] jest [illegible].

[illegible], ni jednoznacznie sądzono niebie, że z końcem wojny Anglia stanie w obliczu nowej wersji imperializmu świata [illegible] potęgi i wróżbą ruchów [illegible]. Od pół wieku obserwujemy zarówno pansla- wizm, jak i [illegible] i dochodzenie do spotkania [illegible] pierwszy z nich [illegible], drugi za- [illegible]. Kiedyśmy mówi o, [illegible] nie [illegible] do rządy ludów słowiańskich. Obecne zmiany zmierzają do powstania federacji [illegible] republik, współdziałających w interesie wspólne- go bezpieczeństwa i pokoju, ale nie w imię agresji. Jeśli tak jest – a jam pewny co praw- dopodobnie, że to właśnie mogli by myśli [illegible] i Niemców, w takim razie obecna zmiana jest dobrą zapowiedzią na przyszłość.–

Jak dotąd, ze strony Anglii nie było konkret- nych już [illegible], wygłoszonego w po- [illegible] przez prem. [illegible], Mackenzie Kinga, [illegible] się z [illegible] i gen. Smutsa. [illegible] Kinga [illegible] z poglądem gen. Smutsa, że potęgi muszą być poparte [illegible] siłę, która po- trafi bronić, to z drugiej strony jednak [illegible], gdy [illegible] koncepcjami Smutsa i [illegible] nie [illegible] myśl [illegible] do nowej koncepcji [illegible] [illegible] koncepcji współczesnej Wspólno- ty Narodów.–

Tę współczesna koncepcja znalazła wyraz w deklaracji czterech mocarstw w Moskwie, przewidującej współpracę i zobowiązanie do utrzymania ładu międzynarodowego ze strony wszystkich narodów, miłujących pokój. Poza wypowiedziami premiera Smutsa i amb. Halifaxa czai się natomiast dawna idea współzawodnictwa między mocarstwami, która zwłaszcza dla Kanady, położonej między USA. i Rosją jest nie do przyjęcia.-
Tyle prem.King. Osobiście najzupełniej piszę się na jego poglądy i sądzę, że również wielu innych ludzi w W.Brytanii podziela moje stanowisko.-
Moment solidarności wśród sojuszników i w szerszej skali solidarności międzynarodowej, podkreślony przez prem.Kinga naprowadza mnie na ostatni monolog Hitlera przed radiem, wygłoszony z wyraźnym celem rozdwojenia sojuszników przy pomocy starego straszaka bolszewickiego. Te rachuby niewiele przyniosą pociechy Niemcom po ich klęskach w Rosji i nalotach na Brunszwik, Berlin i Frankfurt n/Menem. Dla sytuacji Niemiec znamiennym jest rozkaz z dn.24 stycznia, który dostał się w ręce sojuszników na froncie włoskim, rozkaz ten, pochodzący od Hitlera polecał trzymania linii Gustawa za wszelką cenę, zaznaczając, że skuteczna obrona linii będzie miała dalekosięgające konsekwencje polityczne. Jak dotąd, wojna z Niemcami pociąga za sobą niewątpliwie konsekwencje polityczne, aczkolwiek całkiem odbiegające od tych, jakichby Hitler sobie życzył.-
Prem.Churchill niedawno temu publicznie ostro wystąpił przeciw bezpodstawnemu optymizmowi tych, którzy oddają się bezmyślnym rachubom, jakoby wojna miała się prędko skończyć, czy też już była wygrana. Prem.Churchill nigdy nie zaliczał się do optymistów i zawsze raczej wolał, by wypadki zadały

ły kłam jego zbyt ostrożnym przewidywaniom,niż-
by miało się okazać, iż jego przewidywania
były zbyt optymistyczne. Mam przeświadczenie,
że premier nie uwzględnił jednak tego rodzaju
czynników, jak wzrastający ruch oporu w kra-
jach okup., akcja oddz.gen.Tito, a wreszcie
wzmagający się niepokój na Węgrzech, Bułgarii
i Rumunii. Dla mojego. mniej ostrożnego umysłu
nader wymowne są próby niem. propagandy,
wyolbrzymiania ostat. nalotów niem. na Lon-
dy, w których rzekomo uczestniczyło 700 bom-
bowców i zrzucono 1000 ton bomb. Przypominają
się fałszerstwa niem. z czasów bitwy o W.Bry-
tanię. Goebbels próbuje pocieszyć swych
własnych rodaków, że Anglia podobnie cierpi
z powodu nalotów, jak i oni.-
Gen. Montgommery, jak wiadomo oświadczył, że
wojna może być wygrana jeszcze w tym roku.
Nie moją rzeczą jest rozsądzać, kto z obu,
prem. Churchill, czy gen.Montgommery ma rację.
Jedno jest tylko pewne, mianowicie, że jesteś-
my na drodze do zwycięstwa tak od zachodu,jak
i od wschodu. Przyszłe pokolenia dopiero bę-
dą w stanie ocenić wielkość wysiłków, w tym
celu poniesionych.-

Londyn, wtorek, dnia 8.II.44r. Kom.ang.poranny.
Serwis zamorski i franc. europ.

Rosja : Kom.sowiec. z ub.nocy donosi, że pod Nikopolem Niemcy usiłują utrzymać swe pozycje za wszelką cenę. Okopali oni swoje czołgi i zmotoryzowane działa, by w ten sposób usprawnić ogień artyler. ze stałych punktów celowniczych. Rosjanie zaszli jednak te pozycje od boku i postępując naprzód dotarli od połud. do przedmieści miasta.-
Brak jakichkolwiek oznak, by Niemcy próbowali oswobodzić od zewnątrz pięć dywizyj, otoczonych pod Nikopolem.-
Dalsze postępy na połud. od Apostołowa, wzięto licznych jeńców.- niem.
Próby przybycia z odsieczą 10-ciom dywizjom, otoczonymh pod Kaniowem spełzły na niczem. Atak czołgów niem. został odparty, przyczym ponad 50 zostało zniszczonych. Rosjanie odzyskali na tym odcinku dalszych pięć miejscowości.-
Posuwając się od Nowych Sokolnik na płn. zach. w kier. granicy łotewskiej, Rosjanie odzyskali 80 miejscowości. Niemcy stracili 5000 zabitych.-
Na odcinku Leningradzkim oddz. ros.posuwające się w kier. Ługi na południe, poczyniły dalsze postępy.-
Oddz. posuwające się wzdłuż Zatoki Fińskiej dotarły do wschod.przedmieści Narwy.-
Radio Moskwa donosi, że w nocy z niedzieli na poniedziałek lotnictwo sowiec. Helsinki, wywołując wielkie pożary. 4 samoloty nie powróciły.-
Komentator radia bryt. podkreśla zasadnicze znaczenie obecnych walk o Nikopol. Roczne zapotrzebowanie na mangan, stanowiący nieodzowny składnik wysokowartościowych stali, jest oceniany na 375.000 ton. Niemcy dysponują wprawdzie także innymi źródłami manganu poza Nikopolem, jednak cała ich produkcja jest oceniana na około 175.000 ton rocznie, czyli, że zdobycie Nikopola przez Rosjan oznaczałoby utra

tę 200.000 ton rocznie manganu dla Niemców. Dostawy te zostały zresztą już obecnie przerwane wskutek prze-cięcia jedynego połaczenia kolej. po zajęciu przez Rosjan Apostołowa. Następstwa ujawnią się oczywiście dopiero po jakimś czasie, podobnie, jak następstwa nalotów na Ruhrę z przed roku dopiero teraz dają się odczuć na froncie ros. Nic dziwnego, że ang.min. wojny gosp. oświadczył, że upadek Nikopola będzie jedną z największych porażek niem.-

Został mianowany premier republiki Białoruskiej. Jest to konsekwencją ostatnich zmian konstytucji sowiec. w kierunku powiększenia autonomii poszczególnych republik.-

USA. dostarczyły dotychczas Rosji tysiące samolotów transport., oraz 2000 długodystansowych myśliwców " Havoc", które wszystkie przybył drogą powietrz. przez Alaskę.-

Komentator radia bryt. omawiając ogólnie sytuację na froncie ros. zaznacza, że Niemcy płac teraz za błędy strategiczne, niedocenianie sił ros. i niszczy poziom swego dztwa /!/. Nietylko zresztą Rosja. Również dla wasali niem. zbliża się godzina porachunku. W szczególności pozycja Finlandii staje się z dnia na dzień słabsza. Front finlandzki jest w zupełności uzależniony od niem. frontu pod Leningradem, który zabezpieczał Finlandię od strony zatoki. Z chwilą odwrotu niem. flanka Finlandii od strony Zatoki Fińskiej jest coraz bardziej zagrożona i sytuacja będzie jeszcze gorsza, jeśli, jak to niektórzy oczekują, Niemcy wycofają się aż po Rygę. Finowie próbują obecnie siedzieć na dwóch stołkach, z jednej strony głosząc konieczność kontynuowania wojny w obronie swej egzystencji, z drugiej zaś twierdząc, że nic ich nie łączy ideowo z państwami osi, po których stronie walczą jedynie wskutek nieuchronnego zbiegu okoliczności. Rosjanie pamiętają jednak zbyt dobrze, iż w czerwcu 1941 r.

Finowie nie ujawniali żadnych zastrzeżeń, przeciwnie z wielkim entuzjazmem przyłączyli się do Niemców i przez swą pomoc wielce im ułatwili oblężenie Leningradu i barbarzyńskie bombardowanie jego mieszkańców. Jedyna droga dla satelitów osi, jeśli chcą złagodzióz swój los, to jaknajprędsza kapitulacja. Finlandia musi płacić teraz swój dług, jaki zaciągnęła wobec cywilizacji za popieranie Niemców.-

<u>Ocean Spokojny :</u> Kontrataki japon. na Nowej Gwinei pod Zatoką Borgen / na wsch. od Przylądka

x Gloucester na zach.końcu wyspy / - odparte.-

Na Nowej Gwinei wszelki zorganizowany opór japon. na odcinku oddz. austral.ustał. Odległość w linii powietrz. od przednich patroli na przyczółku ameryk. pod Saidor wynosi już tylko 16 mil ang. i niebawem należy oczekiwać połączenia się obu armij. Ponowne naloty na żeglugę pod Wewak.

30 barek japon. zatopiono, transportowiec 2000 ton, dwa mniejsze transportowce i korweta w płomieniach.-

150 samolotów sojusz. zaatakowało ze swych baz na wyspach Salomona lotnictwo japon. w Lacuna w pobliżu Rabaul.-

Na wyspie Admiralicji / na płn. zach. od Nowej Brytanii/ zrzucono 80 ton bomb.-

Wielki nalot ameryk. na płn. Pacyfiku. Lotnictwo morskie w nocy z piątku na sobotę poraz pierwszy zaatakowało w grupie wysp Kurylskich wyspę Parimuszir, / druga na połud. od Kamczatki, oddalona o 1200 mil ang. od Japonii/. Oprócz samolotów morskich wyspę ostrzeliwały również ciężkie jednostki morskie w odległości 5-ciu mil ang.

Ponadto wykonano nalot na wyspę Si-Muszir / inaczej Szyu-Sziri /, położoną mniej-więcej w środku archipelagu na południe od Kanału Diany.-

Front śródz.: Większych zmian na froncie nie było Na połud. od Rzymu dalsze kontrataki niem., ale na mniejszą skalę. Na 3 mile ang.na zach. od Cisterna Niemcy po pewnych początkowych sukcesach zostali z powrotem odrzuceni. Dalekonośna artyler. niem. ostrzeliwuje pozycje sojusz. na równinie przybrzeżnej.-
Pod Cassino w dalszym ciągu gwałtowne walki, Amerykanie zdobyli pozycje w odległ.100-tu mtr.od klasztoru na górze Cassino.-
Na odcinku VIII-ej armii powolne postępy w związku z warunkami zimowymi.-
Pod Cassino zidentyfikowano szereg nowych formacyj niem. M.in. oddz. saper. zostały rzucone do walki jako piechota. Wskazuje to zarówno na determinację Niemców utrzymania pozycyj za wszelką cenę, jak i na ujawniające się braki w rezerwach ludzkich.-
Nalot sojusz. na kwaterę niem. we Frascati.
W ciągu niedzieli straty niem.10 samolotów, sojusz 13.-
Włochy : Radio Rzym doniosło, że we Florencji zaaresztowano przeszło 2000-cie osób, które uchylały się od niem.branki na roboty.-
Watykan : Radiostacja watykańska donosi, że oddz. faszystowski pogwałciły neutralność Watykanu, wdzierając się na teren bazyliki św. Pawła.-
Jugosławia : Kwatera gł. gen. Tito donosi o gwałtownych walkach w Słowenii i Chorwacji o połączenia kolejowe. W Chorwacji powstańcy zaatakowali linję kolej.do Kropiwnicy. W Hercogowinie przecięto w kilku punktach linję kolej. do Serajewa na wschód do Wyszegradu, jak również do wybrzeża dalmatyńskiego.-

z dztwa sojusz. na Bliskim Wschodzie donoszą, że od początku biezr. prawie codziennie statki sojusz przebywały Adriatyk z dostawami dla powstańców. W ciągu stycznia zatopiono na Adriatyku ponad 30.000 ton żeglugi niem.-

USA.: Willkie oświadczył wczoraj, że powita chętnie swą nominację na kandydata na stanowisko prezydenta w najbliższych wyborach, jeśli tylko będzie mógł bez ogródek bronić swych przekonań i wypowiadać je.-

Wicepres. USA. Wallace oświadczył, iż podejrzewa, że Roosevelt będzie kandydował poraz czwarty.-

Prezydentowi został przedłożony do podpisu uchwalony przez Kongres projekt podatkowy na najbliższy rok budżet. Prezydent nazwał go nierealnym, gdyż uchwalono podatki w wysok. tylko jednej piątej przedłożenia rządowego.-

Sekretarz Stanu Hull zaprzeczył, jakoby rząd amery przedstawił europ. komisji porozumiewaczej w Londynie swoje warunki pokojowe w stosunku do Niemiec.-

Wczoraj spuszczono na wodę lotniskowiec typu "Essex" pojemn.25.000 ton. Od przystąpienia do wojny USA. spuściły na wodę już osiem lotniskowców tego typu.- Komisja morska ogłosiła, że w stoczniach USA. wybudowano dotąd 2775 statków, z czego 124 w styczniu b.r.-

USA. dostarczą 30.000 ton stali na maszyny rolnicze, których po wojnie będą potrzebowały Francja, Polska, Holandia, Dania i Włochy.-

Prez.Roosevelt zlecił min. wojny Stimsonowi przejęcie pod zarząd państwowy siedmiu fabryk woj. w Stanie Massa-husec. Zarządzenie jest następstwem konfliktów na tle pracy i zostanie odwołane, gdy fabryki będą znów normalnie funkcjonować.-

Anglia : W okresie powojennym zapotrzebowania na mieszkania tak wzrośnie, że jest przewidywana konieczność wybudowania 4.000.000 domów.-
Sprawy polskie : Do Londynu napłynęły nowe dane autentyczne w sprawie terroru niem. w Polsce. W okresie od połowy października ub.r. w samej tylko Warszawie rostrzelano publicznie 1107 osób, pozatym zaś w gettie warszawskim wymordowano 600 osób. W innych miastach w tym [illegible] okresie rostrzelano publicznie 5000 osób./ Wiadomość dwukrotnie podana w ang. serwisie zamorskim - uwaga słuch./.- min. spraw wewn. Banaczek oświadczył, że akcja przeciwko Niemcom nie ustaje. W dniach 2 grudnia, 4 i 5 ub.r. zlikwidowano szereg agentów policyjnych. W dniu 12 grudnia wykolejono pociąg w pobliżu stacji Dęby Wielkie, wskutek czego 350 Niemców zginęło wzgl. odniosło rany. Delegat rządu w kraju jest ministerz i zarazem wicepremierem. W tajnym parlamencie na ziemiach polskich są reprezentowane wszystkie kierunki polityczne. Z rządem ang. jest utrzymywana ścisła łączność. Zbrodnie niem. są karane. Polska nie ustanie w obronie aż do końca mimo wszelkich ofiar / wiadomość z serwisu franc./.
Francja : Od kilku dni radiostacja londyńska w audycjach franc. daje wskazówki tysiącom Francuzów, chroniącym się w górach górnej Sabaudii. Nakazem chwili jest nie dać się sprowokować przez Niemców do generalnego powstania,któreby im umożliwiło zlikwidowanie za jednym zamachem sił oporu. Należy w pierwszym rzędzie stosować w walkach taktykę podjazdową i ruchomą, oraz w miarę możności dokonywać aktów sabotażowych.-

M.r.8.II.44r.

Londyn, dnia 5.II.44r. Alister Cook : tygodniowy przegląd ameryk.

Rząd poniósł ostatnio dwie porażki. Odrzucony został projekt ustawy, przewidujący jednolite dla wszystkich Stanów prawo wyborcze przy nadchodzących wyborach na prezydenta. Chodziło głównie o umożliwienie i ułatwienie głosowania żołnierzom. W rezultacie każdy z nich będzie głosował wg. innych przepisów, zaleznie od tego, do którego z 48-miu Stanów należy. Wg. powszechnych przewidywań conajmniej 60% głosów żołnierzy poza granicami kraju padłoby na kandydata republikańskiego.
Druga porażka, to drastyczne obcięcie podatków, zaproponowanych przez rząd. Pewną pociechą jest b. szybkie uchwalenie tych podatków. Jakkolwiek by było, obie te sprawy nie są jeszcze przesądzone i byłoby przedwczesnym przepowiadać dziś ich ostateczny wynik. Bardzo charakterystyczne było w związku z tym ostat. wystąpienie Willkiego. Oświadczył on, że jeśli prezydent, układając przedłożenie podatkowe popełnił jaki błąd, to tylko z tego powodu, że zażądał zamało. Tego rodzaju oświadczenie nie przysporzy oczywiście Willkiemu zwolenników wewnątrz partii republikańskiej. Wie on jednak dobrze, że jak dotąd, republikanie nie posiadają żadnego kandydata na prezydenta, któryby cieszył się poparciem większości partii i połegł dla wysunięcia się na czoło kandydatów stoi przed nim otworem. Uważa on, że porwie za sobą wyborców właśnie przez stawianie przed nimi perspektywy zwiększonych wysiłków i ofiar. Wiedząc o tym, jak wielkie ofiary w ludziach musi za sobą pociągnąć inwazja wojsk ameryk. na kontynent

Amerykanie w kraju chętnie poniosą swój udział w postaci zwiększonych ofiar.-

Pierwsze miejsce w opinii ameryk. zajmują oczywiście walki w archipelagu Marchall'a.

Mimo, że wojna z Japonią obchodzi Amerykę najbardziej bezpośrednio, to jednak dla przeciętnego Amerykanina wyspy Marchall'a pozostają wciąż jeszcze pojęciem bardzo egzotycznym. Rzut oka na mapę uwydatnia jeszcze niezwykłość tego rejonu. Są to atole koralowe, t.zn. pierścienie raf dokoła jezior. Nigdy niewiadomo dla atakującego, gdzie między rafami jest możliwy dostęp, a gdzie zdradliwa gładka powierzchnia grozi najechaniem na rafę. Obszar archipelagu jest pięć razy większy od powierzchni W.Brytanii. Obecna akcja, to już nie skakanie z wysepki na wysepkę, ale natarcie na główne bazy japon. Jest rzeczą zrozumiałą, dlaczego Japonia już na szereg lat przed wojną tak zadrośnie strzegła tajemnicy tych wysp. Fakt, że Japonia do tej pory nie wysłała na wyspy Marchall'a swej floty, dowodzi wystarczająco, jak silnie wyspy muszą być ufortyfikowane. Operacje są prowadzone na olbrzymią skalę. Jeden z najbardziej trzeźwych, a zarazem miarodajnych rzeczoznawców, który był na miejscu akcji ocenia ponad floty ameryk, uczestniczącej w ataku, na 2.000.000 ton. Jest to największa formacja floty woj., znana w historii. O liczebności żołnierzy i marynarzy nic oczywiście niewiadomo. Tym wymowniejsze jest dla wilkości jej zadania, ze mimo tak wielkich sił, przystępując do natarcia na grupę Kwadżelin flita ameryk. nie podjęła odrazu ataku nagłówne pozycje, lecz rozpoczęła od zajmowania mniejszych wysepek.-

Londyn, środa, dnia 9.II.44r. Kom.ang.poranny. Serwis zamorski i franc. europ.

Rosja : Wczoraj wieczór zostały ogłoszone dwa rozkazy specjalne Stalina, z których pierwszy doniósł o zlikwidowaniu przyczółka na wsch. od Nikopola, drugi zaś o zdobyciu samego miasta. Armia ukraińska gen.Malinowskiego oczyszczała miasto, zdobywając jedną ulicę za drugą, podczas, gdy równocześnie inna armia zaatakowała miasto od tyłu i boku. Natarcie było poprzedzone bardzo gwałtownym ogniem artyler. Siedem dywizyj piech. było odkomenderowanych do obrony przyczółka. Cały przyczółek dług.125-ciu km., a sięgający wgłąb na 35 km. został zlikwidowany. Jeńcy niemieccy zeznali, że przed wszystkimi formacjami został swego czasu odczytany rozkaz Hitlera, nakazujący trzymanie przyczółka za wszelką cenę i podkreślający, że przyczółek przedstawia wielkie znaczenie dla całego frontu wschodniego. W ciągu 4-ch dni Niemcy stracili przeszło 15.000 zabitych i 2.000 jeńców. Rosjanie zdobyli 77 czołgów, 400 dział i ponad 1000 ciężarówek, ponadto wielkie ilości niem. sprzętu woj. uległy zniszczeniu. Część Niemców, którzy schronili się na okoliczne moczary zlikwidowano, wielu zaś, którzy z przyczółka na wsch.brzegu Dniepru przeprawiało się do Nikopola, potonęło wskutek nalotów lotnictwa sowieckiego.-
Próby przyjścia z odsieczą 10-ciu okrążonym dywizjom niem. zostały udaremnione, przyczym zniszczono 54 czołgi. W połud. części kotła Rosjanie odzyskali dalszych 9 miejscowości.-
Dalsze postępy na płn. zach. od Nowych Sokolników, jak również na drodze z Leningradu do Ługi.-
Ocean Spokojny : Z Waszyngtonu donoszą oficjalnie, że cały atol Kwadżelin został opanowany i wszelki opór zorganizowany ustał.-
Głównodowodzący floty USA. na Pacyfiku, adm. Nimitz oświadczył, że główną przeszkodą na drodze

ameryk. sił zbroj. byli nie Japończycy, lecz wielkie odległości. Japonia nie może być pobita samą tylko akcją morską, lecz główne uderzenie musi nastąpić z Chin i dlatego należy tam jaknajprędzej rozbudować siły lądowe i powietrzne.-
Korep. radia bryt., obecny w czasie akcji w archipelagu Marchall'a donosi, że bombardowanie przez artyler.okrętową i samolloty było idealnie zestrojone. W ciągu 6-ciu dni zrzucono na wyspy łącznie 15.000 ton pocisków i bomb lotniczych.
Wyspy Roy i Namur były tak gęsto ostrzelane, że na mtr2. padało przeciętnie zdwa kilo pocisków.
Front zach.: Wczoraj wciągu dnia silne formacje ameryk."latających fortec" pod eskortą myśliwców wykonały trzeci w ciągu 11-tu dni nalot dzienny na Frankfurt n/Menem. Bombowce zestrzeliły trzy npl. myśliwce, eskortujące zaś myśliwce dalszych szesnaście. W drodze powrotnej atakowały objekty kolej.we Francji, uszkadzając siedem lokomotyw. Straty własne 12 bombowców i 9 myśliwców.-
Tego samego dnia śred. i lekkie bombowce sojusz. atakowały od rana do wieczora objekty wojsk. w płn. Francji. Opór myśliwski słaby. Straty npl. 21 samolotów, straty własne 4.-
Front śródz.: Działalność lądowa na terenie przyczółku na połud. od Rzymu zmniejszona. Dalekonośne baterie niem., umieszczone na gorach Albano,bombardowały siły sojusz. na równinie, oraz żeglugę sojusz. 120 samolotów niem.atakowało pozycje sojusz. na równinie. 19 z pośród nich zestrzelono.-
Na odcinku V-ej armii oddz. sojusz.w dalszym ciągu atakują linję Gustawa.-
Nad Garigliano oddz. ang. zajęły kilka wzgórz na płn. wsch. od Castel-Forte.-
Naloty objekty kolej. pod Viterbo, oraz na składy benzyny w Livorno. Ogółem nieprzyjaciel stracił 24 samoloty i 2 szybowce, straty własne 5 samolotów.-

Watykan : "Osevatoro Romano" udzielił ostrej odpr wy radiostacji rzymskiej z powodu wprowadzania w błąd opinii publicz. co do ostat. incydentu pod bazyliką św. Pawła, znajdującą się na terytorium państwa Watykańskiego. Dziennik stwierdza, gwardia faszystowska wkroczyła na teren, należący do bazyliki z wyraźnym pogwałceniem zobowiązań traktatowych i skonfiskowała pojazdy motor., stanowiące własność Stolicy Apostolskiej.-

USA.: Sekretarz Stanu Hull oświadczył, że rząd USA. uprzedził Finlandię, iż poniesie pełną odpowiedzialność za poparcie, udzielanej Niemcom.-

Francja : Pomiędzy Komitetem Wyswobodzenia Narodowego a rządem W.Brytanii zostało zawarte porozumienie w sprawach wymiany dóbr i usług, oraz walutowych. Ustalono, że wymiana będzie się odbywała bez jakichkolwiek zobowiązań do odpłaty, t.zn. jedynie dla porządku będzie wykazywane saldo rozrachunków, ale żadna ze stron nie będzie tego salda wyrównywać. Układ stanowi dalszy ciąg wcześniejszego układu, zawartego w r.1939 między rządami Francji a W.Brytanii.-

Komisarz franc. dla spraw finansów oświadczył, że obecnie frank stał się znowu jedną z głównych walut światowych. Całe imperium kolonialne franc. od Afryki aż po Madagaskar i Nową Kaledonię będzie stanowiło teren mocy obowiązującej franka, a również Syria i Libanon będą należały do bloku franka. Został ustalony stały kurs wymienny między funtem ster. a frankiem w stosunku 200 franków za funta ster. i stosunek ten nie będzie mógł ulec zmianie bez porozumienia obu stron.-

Londyn,dnia 9.II.44r. Kom.ang. po połud. Serwis zamorski, środa.

Front śródz.: Wczoraj ponownie bardzo ożywiona działalność lotnictwa sojusz. nad linjami bojowymi, oraz nad Włochami. Wykonano ponad 1500 lotów, przyczym uczestniczyły w nich również ciężkie bombowce, które od piątku przerwały akcję z powodu niepomyślnej pogody. "Latające fortece" atakowały składy kolej. w Veronie, "Liberator`y" atakowały węzeł kolej.Prato w pobliżu Florencji, oraz lotniska Viterbo i Tarquinio w pobliżu Rzymu. W nocy z poniedziału na wtorek były atakowane składy kolej. w Padui. Nad przyczółkiem na połud. od Rzymu śred. bombowce wykonały dwa silne ataki na pozycje npl. w Cisterna, ponadto na żeglugę npl.wzdłuż wybrzeży Dalmatyńskich. Straty niem. 5 samolotów, strat własnych nie było.-
Korasp. stwierdzają, że sojusznicy posiadają zupełną przewagę powietrz. Między 22 stycznia a 6 lutego lotnictwo sojusz.wykonywało przeciętnie po 1300 lotów dziennie, Niemcy natomiast 150.-
Na lądzie nie było większych zmian. Na połud. od Rzymu Niemcy ograniczają się do gwałtownego bombardowania artyler., oraz próbnych ataków w celu wybadania pozycyj obronnych sojuszników. Najgwałtowniejsze walki toczą się pod Carraceta, oraz Cisterna.-
Na odcinku V-ej armii Amerykanie uzyskali lokalne postępy pod Cassino, gdzie opanowali płn, wzgórza góry Cassino, której szczyt pozostaje w rękach niem. ponadto zaś posunęli się na zach. od miasta.
Czołgi ameryk. wdarły się do miasta, atakując tam umoc. pozycje niem.-
Okręty woj.ang. i holend. ostrzeliwały Formia.-
Birma : Oddz. XIV-ej armii bryt. odparły ataki japon. na odcinku Arrakan na płn. zach.od Rathedaung Celem Japończyków było zepchnięcie oddz. bryt. na zach. od Mauenwdaw. Wobec udaremnienia tych próby Japończycy niebawem mogą się znaleźć w trudnej sytuacji pod względem zaopatrzenia.-

W płn. Birmie postępy oddz. chińskich.-
Ocean Spokojny : Ponowny gwałtowny nalot na Rabaul, w czasie którego zrzucono 124 tony bomb. Niedawno temu "Times" określił ten port, jako cmentarzysko okrętów.-
Rosja : Oddz. ros. na Ukrainie, które opanowały Nikopol, posuwają się w kier. Nikołajewa i Chersonia. Całe wschod. wybrzeże Dniepru jest obecnie w rękach ros. Gwałtowne deszcze spowodowały rozmoknięcie lotnisk na terenie, otoczonym 10-ciu dywizyj niem., co utrudnia lądowanie ciężkich transport.powietrz., stanowiących wyłączny sposób zaopatrywania otoczonych oddz. niem. Z Moskwy donoszą o objawach upadku ducha wśród żołnierzy tych oddz.-
Anglia : W odpowiedzi na interpelację w sprawie planów ameryk. przeprowadzenia rurociągu naft. z Zatoki Perskiej do Morza Śródz. min. Eden oświadczył, że narazie nie ma w tej sprawie nic do powiedzenia, jednak przed opracowaniem tych planów USA. niewątpliwie porozumią się zarówno z rządem W.Brytanii, jak wszystkimi innymi rządami zainteresowanymi.-
Zastępca Szefa Sztabu imperialnego oświadczył,że nie można popełnić większego błędu. niż przypuszczać, że wojna została już tak dobrze, jak wygrana. Walczymy z zaciętym przeciwnikiem i czeka nas jeszcze ciężkie i krwawe zadanie. Mogą być jeszcze niepowodzenia,ale ostateczny wynik nieulega wątpliwości.-

M.p.dnia 9.II.44r.

Londyn, dnia 9.II.44r. Alexander Whort : korespondencja z Moskwy.

Upłynęły znowu dwa tygodnie, pełne wydarzeń. Najważniejsze z nich, to wielkie zwycięstwo, odniesione na Ukrainie, gdzie Rosjanie otoczyli 10 dywizyj niem. Wywalone zostały wrota, prowadzące na zach. Ukrainę i być może do Polski. Najważniejszym rysem obecnej kampanii jest to, że aczkolwiek rozgrywa się ona w styczniu i lutym, t.zn. miesiącach, normalnie najbardziej sprzyjających ros. ofenzywie zimowej, to jednak zapanowała wszędzie odwilż i to nietylko na Ukrainie, gdzie Rosjanie grzęzną w olbrzymich trzęsawiskach, ale nawet pod Leningradem. Dwa tygodnie temu przelatywałem ponad Stalingradem. Jest to miasto ruin. Mimo tego wg. ostat. doniesień przebywa na jego terenie około miljon ludności, mieszkającej prawie wyłącznie w piwnicach. Są jednak budowane prowizorycznie również i domy mieszkalne. Odbudowano również niektóre zakłady przemysł., zwłaszcza stalownie. Stalingrad otrzymuje z wielu stron dary, zaspakajają one jednak zaledwie drobny ułamek jego potrzeb. Odbudowa postępuje jednak bez przerwy. Czynne są już liczne kina, a w dniu 23 sierpnia, t.zn. okrągłe w rok po pierwszym wielkim nalocie niem. został otwarty nawet teatr. Stalingrad stanowi jeden tylko z przykładów problemu, który pochłania uwagę wszystkich Rosjan, mianowicie odbudowy kraju. Jeśli Rosjanie żądają odszkodowania od Niemców, to nie chodzi im o nałożenie na Niemcy spłat reperacyjnych w rodzaju tych, które były przewidziane po ub. wojnie światowej w planach Davesa, czy Yunga, ale o ustalenie ilości Niemców, którzy będą musieli na terenie Rosji pomagać przy odbudowywaniu zniszczonych okręgów.-

Pod Leningradem znaleziono wśród papierów pozostawionych przez dztwo generała / nazwisko niezrozumiałe /, który chełpił się, że bombardowaniem zmusił Warszawę do kapitulacji,rozkaz nakazujący utrzymanie pozycyj pod Leningradem za wszelką cenę. Dużo wskazuje na to,że morale tej armii niem. została silnie zachwiana nietylko wskutek oporu Leningradu, ale również wiadomości z kraju o bombardowaniu Berlina. Żołnierze niemieccy zdawali sobie sprawę z tego, że w ciągu niewielu godzin naloty na Berlin wyrządziły tyle samo szkód, co trwające od miesięcy bombardowanie Leningradu. Trzon sił niem. z pod Leningradu wycofuje się ku Estonii, przypuszczalnie z zamiarem zorganizowania nowej linii obronnej pod Narwą.
Wkroczenie do państw bałtyckich Rosjanie uważają tylko kwestią czasu. Rząd oznajmił publicznie o zamiarze wyswobodzenia Łotwy, Estonii, Litwy i Karelii, t.zn. części Finlandii, położonej między Zatoką Fińską a jeziorem Onega i Białym Morzem.
Ja osobiście przypuszczam, że pierwsze uderzenie będzie zwrócone w kier. Karelii.
Rosjanom chodzi przedewszystkiem o Pietrozawodzk. Finowie stracili niewątpliwie wszelką nadzieję co do wyników wojny. Przyszłość okaże, czy zostaną wezwani do poddania się, czy też poprostu zepchnięci z zajętego terytorium.
W każdym razie nieulega wątpliwości, że przyszłość przyniesie ważne wydarzenia zarówno wojskowe, jak i polityczne.
Jest znamiennym objawem, że o Finlandii w Rosji prawie się nie mówi. Prasa cytowała jedynie doniesienia ze Sztokholmu na temat roszczeń Finlandii do zachowania obszaru życiowego.

w całym kraju panuje jednak w dalszym ciągu silne rozgoryczenie w stosunku do Finlandii.-
Ub. tydzień upłynął pod znakiem ważnych obrad Najwyższej Rady Sowieckiej w Moskwie. Pierwsze zebranie plenarne w toku obecnej wojny odbyło się na Kremlu w lipcu 1942 r., gdy zostało ratyfikowane przymierze z W.Brytanią. Formalnie byłoby wystarczające zatwierdzenie układu przez prezydium jednak z uwagi na wielką donicsłość układu, został on ratyfikowany na plenum. Wówczas jednak zebranie odbywało się w atmosferze niespokojnego wyczekiwania na wiszącą w powietrzu letnią ofenzywę niem. Sojusz był uważany jedynie za środek uzyskania w jaknajkrótszym czasie stworzenia drugiego frontu przez sojuszników. Obecnie zebranie odbyło się pod znakiem przeświadczenia o zbliżającym się zwycięstwie. Loże dyplomatyczne były przepełnione, w plenarnym zebrabiu obu Izb uczestniczyły też liczne delegatki, wiele z nich w swych narod. strojach wschodnich. Generałowie byli przeważnie nieobecni, zwracała tylko uwagę obecność Budiennego. Stalin przybył na salę w mundurze marszałkowskim, ale bez żadnego ceremoniału, mimo tego został powitany długą owacją. W wyczerpującym sprawozdaniu na temat zmiany konstytucji sowieckiej Mołotow zaznaczył,że jednak wprowadzenie jej w życie nie może odbywać się nagle, lecz stopniowo ze względu na dalekie konsekwencje przyznania poszczególnym republikom autonomii. Mołotow zaznaczył, że uprawnienia autonomiczne muszą być jednak wykonywane zgodnie z interesami Związku Sowiec. jako całości i żadna decyzja, którejkolwiek z republik nie może tych interesów naruszać.
W dziedzinie polityki zagr. głównym motywem rozszerzenia kompetencyj poszczególnych republik było przeświadczenie, że zwłaszcza w dziedzinie kulturalnej i gosp. lepiej potrafią one same zabezpieczyć

swe interesy, niż rząd centralny. Tak np. Łotwa oddawna pozostawała w bliskich stosunkach gosp. z Anglią i dlatego najlepiej będzie, by te sprawy ustalał z rządem ang. wprost przedstawiciel Łotwy w Londynie. Ukraina i Litwa posiadają wielkie interesy w USA. ze względu na bliskie więzy gosp. rodzinne i kulturalne z licznym uchodźtwem, przebywającym na terenie USA. Przyznanie tej autonomii poszczególnym republikom jest według Mołotowa widocznym skutkiem ich dojrzałości politycznej, wzrastającego uświadomienia i wielkiego wysiłku, włożonego w wojnę. Równocześnie harmonizuje ono z postępową polityką Sowietów i nie pozostanie bez wielkich skutków moralnych w stosunku do zagranicy, zwłaszcza zaś stanowi śmiertelny cios dla hitleryzmu, opierającego się na systemie niewolniczym. Wg. tut. opinii nie zachodzi żaden bezpośredni związek między tymi zmianami, a sprawą polską. Brak jakichkolwiek sugestyj, by te zmiany były wymierzone przeciwko Polsce. Rosjanie w dalszym ciągu stwierdzają, że pragną Polski silnej i niepodległej, zarazem jednak zaznaczają, że trudno sobie wyobrazić, by Polska potrafiła utrzymać Gdańsk i Prusy Wschodnie nie mając swej wschodniej granicy zagwarantowanej przez Rosję.-

Londyn, dnia 10.II.44r. Kom.ang.poranny.Serwis zamorski i franc. europ.

Rosja : Oddz. ros., posuwające się z Leningradu do Ługi, odzyskały dalszych 30-cie miejscowości, m.in. miejscowość Dołgowka, położoną o 15 mil ang. na płn. od tego miasta. Kontrataki niem. na płn. zach. od Nowogrodu odparte, Rosjanie posunęli się naprzód.-
Pod Czerkasami dalsze zaciśnienia pierścienia dokoła 10-ciu dywizyj niem. Zajęto miejscowość Gorodyszcze, położoną na linii kolej.Biała-Cerkiew-Smila o 30 mil ang. na zach. od Czerkas. W czasie nieudanych prób wyłamania się Niemcy stracili 42 czołgi, 1000 zabitych i wielkie ilości mater. woj.-
Dalsze postępy na płn. i płn. zach. od Nikopola.- Na połud. zach. od Apostołowa Rosjanie posuwają się w kier. Krzywego-Rogu, który jest zagrożony z trzech stron i odzyskali ponad 40 miejscowości. W ciągu całego dnia Rosjanie zniszczyli 90 czołgów i 19 samolotów.-
Na Morzu Barenta zatopiono niem. statek zaopatrz. pojemn. 4000 ton.-
Wojna morska : Wspólny kom.ang. i ameryk.w sprawie przebiegu walki z łodziami podwod., donosi, że w ciągu stycznia zatopiono więcej łodzi podwod., niż w grudniu ub.r. Kom. stwierdza, że straty w tonażu sojusz. należą do najniższych w ciągu całej wojny i że rok 1944 dobrze się rozpoczął. Łodzie podwod. ujawniają niezwykłą ostrożność w działaniu, co ogranicza możliwości ich atakowania. Dane niem.,co do rzekomych zatopień, można pominąć, gdyż stanowią one tylko manewr propagandowy.-

Komunikaty: 17.11.42r. Londyn. [illegible]
[illegible]

Rosja - [illegible] rus., [illegible] z [illegible]
do Engel, [illegible]. [illegible] wiadomości,
[illegible], nieprzerwanie [illegible], położone o 15 mil. [illegible]
od [illegible] od tego miasta. [illegible] ma pas.
zach. od Stalingradu [illegible] [illegible]
[illegible].-
Pod [illegible] jednak [illegible] [illegible]
[illegible] dalsze [illegible] [illegible] miejscowość
[illegible], położoną na linii kolei, [illegible]
[illegible] o 30 mil. [illegible]
W [illegible] [illegible] się [illegible]
[illegible] [illegible] i wiele [illegible]
[illegible].-
[illegible] na [illegible] od [illegible]
[illegible] pancerne
się w [illegible] jest [illegible]
z [illegible] od [illegible].
W ciągu [illegible] zniszczyło [illegible]
[illegible] i 19 samolotów.-
Na Morzu [illegible] statki [illegible],
[illegible] 4000 ton.-
[illegible] i [illegible] w [illegible]
[illegible]
[illegible] w grudniu [illegible]
w [illegible] do [illegible] w [illegible]
[illegible] i [illegible] 1942 [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
w [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] tylko [illegible]
[illegible].-

<u>USA.:</u> Spuszczono na wodę trzeci w tym roku z klasy kontrtorpedowców, przewyższający rozmiaramix, szybkością i siłą ognia wszelkie inne typy dotychczas używane.-
Były amb. USA. w Japonii, Jozeph Grew, składając dzisiaj przed komisją Senatu USA. zeznania w sprawie projektowanego wprowadzenia obowiązkowej służby dla państwa, oświadczył, że zwycięstwo musi być zupełne i skutki jego nie do obalenia, a wprowadzenie obowiązkowej służby niewątpliwie bardzo się do tego przyczyni i przedewszystkiem skróci wojnę.-
Ambasador ang. Lord Halifax w wywiadzie z jednym z czasopism ameryk. oświadczył, że kwestia używania bryt. baz przez USA. także i po wojnie, winna być omówiona w atmosferze absolutnej szczerości. Oba kraje potrzebują wielkiego exportu i wielkich flot handl., te potrzeby jednak mogą być zaspokojone dzięki wielkiemu wzrostowi obrotów międzynarodowych, który wyniknie ze zwiększonej konsumcji. Ambasador omówił następnie kwestię stosunków z Rosją, Chinami i Indjami. Nie wystarczy, że wspólnie z Rosją zawrzemy pokój, trzeba jeszcze, byśmy go również wspólnie potrafili zabezpieczyć. Potężne i zjednoczone Chiny mogą odegrać ważną rolę, jako czynnik stabilizacji na Dalekim Wschodzie. Życzymy sobie ~~potężnychxixniezależnych~~ Indyj, jako potężnego i niezależnego uczestnika bryt. wspólnoty narodów. Po pokonaniu Niemiec Anglia wszystkie swe siły zwróci przeciwko Japonii.-
Koresp. radia bryt. w Ameryce podkreśla, że zapewnienia ang. mężów stanu o bezwzględnej determinacji dalszego prowadzenia wojny z Japonią po zakończeniu jej w Europie, chociaż kilkakrotnie już wypowiadane, to jednak zawsze chętnie są przyjmowane przez opinię ameryk.-

Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia intensywna działalność lotnictwa sojusz. ponad Francją. Wykonano ponad 750 lotów / wg. serwisu franc.ponad tysiąc/. Ponad 200 śred. bombowców ameryk. atakowało węzeł kolej. Fargniers / między St.Quentin i Soisson/. Niemcy zostali zupełnie zaskoczeni. Poniszczono całe pociągi oraz liczne urządzenia na dworcu. Ponadto atakowano okręg Pas de Calais. Straty npl. dwa samoloty, straty własne jeden.-
Rzecznik RAF. oświadczył, że słaba obrona myśliwska Francji, która ujwaniła się również podczas wspomnianego nalotu jest zrozumiała , gdyż cała obrona lotnicza Niemiec zależy wyłącznie od myśliwców i gdyby ich brakło, to wszystkie ośrodki niem. zostałyby natychmiast zniszczone. Niemcy muszą oszczędzać swych myśliwców, tylko do najbardziej naglących zadań.-
W nocy z wtorku na środę niewielka formacja najcięższych bombowców "Lancester" atakowała wytwórnie silników lotn. w Limoges we Francji. Wszystkie samoloty powróciły.-
Wczoraj w Izbie Lordów przedstawiciel rządu, Lord Cranborne odpowiedział na oświadczenie biskupa Chichester, iż wskutek nalotów cierpi również cywil. ludność niem., oraz zniszczone są zabudowania, nie mające znaczenia wojsk. Przedstawiciel rządu zaznaczył, że bombardowanie Niemiec będzie się wzmagało, dopóki nie zostanie odniesione ostateczne zwycięstwo. Wojna jest rzeczą straszliwą i musi pociągać za sobą cierpienia. Jedynym sposobem ich zmniejszenia jest przyśpieszenia zwycięstwa. Niemcy muszą trzymać obecnie na zachodzie 80% swych myśliwców, co odgrywa wielką rolę w przebiegu wojny na froncie ro[s.] Zakłady Kruppa w Essen zostały unieruchomione i Niemcy są dopiero w trakcie rozpoczynania ich remontu. Zniszczenia Hamburga zmusiło Niemców do straty 400.000.000 godz. roboczych w ciągu ostat. 3-ch miesięcy ze względu na prace reperacyjne.-

Ocean Spokojny : Oddz. austral. na Nowej Gwinei, posuwające się w górę Zatoki Huon znajdują się już tylko o 7 mil ang. od ameryk. przyczółka w Saidor. Główmodowodzący floty ameryk. na Pacyfiku adm. Nimitz oświadczył, że najbliższym zadaniem jest potworzenie w Chinach baz lotn., któreby umożliwiły bombardowanie Japonii w podobny sposób, jak to się teraz dzieje w stosunku do Niemiec.-
Min. pełnomoc. Nowej Zelandii w Waszyngtonie, Walter Nash oświadczył, że mimo dotychczasowych powodzeń walka z Japonią jest niesłychannie trudnym zadaniem. Być może, że wojna w Europie prędko się zakończy, ale wojna z Japonią musi jeszcze trwać b.długo.-
Anglia : Ang. para królewska zwiedziła okręg węglowy w Yorkshire. Cała droga była udekorowana flagami narodów zjedn. i ludność zgotowała entuzjastyczne przyjęcie. Na miejscu para spożyła wraz z załogami robotn. obiad z jadnego szylinga, a król rozmawiał z przywódcami związków zawod., kierownictwem kopalń i robotnikami, nie wyłączając chłopców, zatrudnionych w lżejszych zajęciach na temat możliwości zwiększenia wydobycia węgla.
Niemcy : Pisma szwajcarskie donoszą, że min. spraw wewn.zostało przeniesione do jednej z miejscowości w Saksonii.-
Z Ankary donoszą, że sekretarz tamt.ambasady niem., v.Werneren schronił się pod opiekę władz bryt. Rząd niem.miał w stosunku do niego podejrzenia i wezwał go ostatnio do powrotu do Niemiec.-
Finlandia : Pisma szwedzkie donoszą, iż wczoraj odybło się zebranie gabinetu, poświęcone omówieniu noty ameryk., zwracającej uwagę Finlandii na poważne konsekwencje jej dotychczasowej postawy. Ta nota wywołała w całym kraju poważne zaniepokojenie.-

Londyn,dnia 11.II.44r. Kom.ang.poranny.Serwis zamorski i franc. europ.

Ocean Spokojny : Na Nowej Gwinei oddz. austral. ukończyły swój marsz wzdłuż szlaku 150 mil dług. i połączyły się z oddz. ameryk., działającymi na przyczółku pod Saidor. W czasie swego pochodu Australijczycy walczyli z oddz. japon., liczącymi łącznie około 14.000 ludzi, z których większość poginęła w walkach.-
Naloty lotnictwa sojusz. na Rabaul,Alexishaven, Madang i Nową Irlandię.-
Lotnictwo USA. atakowało dalej,niewymienione objekty na wyspach Marshalla'a, ponadto wyspę Wake.-
Front śródz.: Niem. kontrataki na przyczółek sojuszników pod Anzio nieco zelżały nietylko wskutek złej pogody, ale przypuszczalnie także z powodu strat. Zesłabnięcie ataków trwa od pierwszej pauzy, która nastała w poniedziałek. Najzaciętsze walki toczą się pod Carmaceto. Sojusz. okręty woj. uczestniczą w ostrzeliwaniu pozycyj npl.-
Na odcinku V-ej armii Niemcy wciąż jeszcze trzymają się Cassino, jak również na szczycie sąsiedniej góry tej samej nazwy. Niemcy zamienili w fortecę sławne opactwo Benedyktynów na górze Cassino, budując fortyfikacje, umieszczając w klasztorze 30 ~~gxkaz~~ gniazd karab. maszyn., oraz posterunki obserwac. artylerii. Niemcy ściągają wciąż świeże posiłki.-
Na odcinku Garigliano oddz. ang. zajęły kilka pozycyj na płn. zach. od Castel-Forte.-
Przewodniczący komisji międzyaljanckiej, wykonywującej kontrolę nad wypełnianiem warunków rozejmu, gen. Mac Fallen oznajmił, że sojusznicy przekazali administracji marszałka Badoglio zarząd całych połdu. Włoch aż po płn. granice prowincji Salerno, Potenza i Bari. Sycylia i Sardynia już poprzednio podlegały rodzimemu zarządowi włoskiemu. Przekazanie nastąpiło w wykonaniu uchwały, powziętej na konferencji moskiewskiej przez ministrów Edena, Hulla i Mołotowa.-

w ten sposob rząd Badoglio sprawuje obecnie administrację nad 10.000.000 Włochów. Generał zastrzegł, że przekazanie administracji może być każdej chwili odwołane, jeśli nie będzie ona należycie wykonywana. Sojusznicy ~~xxxxxxx~~ zgłaszają tylko dwa zastrzeżenia :
1/ by stanowiska w administracji były obsadzone przez urzędników, sprzyjających sojusznikom,
2/sojusznicy nie zaciągają żadnych zobowiązań jeśli chodzi o dalsze losy obecnego reżimu po zajęciu Rzymu.-

Jugosławia : Z Kwatery gł. gen.Tito donoszą, że w walkach biorą udział po stronie powstańców jednostki bryt. W płn. części Dalmacji powstańcy odnieśli sukcesy. Linja kolej. Zagrzeb-Buda~~pes~~peszt została przecięta.-

Grecja : Powstańcy greccy tworzą obecnie jednolity front w walce z Bułgarami i Niemcami. Oddz. powstańcze walczą w środkowej Grecji od ukończenia kampanii w r.1941. Oficerowie bryt. dopomagali im, organizując oddziały, ale od tego czasu udało się npl. propagandzie poróżnić między sobą poszczególne grupy powstańców do tego stopnia, że doszło między nimi do walk. Obecnie po odezwie rządu greckiego, oraz przybycie na miejsce wyższego oficera ang., wysłanego specjalnie w tym celu, walki między poszczególnymi oddz. greckimi ustały i opracowywane jest nowe porozumienie.-

Rosja : Dalsze postępy na odcinku, gdzie znajduje się 10 okrążonych dywizyj niem. Rosjanie znajdują się już w odległ.10-15 km. od głównej bazy wspomnianych dywizyj, jaką jest Korsuń, i bombardowanie jej przez artylerię, jak również bombowce nurkowe "Szturmowiki" już się rozpoczęło. Wg. doniesień koresp.przednie jednostki ros. znajdują się już na przedmieściach Korsunia. Zestrzelono 10 transportowców, które zdążały z dostawami dla otoczonych oddz.-

Dalsze postępy ros.na zach. od Apostołowa. Krzywy Róg jest zagrożony zupełnym otoczeniem.-
Na odcinku Leningradu Rosjanie zajęli miejscowość Tołmachówka, położoną w odległ.9-ciu mil ang. na płn. od Ługi.-
Radio Moskwa nadało ostrzeżenie pod adresem Węgier. Oddz. sowiec.zbliżają się do granicy węgierskiej. Hitler wykorzystuje oddz. węgierskie do krycia sobie odwrotu. Budapeszt czeka ten sam los, co Helsiniki. Kto pragnie ocalenia Węgier winien dążyć do zerwania stosunków z Niemcami.-
Finlandia : Radiostacja finlandzka podała do wiadomości tekst noty ameryk., wzywającej Finlandię do odłączenia się od Niemiec. Radiostacja podała zapewnienie, że nota skupia uwagę całej Finlandii.-
Szwedzki dziennik "Social Democraten" który często tłumaczył stanowisko Finlandii w obecnej wojnie nakłania obecnie Finlandię do zastosowania się do wezwania ameryk., podkreślając, że polityka zamykania oczu jest polityką bez charakteru, a nie jest również polityką wyczekiwania.-
Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia silna formacja " Latających fortec" pod osłoną myśliwców zaatakowała poraz drugi w ciągu ub.12-tu dnia zakłady lotn. w Brunszwiku. Obrona myśliwska nader intensywna, był moment, iż równocześnie 200-300 myśliwców atakowało formacje ameryk. Walki toczyły się na wysok. 5-ciu mil ang. " Latające fortece" zestrzeliły 84 myśliwce, eskortujące zaś myśliwce 6. Straty własne w czasie tego nalotu, jak również nalotów "Liberator'ów" na bazę myśliwców niem. wHolandii Gilzerie 29 bombowców i 8 myśliwców.-
Wczoraj w ciągu dnia naloty śred. bombowców ameryk. na Pas de Calais. Myśliwców nie było, natomiast b. silny ogień artylerii p.lotn. Jeden samolot nie powrócił.-

[illegible] postępy robią Niem. na Ukrainie. Grzywa-
[illegible] jest [illegible] otoczony [illegible].
[illegible]
[illegible] 9-ciu mil [illegible], na
[illegible] od [illegible].-
[illegible]
[illegible], aby do granicy [illegible]
[illegible] gdzie [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] w [illegible].
Finlandia i [illegible] Finlandia [illegible] do wie-
[illegible], [illegible] Finlandia
[illegible]
[illegible] Finlandii-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible], że polityka [illegible]
[illegible] jest [illegible] nie jest [illegible]
[illegible].-
Front wsch.: [illegible]
[illegible] pod osłoną [illegible]
[illegible] w ciągu [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] się na wysok.
5-ciu [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible].-

m.p.11.II.44r.

Londyn,dnia 9.II.44r. Major Oliwer Stewart : przegląd lotniczy.

Dwa rodzaje broni lotniczej wysuwają się obecnie na pierwszy plan. Są to lotniskowce, oraz długodystansowe myśliwce. Na Pacyfiku myśliwce odgrywają doniosłą rolę w operacjach mar. USA. w archipelagu Marchall'a. Operacje te stanowią właściwie jeden gigantyczny experyment w zakresie używania lotniskowców . Na zachodzie ~~lotniskowcom~~ przypada w udziale wzrastające znaczenie przy nalotach dziennyeb długodystansowym myśliwcom, eskortującym bombowce przy atakowaniu objektów w Rzeszy i na terenach okup.-
Mar. USA. przystąpiła do konstrukcji lotniskowców już oddawna i prowadzi obecnie politykę na długą metę, rozbudowując formacje tych okrętów na wielką skalę, m.in. wielkich typów, wymagających długiego okresu budowy.-
Zarówno w odniesieniu do długodystansowych aparatów myśliwskich, jak i do myśliwców, startujących z lotniskowców, zachodzą liczne ograniczenia. Jeśli chodzi o długodystansowy myśliwiec, to posiada on mniejszą szybkość, niższy pułap i mniejszą zdolność manewrowania w porównaniu z aparatem krótkodystansowym. Warto o tym przypomnieć, gdyż w związku z szybkimi postępami w konstrukcji samolotów zbyt łatwo zapomina się o naturalnych ograniczeniach, na jakie konstruktorzy natrafiają w swej pracy. Dzięki swej pomysłowości, jak również użyciu nowych surowców udało się konstruktorom te ograniczenia zredukować, niemniej jednak istnieją one nadal. Myśliwic długodystansowy nigdy nie będzie róẃnież szybki, równie zwrotny, równie wysoko wznoszący się, jak myśliwiec jednosiedzeniowy.-

Największą rolę odgrywa w tym przypadku balast w postaci większych zapasów paliwa.
Myśliwiec długodystansowy w starciu z krótkodystansowym znajduje się w podobnej sytuacji, jak żołnież, obciążony ekwipunkiem na 10 dni marszu w starciu z drugim, rozebranym do pasa. Wyeliminowanie tego dodatk. obciążenia benzyny stanowi główną korzyść, wynikającą z użycia lotniskowców.
Zapasy benzyny nie znajdują się w zbiorniku samolotu, startującego z lotniskowca, lecz na pokładzie okrętu. W ten sposób samolot, wznosząc się z pokładu lotniskowca, jest niejako rozebrany do pasa w pogotowiu do walki. Dzięki temu bardzo wiele stracił na znaczeniu tradycyjny argument o niższości samolotu, atakującego z lotniskowca w powrónaniu z samolotem, działającym z baz lądowych. Pozostaje jeszcze drugi argument, opierający się na tym, że wskutek ograniczonej powierzchni pokładu i specyficznych warunków operowania na nim możliwości samolotu morskiego są znacznie ograniczone. Niemniej jednak nie brak także i głosów przeciwnych, stwierdzających, że najlepszym samolotem na polu bitwy w rej.morskim pozostaje samolot, działający z lotniskowca.
Jest to prawdziwe, zwłaszcza w stosunku do rej. Pacyfiku. Tutaj ze względu na dalekie odległości samolot lądowy jest zawsze skrępowany znacznym balastem paliwa, podczas, gdy samolot działający z lotniskowca, będącego blisko pola walki, obywa się minimalną ilością paliwa.
Moim zdaniem lotniskowce odegrają na Pacyfiku nader ważną, jeśli nawet nie decydującą rolę.
Ostatnio napłynęły wiadomości o nowych długodystansowych hydroplanach typu " Colorado". Najlepszy nawet hydroplan jest jednak w wysokim stopniu podatny na ataki ze strony myśliwca. Lotniskowiec posiada tę wielką przewagę, że może działać w

odległości setek mil od najbliższych baz lądowych. Na zachodzie Europy sytuacja przedstawia się odmiennie. Niema mowy o działaniu z ruchomych baz lotniczych. Npl. obrona p.lotn. rozciąga się na całym terytorium, pokrytym bateriami dział p.lotn. i gęstą siecią lotnisk myśliwskich.
W związku z tym problem paliwa odgrywa po stronie lotnictwa sojusz. decydującą rolę. Myśliwce, które towarzyszą bombowcom ameryk. w ich nalotach dziennych,czerpią paliwo w czasie pierwszej części lotu z Anglii z dodatk. zbiorników , umieszczonych pod kadłubem wzgl. skrzydłami i zrzucanych dopiero nad polem walki. W każdym razie jednak w czasie pierwszej części trasy dysponują one wskutek dodatkowego obciążenia zapasowymi zbiornikami, mniejszą sprawnością, niż myśliwce npl.
Ta różnica jest jednak mniejsza, niż by się ogólnie przypuszczało i wykazuje tendencję do zmniejszania się. Ostatnie modele sojusz.wykazują pod tym względem wielką zmianę na lepsze.
Te różnice jakościowe są ponadto wyrównywane znaczna przewagą ilościową po stronie sojuszników.-
Doświadczenia na polu walki powietrz. wykazują, jak niebezpieczną rzeczą jest trzymanie się się dogmatycznych poglądów. Kilka lat temu panowała jeszcze opinia, że lotniskowce są typem broni na wymarciu. Dziś rola ich ustawicznie wzrasta. Trudno o lepszy przykład tempa ewolucji, znamionującego współczesną strategię lotniczą.-

m.p.11.II.44r.

Londyn,dnia 10.II.44r. A.J.Mac Whinnie : przegląd morski.

Ogłoszony ostatnio wspólny kom. ang.-ameryk. z walki z łodziami podwod. w styczniu nie pozostawia wątpliwości, że był to miesiąc b.dobry i że sytuacja nasza na odcinku wojny z łodziami podwodnymi jest doskonała. Kanad. min.mar.oświadczył niedawno, że konwoje, płynące z Kanady do Anglii korzystają prawie ze 100% bezpieczeństwa. Należy zaś pamiętać, że od początku wojny Kanada dostarczyła przez Atlantyk ponad 100.000.000 ton dostaw. Należy się liczyć z tym, że w ciągu najbliższego miesiąca, t.zn. marca Niemcy dołożą wszelkich wysiłków, by w dziedzinie walki z łodziami podwod. osiągnąć pewne sukcesy.
W ub.roku marzec był jedynym dobrym miesiącem dla Niemców pod tym względem i wiem z własnego doświadczenia, jak emocjonująca była wtedy podróż na Atlantyku. Jak przedstawiają się widoki działalności nawodnej floty niem. ?
Niemcom pozostał tylko jeden pancernik "Tierpitz po ataku naszych maniuturowych łodzi podwod. z dn.23 września 1943 r. ugodzony poniżej linii zanurzenia. Wiadomość o tym została zakomunikowana przez Londyn dopiero w dniu 11 października po ustaleniu uszkodzeń.przez wywiad.
Do tej pory "Tierpitz" tkwi na miejscu w towarzystwie statku z urządzeniami reperacyjnymi. Niemcy wciąż jeszcze nie odważyli się poinformować swej opinii publicz.o tym, że "Tierpitz" jes inwalidą. Ze Sztokholmu napływają coraz częściej pogłoski, że "Tierpitz" będzie próbował dostać się do suchego doku. Czas wykaże,ile w tym prawdy.-

Dotychczas jedynym wyczynem "Tierpitza" był raid na bezbronną bazę węglową na Spitzbergach. Gdyby "Tierpistz" chciał przedostać się do bazy z urządzeniami reperac. i suchem dokiem, musiałby przepłynąć przez Skagerak bądź Skategat.
Nasuwa się jednak pytanie, do jakiej bazy?
W pierwszym rzędzie przychodzi na myśl Kilonia. Z tym portem łączą się jednak dla admiralicji niem .niemiłe wspomnienia. Tutaj wybuchnął w 1918 r.pierwszy bunt marynarzy. Trudno przypuścić, by morale 1700 marynarzy "Tierpitz'a" zyskała na widok zniszczeń fortu, pozostałych po nalotach sojuszniczych.
Trzeba zaś pamiętać, że kilkomiesięczna bezczynność również nie mogła wpłynąć dodatnio na nastroje załogi "Tierpitz'a".
Drugą ewentualnością byłaby Gdynia. Wykazaliśmy jednak, że Gdynia również znajduje się w zasięgu naszego lotnictwa. W dodatku od wschodu nadciągają Rosjanie i bazy bombowców ros. zbliżają się coraz bardziej. Gdynia dawno przestała być tym bezpiecznym schronieniem, za jakie jej Niemcy na początku wojny uważali.
Z tym wszystkim "Tierpitz" musi się śpieszyć, gdyż dnie stają się coraz dłuższe, coraz trudniej ukryć się przed działalnością wywiad. naszej floty i lotnictwa xxxxxxxxxxxxxxx.-
Dowiedzieliśmy się ostatnio o zatopieniu trzech transportowców na połud. Atlantyku, płynących z cennym ładunkiem z Japonii do Niemiec. Kontrabanda z Japonii również spadła już do rozmiarów bez znaczenia. Jeśli chodzi o kontrabandę z Europy do Japonii, to jest ona jeszcze trudniejsza. Wiadomo , że w Zatoce Biskajskiej przebywają w portach liczne statki, wyładowane po brzegi i w każdej chwili gotowe do drogi, nie mogące jednak wypłynąć z powodu naszej blokady.

Tymczasem praca w stoczniach bryt. wre.
Na warsztacie znajduje się przeszło 50 różnych typów barek inwazyjnych. Jak wielkie zadanie stoi przed nami w związku z przyszłą inwazją na zachod. Europę dowodzi najlepiej przykład Sycylii,na którą desant został wykonany przy udziale 3250 jednostek morskich.
Na to, by wykonać na zachodzie desant 100.000 żołnierzy, trzeba będzie 80.000 ton żeglugi na przewiezienie potrzebnego sprzętu i zaopatrzenia, a następnie 30.000 ton tygodniowo na bież. dostawy.-

Londyn, wtorek, dnia 22.II.44r. Kom. ang. poranny.
Serwis zamorski i franc. europ.

Front zach.: Wczoraj w ciągu dnia potężna formacja bombowców ameryk. atakowała dwie główne fabryki lotn. w Brunszwiku, ponadto objekty w Hannowerze oraz lotniska w Niemczech zach. w pobliżu granicy holend., m.in. lotnisko w Dipholz / na płn. wsch. xxxxxxxxxxx od Osnabrück,/stanowiące główną baze lotn. dla samolotow niem. działających na froncie zach. Opór myśliwców npl. słaby. Straty własne 15 bombowców i 5 myśliwców, straty npl. 33 myśliwce zestrzelone przez eskortę. Bombowce ciężkie również zestrzeliły pewną ilość samolotów npl., która jednak dotychczas nie została jeszcze ustalona.-
Zastępca dowódcy lotnictwa bombardującego USA., gen. Anderson oświadczył wczoraj, że conajmniej sześć zakładów lotn., znajdujących się w Lipsku zostało zupełnie zniszczonych wskutek ostat. nalotu, tak, iż produkcja lotnicza w Lipsku faktycznie ustała. Przed nalotem wspomniane zakłady lotn. produkowały 38% wszystkich jednomotorowych myśliwców, wyrabianych przez Niemcy.-
W Brunszwiku mieszczą się zakłady lotn., produkujące 30% dwumotorowych myśliwców niem. Oceniają obecnie, że wskutek ostat. nalotu nastąpiło w produkcji opóźnienie od 3-4 miesięcy.-
W ciągu ostat. 36-ciu godz., które upłynęły w poniedziałek wieczór wykonano cztery naloty na Niemcy, w ciągu których zrzucono około 10.000 ton bomb przy udziale ponad 6000 bombowców.
1/ W czasie nalotu na Sttugart, wykonanego w nocy z niedzieli na poniedziałek zrzucono na miasto ponad 2000 ton bomb. Mieszczą się w nim m.in. zakłady lotn., oraz fabryki świec do motorów.
Tej samej nocy atakowano również Monachium i inne ośrodki, oraz zakładano miny na wodach npl.
Atak był szybki i b.skoncentrowany, obrona myśliwców słaba. 10 bombowców RAF. niewróciło.

2/ W niedzielę o 4-ej rano RAF. zaatakowałax Lipsk i inne ośrodki, zrzucając 2300 ton bomb.
3/ W niedzielę po połud. ponad 2000 bombowców i myśliwców atakowało Lipsk i inne ośrodki.
~~[illegible]~~
4/ W poniedziałek o 4-ej rano nalot RAF. na Stutgart w ciągu którego zrzucono ponad 2000 ton bomb.-Prostuje się, że pierwszy z nalotów miał miejsce w nocy z soboty na niedzielę, a okres 36-ciu godz. upłynął w poniedziałek.-
W czasie tych wszystkich nalotów RAF. i lotnictwo ameryk. straciły łącznie 133 samoloty na ogólną ilość 6000, rzuconych do akcji, czyli że odsetek strat nie sięgał nawet 2,5% .-
Dowódca ameryk.lotnictwa ameryk. gen.Spaatz wysłał gratulacje dowódcy ang. lotnictwa bombardującego, marszałkowi Harrisowi z powodu nalotu na Lipsk, wykonanego w nocy z soboty na niedzielę. Dzięki temu nalotowi niem. lotnictwo myśliwskie zostało tak osłabione, że w następstwie jego obrona w czasie następnego nalotu ameryk. na Sttutgart w zupełności zawiodła.
W odpowiedzi marszałek Harris oświadczył, że nacisk na myśliwstwo npl. będzie ustawicznie wzrastał i wykończy obronę npl.-
Ub.nocy nalot niem. na Londyn. Ofiary w ludziach i szkody na przedmieściach, o skutkach nalotu wśródmieściu brak jakichkolwiek wiadomości.-
<u>Ocean Spokojny</u> :Ameryk. ciężkie bombowce zaatakowały najbardziej na płnoc położoną wyspę w archipelagu Kurillów, mianowicie wyspę Parimuszir.-
Na wyspach Marshall'a siły ~~japon.~~ amer. opanowały cały atoll w Eniwetoku, położony na płn archipelagu. Jedynie na małej wysepce Parry bronią się jeszcze niedobitki japon. Operacje w tej grupie kosztowały Amerykanów 150-ciu zabitych i 350-ciu rannych.-

2/ W niedzielę o 4-ej rano RAF. zaatakowała Lipsk i inne ośrodki , zrzucając 2500 ton bomb.
3/ W niedzielę po połud. ponad 2000 bombowców i myśliwców atakowało Lipsk i inne ośrodki, [illegible]

4/ W poniedziałek o 4-ej rano nalot RAF. na Stuttgart, z ciągu którego zrzucono ponad 2000 ton bomb.- Stwierdzić trzeba, że pierwszy z nalotów miał miejsce w nocy z soboty na niedzielę, a przez 36-ciu godzin upłynął w poniedziałek.- W czasie tych olbrzymich nalotów RAF. i lotnictwo amerykańskie straciły łącznie 159 samoloty, ale ogólna ilość 5000, biorących do akcji, wynosi do dziesiątek procent dziś sięgał nawet 7,5% .- Dowódca amerykańskiego lotnictwa gen. Spaatz wyraził gratulacje dowódcy ang. lotnictwa bombowego marszałkowi Harrisowi z powodu nalotu na Lipsk, wykonanego w nocy z soboty na niedzielę. Dzięki temu nalotowi niem. lotnictwo myśliwskie zostało tak osłabione, że w następnie jego obrona w czasie następnego nalotu amer. na Stuttgart w poniedziałek zawiodła. W odpowiedzi marszałek Harris oświadczył, że nacisk na myśliwstwo npl. będzie utrzymywane warsztaty i wytwórnie obrony npl.-
Wczesny nalot niem. na Londyn. Ofiary w ludziach i szkody na przedmieściach. o skutkach nalotu zwłaszcza brak jakichkolwiek wiadomości.-
<u>Ocean Spokojny</u> : Amerykańskie ciężkie bombowce zaatakowały najdalej na północ położony wyspę w archipelagu Kurylów. zniszczone wyspę Paramushiro.-
Na wyspach Marshalla siły japońskie zajęły cały atoll w Eniwetoku, położony na płn. archipelagu. Jedynie na małej wyspie trwają obecnie niszczenie Japonii. Operacje w tej grupie kosztowały Amerykanów 195-ciu zabitych i [illegible]-ciu rannych.-

Dzisiejszy poranny kom. kwatery gł. gen. Mac Arthura donosi że ameryk. samoloty zaatakowały na płn. od Kavieng w Nowej Irlandii konwój japon., płynący z Rabaul i zatopiły 6 transportowców, 1 korwetę i 2 kanonierki. Dalsze 3 transportowce zostały tak silnie uszkodzone, że należy się liczyć z ich utonięciem. W ten sposób drugi konwój japon. w ciągu tygodnia został zatopiony, tak, iż ogółem Japończycy stracili w tym okresie 44 statki wzgl. okręty. - W czasie nalotu na Rabaul zestrzelono 26 z pośród 50-ciu myśliwców japon., które próbowały się bronić.-
Na Nowej Gwinei likwidacja resztek Japończyków na Półwyspie Huon.-
Rzecznik japon. przyznał, że w czasie ataku na Truk w archipelagu Carolinów Amerykanie zniszczyli 2 krążowniki, 3 kontrtorpedowce, 13 transportowców i 120 samolotów. Dane ameryk. podają o dwa okręty więcej, oraz większą ilość samolotów.-
Zmiana na stanowisku japon. szefa sztabu jest bardzo żywo komentowana, jako pozostająca w oczywistym związku z ostat. niepowodzeniami japon.-
Rosja : Nowa ofenzywa ros., podjęta na Krzywy Róg doprowadziła do tego, że w ciągu dnia wczorajszego opanowano węzeł kolej. Dowgincew, położony na 5 mil ang. na płn. wsch. od Krzywego Rogu, oraz inną miejscowość, położoną na 3 mile ang. na połud. Wczoraj o zmierzchu oddz. ros. walczyły już na przedmieściach miasta. Ogółem oswobodzono na tym odcinku ponad 50 miejscowości, a 1500 Niemców zginęło.-
Na odcinku płn. Rosjanie nadal postępują na płd. i zach. od jeziora Ilmeń. Drugi dzień z rzędu oswobodzono ponad 100 miejscowości, m.in. Chołm, położony o 100 km. na połud. od Starej Russy. Niektóre oddz. ros. znajdują się już o niecałe 20 mil ang. od ważnego węzła kolej. Dno.-

W drodze na Psków dalsze postępy ros.-
Radio Moskwa w spec. kom., ogłoszonym ub.nocy podało wyniki walk na odcinkach Wołchowa i Leningradu, toczonych w ciągu ostat. 30-tu dni. W tym okresie czasu Niemcy stracili na obu tych odcinkach 90.000 zabitych, 7200 jeńców,453 czołgi, oraz 17.000 dział, karab. maszyn. i moździerzy zdobytych bądź zniszczonych.-
Lotnictwo ros. zaatakowało port Oulu / Uleaborg/ w Finlandii nad Zatoką Botnijską.-
Front śródz.: Na przyczółku pod Anzio działalność ciężkiej artylerii i patroli po obu stronach. Sytaucja naogół nie zmieniona. Mimo złych warunków atmosfer.myśliwce, oraz myśliwce bombardujące atakowały lotnictwo npl. nad przyczółkiem, jak również objekty kolej. na płn. od Rzymu . Trzy samoloty npl. zestrzelono. Na przyczółku walczy obecnie 6 dywizyj niem. O zaciętości walk świadczy, że w pewnym momencie 17.000 żołnierzy niem. atakowało na odcinku 1 km. Po odparciu ostat. ataków na Anzio nacisk niem. zesłabł. Niem. komentator wojsk. przyznał ostatnio, że aljantom udało się w kilku punktach przełamać pozycje niem. na przyczółku.-
Na odcinku V-ej armii ataki niem., podjęte na płn. zach. od Cassino zostały odparte i Niemcy wycofali się pod osłoną dymną. Koresp. radia ~~bryt.~~ bryt. opisuje warunki walki.
Toczą się one na zboczach górskich, pokrytych gęstymi zaroślami. Niemcy przy pomocy pneumatycznych wiertarek, oraz innych maszyn podrążyli mnóstwo schronów, w których umieścili swe działa i karab. maszyn., panujące nad wszystkimi pozycjami sojusz. Gdziekolwiek aljanci ruszą do natarcia, natychmiast spotykają się z skoncentrowanym ogniem, powodującym ciężkie straty. Jest rzeczą widoczną, że Niemcy zdecydowani są bronić linii Gustawa do ostateczności.

Koresp. donosi, że ostatnio lotnictwo sojusz. wykonało nad Włochami dziesięc razy lotów więcej niż niem.-
Niemcy mają widoczne trudności z utrzymaniem dyscypliny wśród wojsk włoskich, walczących po ich stronie. Radio Rzym ogłosiło, że żołnierze włoscy winni dezercji, lub nieprzestrzegający obowiązku meldowania się, będą skazywani na śmierć. Równocześnie jednak zakreslono tym żołnierzom 15-dniowy termin do zameldowania się u właściwych władz.-
Wg. źródeł sojusz. Niemcy trzymają obecnie w całych Włoszech ogółem około 18 dywizyj.-
Francja : Radio Vichy wezwało mieszkańców okręgu Cherbourga, niezatrudnionych w przemyśle woj., czy też innych działach o znaczeniu wojsk. do ewakuowania okręgu. Jeśli tego nie zrobią dobrowolnie, zostaną wysiedleni .-
W Algerze rozpoczął się proces przeciwko pułkownikowi, który piastował stanowisko inspektora general. obozów, w których rząd Vichy przez dwa i pół lat więził w okropnych warunkach żołnierzy franc., jak również ppułkownikowi sprawującemu administrację nad obozami. Obaj są oskarżeni o mordowanie żołnierzy i znęcanie się nad nimi.-
Indje : Sprowadzono do Kalkuty samolotem nowy środek przeciw zapaleniu płuc "Pennicyllin" dla małżonki Gandhiego. Stan jej zdrowia bez zmiany.-

Londyn, wtorek, dnia 22.II.44r. Kom.ang.wieczorny.
Serwis krajowy.

Front zach.: Dziś rano prawie równocześnie z zapowiedzią prem. Churchilla rozpoczęcia równoczesnych nalotów na Niemcy z płn. i połud. dztwo VIII-go korpusu lotn.USA. w W.Brytanii i XV-go we Włoszech zawiadomiłe o wykonaniu pierwszego równoczesnego, koncentrycznego ataku lotnictwa USA. na objekty niem. z płn. i południa. Był to trzeci z rzędu dzienny nalot ameryk.w ciągu 3-ch dni. Formacje VIII-go korpusu lotn. w W.Brytanii zaatakowały w znacznej sile, aczkolwiek nie były tak liczne, jak formacje, które atakowały Niemcy w dniu wczorajszym w niedzielę. Objektem nalotu były niem. wytwórnie samolotów myśliwskich. Wspomniane objekty nie zostały jeszcze do tej pory wyszczególnione. Silny opór naziemnej obrony p.lotn., w czasie drogi powrotnej opór myśliwców npl. słaby. Formacje XV-go korpusu lotn.USA., stacjonowanego we Włoszech atakowały wytwórne myśliwców "Messersmidta" w Ratesbonie. Były to najsilniejsze ze wszystkich formacyj śródz., które kiedykolwiek w tym rejonie działały.-
Śred.bombowce ameryk. atakowały objekty npl. w Holandii i płn. Francji. Dwa nie powróciły, stracone w czasie zderzenia nad polem bitwy.-
Wg. uzyskanych informacji po nalocie, w czasie którego zrzucono 2000 ton bomb, zostały b.silnie uszkodzone zakłady produkcyjne Bosha, dostarczające ~~xx~~ w największej części elementów składowych silników dla niem. motoryzacji lotnictwa.-
Rosja : Dziś wieczór obwieszczono w Moskwie salwami, oddanymi dwudziestokrotnie z 224-ch dział zdobycie Krzywego Rogu. Zarówno miasto, jak i okręg przemysłowy zostały zajęte przez III-cią armię ukraińską gen.Malinowskiego. Miasto i okręg zdobyto szturmem. Uczestniczące w zdobyciu formacje zostały uczczone dodaniem nazwy "Krzywy-Róg". Wspomniane miasto, które w ciągu 30-tu lat powiększyło liczbę swych

mieszkańców z 15.000 na 200.000. Okręg dostarczał połowę całej rudy, zużywanej przez Rosję.
W audycji radiowej dla krajów zamorskich Niemcy nadali już swą zwykłą wersję o ewakuowaniu miejscowości,zgodnie z planem,po wysadzeniu w powietrze wszystkich urządzeń, przedstawiających jakiekolwiek znaczenie.-
~~xxxxxxxxxx~~ Niezależnie od powyższego rozkazu spec. radio ros. nadało specjalną audycję dla czerwonych żołnierzy i marynarzy w związku z 26-tą rocznicą powstania armii czerwonej. W audycji tej Stalin swierdza m.in., że dyplomaci niemieccy udają się z jednego kraju do drugiego, by próbować zawarcia odrębnego pokoju z Rosją bądź też z jej sprzymierzeńcami anglosaskimi. Wysiłki te są jednak skazane zgóry na niepowodzenie wobec solidarności, jaka łączy Rosję z W.Brytanią i USA.-
Wg. kom. spec., nadanego przez radio moskiewskie, armia Mansteina straciła w czasie swych prób uwolnienia dywizyj niem., okrążonych pod Kaniowem, podjętych między 5 a 21 lutym 27.000 zabitych, 1500 jeńców, oraz olbrzymie ilości materiału woj. W ten sposób całość strat niem., poniesionych na odcinku Kaniowa,przekracza 100.000 ludzi.-
Front śródz.: Dzień wczorajszy przeminął stosunkowo spokojnie. Na przyczółku pod Anzio na dwóch punktach rozgrywały się walki, oraz pojedynek artyleryjski. Npl. łodzie motor. próbowały w nocy z niedzieli na poniedziałek atakować sojuszników na wybrzeżu przyczółka. Jedna łódź została wysadzona w powietrze, druga zmuszona do osiądnięcia na mieliźnie przez samoloty amerykańskie.-
Na odcinku V-ej armii artyler. sojusz. przełamała ataki npl. na wschód od Cassino.-
Na odcinku VIII-ej armii fatalne warunki atmosfer. uniemożliwiają jakąkolwiek akcję na większą skalę

Jedna z formacyj bryt.,odcięta w terenie górzysty
była dłuższy czas zdana na dostawy z powietrza,
oraz przez włoskie oddz. partyzanckie.-
Naloty lotnictwa sojusz. na urządzenia port. w
Livorno oraz Imperia na Rivierą włoską. Mimo fatalnej pogody lotnictwo sojusz.wykonało 500 lotów
nie tracąc ani jednego samolotu. Lotnictwo npl.
wykonało około 60-ciu lotów,tracąc trzy samoloty.
Wojna morska : Król ang.nadał najwyższe odznaczenia bojowe krzyża Wiktorii dwóm dowódcom miniaturowych łodzi podwod., które we wrześniu ub.r.
zaatakowały niem.pancernik "Tierpitz", zakotwiczony w fiordzie norweskim, sięgającym wgłąb lądu na 60 mil ang. od otwartego morza. W przemówieniu, poświęconym wyczynom tych łodzi podwod.,
admirał ang.dowodzący bryt. bronią podwodną zaznacza, że wspomniany pancernik był chroniony przed
atakami łodzi podwod. wszelkimi środkami, jakie
tylko Niemcy zdołali obmyślić. Byli oni pewni, że
pancernik jest bezwzględnie zabezpieczony przed
wszelkim natarciem z morza. Atak był dla Niemców
zupełną niespodzianką. Łodzie dotarły do pancernika na odległość 200-tu yardów / 1 yard = 0,91
mtr./, tak, iż załoga "Tierpitz'a" ostrzeliwała
łodzie z ręcznej broni małokalibrowej. Załogi
bryt.zatopiły same łodzie, by ochronić je przed
zdobyciem przez Niemców, a same dostały się do
niewoli. Zarówno plany łodzi podwod., jak i szkolenie załóg, które trwało szereg miesięcy,miały
na celu specjalnie atak na "Tierpitz'a",przedstawiający jeden z najtrudniejszych problemów w wojnie morskiej, mianowicie zaatakowanie ciężkiej
jednostki bojowej nieprzyjaciela, która aczkolwiek faktycznie nieczynna, to jednak przez samą
swoją potencjalną obecność zagrażała konwojom
bryt. na Morzu Płn. i wiązała znaczne siły bryt.
mar. woj.-

[illegible] w [illegible] życie, [illegible] w tempie gorączkowym [illegible] zbliża na [illegible] z powrotem, [illegible] ludzie, partyzanckie.- Dalszy [illegible], wojsko, na [illegible] poto. z [illegible] oraz [illegible] na [illegible] [illegible]. Jako [illegible] [illegible] lotnictwo [illegible] [illegible] ale [illegible] ani jednego samolotu. Lotnictwo nad [illegible] około 50-ciu lotów, [illegible] samoloty [illegible] morskich. [illegible] nas, [illegible] najwyższe osiągnię-cia bojowe [illegible] [illegible] dwóm dowódcom niszczy-[illegible] łodzi podwod., która we wrześniu ub.r. [illegible] [illegible] "[illegible]", [illegible] w [illegible] [illegible], [illegible] na 60 mil ang. od otwartego morza. W prze-ciwieństwie, [illegible] [illegible] łodzi podwod. [illegible] ang. [illegible] [illegible] podwodny [illegible], że [illegible] [illegible] był [illegible] przed [illegible] łodzi podwod. [illegible] [illegible], jako [illegible] [illegible] [illegible] jest niewątpliwie [illegible] przed [illegible] z morza. [illegible] by [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] na [illegible] 200-tu yardów / 1 yard = 0.91 mtr./. [illegible] "[illegible]" [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] same [illegible], by [illegible] [illegible] przed Niemców, a [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], jak [illegible] [illegible], która [illegible] [illegible], na [illegible] [illegible] "[illegible]", [illegible] jednym z [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible], to jednak [illegible] swoją [illegible] obecność [illegible] [illegible] na [illegible] [illegible]. i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].-

Anglia : Dziś rano prem.Churchill wygłosił przed Izbą Gmin, której ławy poselskie, oraz galerie były przepełnione, sprawozdanie na temat sytuacji wojennej. Izba zgotowała premierowi entuzjastyczne przyjęcie i wszyscy posłowie powstali, gdy się ukazał. Premier rozpoczął swe przemówienie od stwierdzenia, że nie jest teraz pora ani na troskanie się, ani na triumfowanie. Nadszedł czas na gotowość, wysiłek i determinację. Moja opinia była zawsze, że koniec bynajmniej nie jest pod ręką ani Hitler w przededniu załamania się. Nigdy nie dawałem żadnej gwarancji, ani nie wypowiadałem żadnych nadziei, by wojna europ. miała się skończyć w r.1944. Nie głosiłem zresztą również żadnych zapowiedzi w sensie przeciwnym. Ogółem biorąc, uważam, że Hitler i jego policja wciąż jeszcze trzymają w garści cały swój kraj, a partia hitlerowska i niem. generalicja zdecydowały się nierozdzielnie złączyć swój los. Niemcy wciąż jeszcze dysponują 300 dywizjami, aczkolwiek wiele z nich uległo silnej redukcji wskutek strat. Ich zdolność bojowa stoi na wysokim poziomie. Niemcy wciąż jeszcze dysponują wysoce wytrenowanym, posiadającym dawne tradycje i nader sprawnym w dowodzeniu jednostkami na froncie korpusem ofic., którego zlikwidowanie sprzymierzeńcy omieszkali po zakończeniu pierwszej wojny światowej. Nieulega wątpliwości, że skutki nalotów na Niemcy są znaczne. Niezależnie od szkód w przemyśle woj. spowodowały one tępą apatię wśród mas narodu niem., co również znacznie tamuje sprawność niem. produkcji woj. Wspaniałe zwycięstwa wojsk sowiec. spowodowały olbrzymie szkody w niem. maszynie woj. Liczne ilości wojska niem., wiązane we Włoszech i Jugosławii, a ponadto w Holandii, Francji i Belgii z uwagi na grożącą inwazję niewątpliwie stanowią

znaczne odciązenie dla naszych sprzymierzeńców.
Na froncie bryt.-ameryk. Niemcy zmuszeni są wiązać cztery piąte swych myśliwców, może jeszcze więcej bombowców, a nadto 3.000.000 ludzi dla przeciwdziałania naszym nalotom. To również stanowi niewątpliwie wielką pomoc dla Rosji, której zasług bojowych nie mam zresztą bynajmniej zamiaru pomniejszać. Uważam jednak,, że oddanie sprawiedliwości wysiłkom państw zachod. we wspólnym wkładzie dla obecnej wojny może być jedynie pomocnym dla porozumienia między sojusznikami.
Ich wspólne interesy byłyby zagrożone, gdyby ten moment pominięto. W wojnie morskiej bryt. mar. i lotnictwo zniszczyły przeszło połowę łodzi podwod. niem., których zatopienie jest pewne. Jeśli chodzi o resztę łodzi podwod., na których zatopienie wskazują bardzo liczne oznaki, to na udział bryt przypada conajmniej 40%. Zatopiliśmy 19 npl. okrętów woj., a ponadto znaczną ilość mniejszych jednostek. Jeśli chodzi o niem. flotę bojową, to w tymże okresie zatopiliśmy 316 statków handl., liczących łącznie 835.000 ton pojemności.
Nasze straty wyniosły 7637 oficerów i marynarzy mar. xxxxx.woj., oraz 4200 mar. handl. Od początku wojny straciliśmy jedną piątą część przeciętnej obsady naszych załóg handlowych. Straty w załogach mar. woj. wynoszą 30% jej obsady w proporcji do stanu przedwojennego. Od 1 stycznia 1943 straciliśmy 95 okrętów woj. Od początku wojny lotnictwo RAF, straciło 38.300 pilotów, którzy zginęli w czasie nalotów i 10.000 samolotów. 10.400 naszych pilotów zaginęło. Armia, która w r.1939 pod względem liczebności nie przewyższała korpusu policyjnego, została obecnie rozbudowana do maksymalnych rozmiarów. Bryt. wkład w zakresie wojny lądowej jest tak znaczny, że nie pozostaje w żadnym stosunku do ludności naszego kraju, jeśli porównać go z wkładem innych krajów.

znaczne odciążenie dla naszych sprzymierzeńców. Na froncie bryt.-amerykń. Niemcy zmuszeni są wią-zać cztery piąte swych myśliwców, może jeszcze więcej bombowców, a nadto 3.000.000 ludzi dla przeciwdziałania naszym nalotom. To również stanowi niewątpliwie wielką pomoc dla Rosji, której zasług bojowych nie mam zresztą bynajmniej zamiaru pomniejszać. Uważam jednak, że oddanie sprawiedliwości wysiłkom państw zachod. we wspólnym wkładzie dla obecnej wojny może być jedynie pomocnym dla porozumienia między sojusznikami. Ich wspólne interesy byłyby zagrożone, gdyby ten moment pominięto. W wojnie morskiej bryt. mar. i lotnictwo zniszczyły przeszło połowę łodzi podwod. niem., których zatopienie jest pewne. Jeśli chodzi o resztę łodzi podwod., na których zatopienie wskazują bardzo liczne oznaki, to na udział bryt. przypada conajmniej 40%. Zatopiliśmy 19 npl. okrętów woj., a ponadto znaczną ilość mniejszych jednostek. Jeśli chodzi o niem. flotę bojową, to w tymże okresie zatopiliśmy 316 statków handl., liczących łącznie 875.000 ton pojemności. Nasze straty wyniosły 7657 oficerów i marynarzy mar. woj., oraz 4200 mar. handl. Od początku wojny straciliśmy jedną piątą część przeciętnej obsady naszych załóg handlowych. Straty w załogach mar. woj. wynoszą 30% jej obsady w proporcji do stanu przedwojennego. Od 1 stycznia 1943 straciliśmy 95 okrętów woj. Od początku wojny lotnictwo RAF, straciło 38.300 pilotów, którzy zginęli w czasie nalotów i 10.000 samolotów. 10.400 naszych pilotów zaginęło. Armia, która w r.1939 pod względem liczebności nie przewyższała korpusu policyjnego, została obecnie rozbudowana do największych rozmiarów. Bryt. wkład w zakresie wojny lądowej jest tak znaczny, że nie pozostaje w żadnym stosunku do ludności naszego kraju, jeśli porównać go z wkładem innych krajów.

Aż do połowy ub.roku nasze lotnictwo było mniejwięcej równe co do liczebności z ameryk., ale już obecnie lotnictwo USA. zaczyna nasze przewyższać. Niebawem będzie ono znacznie liczniejsze. W ciągu ostat. czterech nalotów zrzucono na Niemcy ponad 9000 ton bomb. Naloty będą stale wzrastały i w ciągu nadchodzącej wiosny i lata ich intensywność i zasięg jeszcze się powiększy. Samoloty sojusz., operujące z Włoch będą coraz dalej przenikać wgłąb terytorium niem. Rozmiary nalotów przekroczą wszystko, czego kiedykolwiek oczekiwano. Jeśli chodzi o padające z niektórych stron sugestie na temat ograniczenia intensywności wojny lotniczej, to stwierdzam, że dztwo sojuszników nie bierze ich pod uwagę / powszechny aplauz/. Jeśli chodzi o ludność cywil. niem., niezaangażowaną w wysiłku woj., to jest dla niej tylko jedna rada, mianowicie, by opuszczała ośrodki przemysł.i chroniła się na wieś. Naszym zamiarem jest uniemożliwienie wszelkiej produkcji woj. w niem.miastach i miasteczkach. Wiemy o tym, że Niemcy przygotowują akcję odwetową przeciwko W.Brytanii, przy pomocy nowych metod walki. Naszym zadaniem jest zapobieganie zgóry tym możliwościom przez niszczenie odnośnych przygotowań w zarodku przy pomocy nalòtów na ośrodki niem. lotnictwa w Francji. Już teraz Niemcy polegają głównie na lotnictwie myśliwskim, na które skupili największe swe wysiłki. Nasza własna produkcja samolotów zarówno myśliwskich, jak i bombardujących przewyższa znacznie produkcję niem. Produkcja ros.mniejwięcej dorównywuje naszej. Jeśli chodzi o produkcję USA., to przewyższa ona niem.2-3 razy.

<u>Ciąg dalszy nastąpi.</u>

Ciąg dalszy mowy Churchilla.

Jaka będzie sytuacja Niemiec, gdy obrona myśliwska zostanie wyeliminowana i pozostanie jedynie artyleria p.lotn., przyszłość okaże.
Przedtym kładłem stale nacisk na walkę z łodziamipodwodnymi. Teraz pierwsze miejsce zajmuje rozwój lotnictwa. Zarówno Niemcy, jak i Japonia liczyły na lotnictwo, jako na metodę ujarzmienia innych narodów. Tkwi w tym potężna i surowa sprawiedliwość, że teraz ta sama broń zwraca się przeciwko nim / oklaski/.-
Przebieg walk we Włoszech wielu ludzi znacznie rozczarował. Na przebieg ten wpłynęły dwie przyczyny :
1/ Niezwykle fatalna pogoda, zima znacznie gorsza, niż zazwyczaj bywa we Włoszech.
2/ Obrona Niemców, przedewszystkiem sposób, w jaki ściągneli z północy na południe siedem dodat. dywizyj, ponadto zaś teren górzysty, szczególnie dobrze przystosowany do obrony. Wszystkie rzeki płyną napoprzek naszego pochodu, a naturalne wylewy, wzmagane jeszcze sztucznymi zaporami przez Niemców, zmywają mosty, przerzucane przez nasze oddz. saperskie. Obecnie przepływają do Włoch b. znaczne dostawy sojusznicze. Nasze lotnictwo strategiczne bez przerwy atakuje komunikacje zafrontowe. Liczebność sił, które wylądowały,na przyczółku, wynosi od 40-50.000 ludzi. Sam desant był wzorem operacyj skombinowanych, polegających na współdziałaniu lotnictwa, floty, formacyj zmotoryzowanych i czołgów. Jest rzeczą jasną, że Hitler jest zdecydowany bronić Rzymu również zacięcie, jak swego czasu bronił Stalingradu i Tunisu, a obecnie broni łuku Dniepru.-

Niemcy podjęli wszelki wysiłek, by wyrzucić nas do morza. Jak dotąd ataki niem. są b.gwałtowne, ale nie powiodło im się nadwyrężyć naszych linij obronnych. Gen. Alexander doniósł mi, że zaciętość walk przekracza wszystkie jego dotychczasowe doświadczenia. Użył on nawet w jednej z depesz na temat walk wyrażenia " straszliwe".
Na odcinku Cassino ramię przy ramieniu walczą oddz.bryt., ameryk., dominjalne, indyjskie, franc. i polskie. Wszystkie one są pewne zwycięstwa. Na południu Włoch Hitler trzyma 18 dywizyj. Wogóle w całych Włoszech ~~[illegible]~~ Niemcy trzymają półmiljona ludzi. Ten wielkie drugi front nie jest dla sprzymierzeńców niepożądany. Dzięki niemu nieprzyjaciel zmuszony jest wiązać znaczne siły, których by mógł użyć gdzieindziej. Posiadamy obecnie w Afryce dostateczne zapasy, by stale zasilać nasze wojska we Włoszech.
W miarę, jak zbliża się wiosna niewątpliwie polepszy się również pogoda i ułatwi dalsze operacje. Przypominam sobie chwile głębokiego niepokoju, które przeżywałem rok temu w lutym 1943 r. w związku z sytuacją w Tunisie pod przełęczą Kasserin. Położyłem wówczas ufność w gen. Alexandrze i nie zawiodłem się. Z tym samym uczuciem odnoszę się do niego obecnie.-
Jeśli chodzi o rozdział funkcyj kierowniczych między armią ameryk. i ang., to trzymamy się zasady, że miernikiem jest to, która armia jest liczniejsza. W W.Brytanii stanowisko głównodowodzącego objął gen. Eisenhover, jego zastępcą został marszałek lotnictwa Tedder, a pod ich kierownictwem pracują liczni dowódcy wybitni ang. i ameryk. Siły bryt. i ameryk., stacjonowane w W.Brytanii niebawem się zrównają, w miarę jednak stałego dopływu posiłków ameryk. oddz. USA. zdobędą przewagę liczebną dzięki wielkim zasobom ludzkim Ameryki.

Niemcy podjęli wszelki wysiłek, by wyrzucić nas do morza. Jak dotąd ataki niem. są b.gwałtowne, ale nie powiodło im się nadwyrężyć naszych linij obronnych. Gen. Alexander doniósł mi, że zaciętość walk przekracza wszystkie jego dotychczasowe doświadczenia. Użył on nawet w jednej z depesz na temat walk wyrażenia " straszliwe". Na odcinku Cassino ramię przy ramieniu walczą oddz.bryt., ameryk., dominjalne, indyjskie, franc. i polskie. Wszystkie one są pewne zwycięstwa. Na południu Włoch Hitler trzyma 18 dywizyj. Wogóle w całych Włoszech Niemcy trzymają półmiljona ludzi. Ten wielki drugi front nie jest dla sprzymierzeńców niepożądany. Dzięki niemu nieprzyjaciel zmuszony jest wiązać znaczne siły, których by mógł użyć gdzieindziej. Posiadamy obecnie w Afryce dostateczne zapasy, by stale zasilać nasze wojska we Włoszech. W miarę, jak zbliża się wiosna niewątpliwie polepszy się również pogoda i ułatwi dalsze operacje. Przypominam sobie chwile głębokiego niepokoju, które przeżywałem rok temu w lutym 1943 r. w związku z sytuacją w Tunisie pod przełęczą Kasserin. Położyłem wówczas ufność w gen. Alexandrze i nie zawiodłem się. Z tym samym uczuciem odnoszę się do niego obecnie. Jeśli chodzi o rozdział funkcyj kierowniczych między armią ameryk. i ang., to trzymamy się zasady, że miernikiem jest to, która armia jest liczniejsza. W W.Brytanii stanowisko głównodowodzącego objął gen. Eisenhower, jego zastępcą został marszałek lotnictwa Tedder, a pod ich kierownictwem pracują liczni dowódcy wybitni ang. i ameryk. Siły bryt. i ameryk., stacjonowane w W.Brytanii niebawem się zrównają, w miarę jednak stałego dopływu posiłków ameryk. oddz. USA. zdobędą przewagę liczebną dzięki wielkim zasobom ludzkim Ameryki.

Dotychczas nie było niczego w dziejach wojskowości z czymby można porównać obecną współpracę ang.-ameryk.-
Jeśli chodzi o sprawy polityczne, to w pierwszym rzędzie pragnąłbym poruszyć to, coby można nazwać chorobami klęski. W krajach okup. nie brak Quislingów i współpracowników, wspomagających Niemców, obok tego zaś walka partyzancka przeciw okupantowi doprowadziła również do walk domowych, w których, jak to widzimy w Grecji i Jugosławii nienawiść między poszczególnymi odłamami dorównywa nienawiści w stosunku do zaborcy. Jeśli jest rzeczą trudną zrozumieć swój własny kraj, to zrozumieć kraj obcy jest prawie niepodobieństwem. Naszą zasadą jest tylko jedno kryterium w ustosunkowaniu się do ruchu oporu, mianowicie zdolność stawiania tego oporu i rzeczywisty wkład w walce z wrogiem.-
Jeśli chodzi o Włochy, to muszę stwierdzić, że rozejm podpisaliśmy z królem Wiktorem-Emanuelem i marszałkiem Badoglio, którzy wciąż jeszcze stanowią legalne kierownictwo Włoch. W wykonaniu rozejmu cała mar. woj. włoska przeszła na naszą stronę, a prawie wszystkie oddz. włoskie, które się nie znajdują pod okupacją niem. walczą po naszej stronie, dobrze wypełniając swój obowiązek. Z chwilą, gdy zdobędziemy Rzym, w co nie wątpię, rozszerzymy podstawy rządu. Obecnie jednak, gdy toczą się walki, nie jest pora na przeprowadzanie zmian tego rodzaju. Kongres partyj antyfaszystowskich, który się zebrał w Bari nie posiadał żadnych uprawnień konstytucyjnych i dopóki król, wzgl. także i następca tronu nie abdykują, nie może powstać żaden inny autorytet legalny.-

Jeśli chodzi o gen. Michajłowicza,to jego obecne trudności wynikają stąd, że niektórzy z jego podwładnych wdali się w konszachty z nieprzyjacielem. Od pewnego czasu pojawiła się jednak na widowni nowa fala oporu. Od jesieni 1941 r. oddz. marszałka Tito z dziką wściekłością prowadzą walkę przeciwko Niemcom. Niema mowy o jakimkolwiek kompromisie. Ich hasłem jest "śmierć albo wolność". Blokują oni połączenia npl., sprawują kontrolę nad szerokimi rejonami, znajdują się wszędzie. Siły marszałka Tito liczą ponad ćwierć miljona ludzi. Wiążą one 14 z pośród 20-tu dywizyj niem., stacjonowanych na Bałkanach. Komunistom przypada zaszczyt rozpoczęcia tej walki. W jej toku ruch przeszedł jednak ewolucję w kierunku jedności narodowej, dzięki przyłączaniu się coraz to nowych odłamów. Aljanci będą popierali marszałka Tito wszelkimi środkami, jakimi rozporządzają. Ludzie gen. Tito są jedynymi, prowadzącymi jakąkolwiek istotną i efektywną akcję przeciwko Niemcom. Rok temu jeden z naszych wyższych oficerów, mianowicie generał / nazwisko niezrozumiałe/,udał się do gen. Tito, lądując na spadochronie. Przez osiem miesięcy walczyli razem i nawiązali sprawdziwe braterstwo broni, obaj nawet ponieśli rany z powodu wybuchu tej samej bomby. W jesieni ub.roku udała się tam większa misja wojsk. ang. pod dztwem generała brygady Mac Leana.-
Jeśli chodzi o stosunek do króla Piotra i rządu jugosłowiańskiego w Kairze, to bynajmniej nie zamie-rzamy od niego się saperować. Król Piotr ponosi jednak ujemne następstwa z powodu współdziałania z gen.Michajłowiczem. Nasze zobowiązaniaw stosunku do króla Piotra są znane.

<u>Ciąg dalszy nastąpi</u>

Londyn, dnia 27.II.44. niedziela, kom. franc. serwis europ.

Rosja : Oddz. ros., działające na odcinku płn. zdobyły miejscowość Porchow na drodze do Pskowa. Psków jest obecnie zagrożony od wschodu, płn. wsch. i płn., w którym to ostat. kierunku Rosjanie są oddaleni od miasta o 25 km. Cała linja kolej. Dno-Nowe-Sokolniki jest już oswobodzona. Rosjanie znajdują się o 30 km. na zach. od Nowych Sokolnik. Dalsze postępy ros. wzdłuż frontu 250-ciu km., rozciągającego się między Pskowem a Newelem.-

Jeden z ekspertów ros. oblicza, że v. Manstein stracił w ciągu 16-tu dni swych nieudałych prób wyswobodzenia otoczonych dywizyj niem. 942 czołgi.-

Radio fińskie donosi, że ub. nocy 600 samolotów ros. atakowało Helsinki. Ponadto atakowano również port Ulu nad Zatoką Botnijską.-

Front zach.: Nalot RAF. na Augsburg w nocy z piątku na sobotę, w czasie którego zrzucono na miasto 1700 ton bomb zakończył okres najgwałtowniejszych nalotów sojusz., dotychczas wykonanych na Niemcy. W ciągu 6-ciu dni i nocy lotnictwo bryt. i ameryk. zaatakowała 18-cie niem. ośrodków produkcji, zrzucając ogółem 17.000 ton bomb. Atakowano m.in. Ratisbonę i Schwainfurt trzykrotnie, Augsburg, Lipsk i Sttutgart dwukrotnie, Fürth, Gotha, Brunszwik i Achersleben jeden raz. Samoloty VIII-go korpusu lotn. USA. w W.Brytanii, oraz XV-go korpusu lotn. we Włoszech same jedne zrzuciły na Niemcy 9425 ton bomb. Niezależnie od tego atakowano stale objekty we Francji płn. i Holandii.

W omawianym okresie, t.zn. w ciągu ub. tygodnia lotnictwo niem. straciło w walkach dziennych 642 myśliwce. RAF. straciła ogółem 148 bombowców, lotnictwo ameryk. 228 bombowców i 36 myśliwców. Straty sojusz. wyniosły zatym ogółem 412 samolotów. W całej akcji uczestniczyło 15.000 samolotów sojusz. Straty nie sięgały nawet 3%. Dla porównania należy przytoczyć, że w okresie największych nalotów między 10 a 17 sierpnia 1940 lotnictwo

niem.zruciło na W.Brytanię 4000 samolotów, a odsetek strat wyniósł 12%. Najciekawszym jest jednak, że w odróżnieniu od walk z 1940 r. straty strony broniącej się są wyższe, niż stro ny atakującej. W r.1940 RAF. straciła w ciągu tygodnia 115 samolotów, w ub.zaś tygodniu Niemcy stracili ich 642. Straty sojusz. obracają się w granicach, w których mogą być z łatwością wyrównane z bież. produkcją.-

Front śródz.: Na przyczółku Anzio Niemcy przygotowują się do trzeciego z rzędu natarcia, ściągając posiłki. Walczy tam obecnie 10 dywizyj niem. Nie wszystkie formacje należą do wyborowych. Akcja na przyczółku zmusiła Niemców do ściągnięcia wielu ~~posiłków~~ rezerw strategicznych z Francji, Bałkanów i płn.Włoch, które wg. pierwotnego planu miały wypocząć i przejść przeszkolenie. Od 22-go stycznia XIV-ta armia niem., walcząca na przyczółku, straciła 15.000 ludzi w zabitych, rannych i jeńcach, w szczególności 2806 jeńców.-

W dniu wczorajszym lotnictwo sojusz.wykonało nad przyczółkiem 175 lotów. Ani jeden niem. samolot się nie pokazał.-

Na odcinku V-ej armii odparto w mieście Cassino dwa niewielkie kontrataki npl.-

Na odcinku VIII-ej armii działalność patroli.- Od początku kampanii włoskiej wzięto do niewoli ogółem 14.000 Niemców.-

Jugosławia : W kwaterze gł. marszałka Tito przebywa Randolph Churchill, syn premiera, poseł do parlamentu i oficer.-

Turcja : Do Ankary przybył przewodniczący ameryk. komitetu pomocy uchodźcom wojennym. Oświadczył on, iż oczekuje powiększenia się liczy uchodźców z Węgier, Rumunii i Bułgarii i w związku z tym opracowuje możliwości ich rozlokowania. Wspomniane trzy kraje wiedzą

niemieckiego na hiszpańskie, wśród samolotów, u
odsetek strat wyniósł 12%. Najciekawszym jest
jednak, że w porównaniu od maja 1940 r.
straty strony atakującej się wyższe, niż stro-
ny [illegible]. W 1940 [illegible] w ciągu
tygodnia 115 samolotów, w ub.mies. tygodniu
Niemcy stracili ich 562. Straty angielskie, ocenia-
ją się w granicach, w których mogą być z łat-
wością wyrównane z bież."produkcji."-
Front Grecki: Na przestrzeni [illegible] przygo-
towują się do ciężkiego [illegible] natarcia, dołą-
czając posiłki. [illegible] tam obecnie 40 dywizyj
niem. Nie wszystkie formacje należą do wybo-
rowych. Akcja na przestrzeni [illegible] Niemców
do [illegible] wiele [illegible] rezerw strategicz-
nych z Francji, Holandii i płn.Niemiec, które są
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] w [illegible], rannych i jeńców, w [illegible]
ogółem 2586 jednostek.-
W [illegible] lotnictwo angielskie wykonało
nad [illegible] 175 lotów. Ani jeden nie
samolot nie powrócił.-
Na odcinku V-ej armii [illegible] w miejscu [illegible]
[illegible] kontratak [illegible]
Na odcinku VIII-ej armii [illegible]
[illegible]
li ogółem 14.000 jeńców.-
Jugosławia: W [illegible]
[illegible] premier [illegible]
[illegible] parlamentu i [illegible].-
Turcja: [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

że sojusznicy przy układaniu warunków pokojowych po wojnie uwzględnią rozmiary, w jakich stawiły opór Niemcom i pozwoliły Żydom i innym uchodźcom na wyratowanie się przed Niemcami.-

USA.: Znany publicysta ameryk.Alister Cook w ostat.ameryk. przeglądzie tygod. wyjaśnia szczegóły ostat. porażki, jaką w Kongresie poniósł prez.Roosevelt wskutek odrzucenia przez Izby Ustawodawcze veta, jakie założył przeciwko uchwale Kongresu, drastycznie obcinającej rządowy preliminarz podatkowy. Kongres był urażony nietyle samym faktem założenia veta, którego wszyscy oczekiwali, ile redakcją oświadczenia prezydenta, zarzucającą, że uchwała Kongresu w wyższym stopniu oszczędza klasy posiadające, niż klasy niezamożne. Prezydent stał na stanowisku, że zbyt wielu obywateli ameryk. wciąż jeszcze nie zdaje sobie sprawy z tego, jak wiele wojna kosztuje i uważa, że z chwilą subskrybowania pożyczek woj. mogą resztę wolnych dochodów rozporządzać wg. własnego upodobania. Prezydent uważa, że z chwilą, gdy wzrostu cen nie dało się powstrzymać przy pomocy subsydiowania, nie pozostaje nic innego, jak podwyżka podatków i w ten sposób zredukowanie nadmiernej siły kupna, wywołanej wzrostem zarobków woj.i podbijającej ceny. Nie wystarczy, by Amerykanie pracowali na rzecz wojny, muszą oni współdziałać również w jej finansowaniu.-

Argentyna : Prasa ameryk.stwierdza, że ostat. przewrót, wskutek którego ustąpił dotychczasowy prez.Ramirez ma charakter wybitnie reakcyjny i faszystowski. Obecny wiceprez.pułk.Juan Ferrol jest przedstawicielem najbardziej proosiowego ugrupowania oficerów. Prasa zaznacza, że jedynym łącznikiem między Argentyną a osią jest Hiszpania, ułatwiająca agentom faszystowskim i falan-

że bojownicy przy ustaleniu warunków politycznych
po wojnie uwzględnią rewolucji, w jednak dowódcy
oddziałów i pozwolili Żydom z innym metodom
na współczucie się przed Niemcami.-
USK. Inne z nich stawia amerykańskiej dowód z
ościeczości-i-przewidziane wypad. wyjaśnić znaczenie-
tych natur, porażki; jeśli z Kongresu sąsiedzi
prze.mocowała naturalnie odrzucenia przez Izby
Reprezentacyjne weto, jakie zakończył prezydent Truman
Kongresu, dotyczące ustanowienia rezerwy
przeciwnej podatkowej. Kongres był wszystkim Ale-
koła samego faktem założenia weta, którego sam być
odpowiedzi, ile redakcji, odwołania przyjęta,
zasadniczego, że uchwalił) ogłoszenia z wyższym stop-
nia ostatecznym Klasy posiadającej, nie klasy nie-
zasobnej. Prezydent stał na stanowisku, że obyw
miałby obywatel amerykański wolna jest nie może
sobie drogi z chwilą, gdy władze wojenne kończą i
sprawy, że w dużej ubezpieczenia potrzebnej wol.
mogą rzeczy wolnych zasobów z najwyższości wy-
wanego uzdolnienia. Przypominał zasada, że z chwi-
lą, gdy narodu oczekiwać dało się, potrzebujemy
swoje pomocy odbudowania, nie pozostaje nie
innego, jak podbycie podatków i w tej sprawie
zrozumienia dominującej siły kapitału, żywiołowej
wartości swoich możliwości podstawowej wagi.
Nie wystarczy, by kongres w stosunku do rzeczy
wolnej, należy się współczuć także w tej
rzeczywistości.-
Argentyna. Prasa ostatnio, stwierdzając, że władze
prezydenta, wskazują różnych potrzebę dążenia ku
przez Kongres na czas wyborów rozwiązania i
rozpatrywania. Obecnie właściwie punkt. Juan Peron
jest prezydentem najbardziej przyjaznego
ugrupowania oficerów. Prasa zaznacza, że jedynym
zwolennikiem polityki Ameryki z całą jest Stanów-
mi, zastępując agentów Zjednoczonego Królestwa i krajo-

gistom agitacjem w Argentynie. W związku z tym prasa żąda zerwania stosunków dyplomatycz. z Hiszpanią.-Los prez. Ramireza niewiadomy.-
Birma : Niedobitki oddz. japon., którym się udało przedostać na tyły VII-ej dywizji indyjskiej są likwidowane. Na innych odcinkach postęp sojusznicze.-

Londyn, poniedziałek, dnia 28.II.44r. Kom. ang. poranny. Serwis zamorski i franc. europ.

Ocean Spokojny : Bombardowanie Rabaul przez sojusz. flotą i lotnictwo.-
Pod Nową Irlandią zatopiono dwa transportowce.-
Obliczają, że na odcinku Rabaul zostało odciętych 50.000 Japończyków.-
Zdjęcia wywiad. wykazują, że szkody, wyrządzone w czasie ostat. ataku sojusz. na bazę japon. w Truk są większe, niż początkowo przypuszczano
Zatopiono napewno 23 statki japon., 6 dalszych przypuszczalnie, a 11 uszkodzono.-
Rosja : Rosjanie donoszą o nowej ofenzywie, podjętej poniżej Krzywego Rogu i zmierzającej na południe wzdłuż Dniepru. Przypuszczalnie jej celem jest zlikwidowanie całego frontu niem. nad Dnieprem.-
Na odcinku płn. dalsze postępy w ataku na Psków posuwającym się w trzech kier. od strony Narwy, Ługi i Starej Russy. Pierwsze z tych natarć doprowdziło do zdobycia miejscowości Masłogostickij, oddalonej o 40 km. od Pskowa.-
Oddz. posuwające się z drugiego kierunku znajdują się w odległ. 50-ciu km. od Pskowa.-
Oddz., posuwające się z pod Nowych Sokolnik, znajdują się już na 50 km. na zach. od tej miejscowości.

W ciągu ub.24-ch godz. oswobodzono ogółem na odcinku płn. ponad 200 miejscowości.
Niemcy ściągają dalsze posiłki.-
Ofenzywa rozpoczęta przez Niemców w rej.Łucka została odparta i Niemcy musieli się wycofać poza punkt wyjścia.-
W Waszyngtonie ogłoszono dane co do pomocy, dostarczonej w ciągu ub.2-ch lat przez USA. Rosji na podstawie ustawy o sprzedaży i najmie sprzętu woj. W okresie tym dostarczono Rosji sprzętu wartości ponad miljarda funtów sterlingów.
Dostarczono m.in. 7800 samolotów, przeważnie myśliwców, 4700 czołgów i wozów przeciwczołgowych, 170.000 ciężarówek, oraz 2.250.000 ton żywności. W 1942 r. dostarczono ogółem 2.800.000 ton dostaw, w 1943 r. 5.400.000 ton. W 1943 r. dostarczono dwa razy więcej samolotów, niż w 1942 r. W r.1942 na każde 100 statków, płynące w konwoju z USA. do Rosji, 12 było zatapianych, w r.1943 tylko jeden na sto.-
Radio Moskwa donosi, że w nocy z soboty na niedzielę kilkaset samolotów ros. atakowało Helsinki przez 10 godzin. Trzy samoloty nie powróciły.-
<u>Front śródz.:</u> Dzisiejszy kom. sojusz. donosi, że w dniu wczorajszym sojusznicy zdobyli pod Anzio dwie niem. pozycje obronne. Na odcinkach V-ej i VIII-ej armii wskutek złej pogody działalność lądowa ograniczona do akcji patroli.
Z tej samej przyczyny ograniczona działalność lotnicza. Wykonano 400 operacyj, w czasie których były atakowane lotniska pod Rzymem, oraz żegluga npl. koło Villa-Luca na wybrzeżu jugosłowiańskim. Niemcy wykonali 20 lotów nad przyczółkiem. Straty własne dwa samoloty, npl. jeden. Ameryk. krążownik ostrzeliwał pozycje

npl.- W związku z przystąpieniem oddz. polskich do walki przeciwko Niemcom we Włoszech prez. Raczkiewicz wysłał depeszę do gen.de Gaulle z życzeniami wspólnej zwycięskiej walki.
Gen. de Gaulle stwierdził w odpowiedzi, że Francuzi są szczęśliwi, że mogą przy boku walecznych żołnierzy polskich walczyć z odwiecznym wrogiem Francji i Polski.-
Jugosławia : Z kwatery gł. gen.Tito donoszą o zaciętych walkach w Słowenii, wzdłuż linii kolej.Celje-Malibor, oraz w Hercegowinie, gdzie prowadzą ofenzywę.-
Front zach.: Zdjęcia wywiad.wykazują, że w Ratesbonie większa część zakładów lotn.uległa zniszczeniu.-Zostały zupełnie zniszczone hale montażowe, gdzie montowano miesięcznie 200 myśliwców "Messersmidt".-
W Gota na 14 zabudowań zakładów lotn. trafiono 10.-

Londyn,dnia 29.II.44r. Kom.ang.poranny.Serwis zamorski i franc. europ.

Rosja : Kom.sowiec. z ub.nocy donosi, że w ciągu ub.24-ch godz.Rosjanie oswobodzili na odcinku między Pskowem a linją kolej. Moskwa-Ryga ponad 650 miejscowości. Kolumna,posuwająca się na Psków od strony Rygi,znajduje się już w odległ.niecałych 20 km. od miasta. Kolumna postępująca od strony Starej Russy jest od Pskowa oddalona o 25 km. Wzięto do niewoli licznych żołnierzy, oraz zdobyto znaczne ilości sprzętu woj. Rzeczoznawcy wojskowi oczekują energicznej obrony Pskowa przez Niemców, gdyż stanowi on główny bastion obronny rej.bałtyckiego. Od linii kolej. Psków-Połock Rosjanie są oddaleni o niecałe 30 km. W ciągu niedzieli zestrzelono nad całym frontem ros. 80 samolotów niem. Jest to najwyższa cyfra od dłuższego przeciągu czasu.-

Finlandia : Parlament finlandzki zbiera się dzisiaj na posiedzenie. Ze Sztokholmu donoszą, że przedmiotem rozpraw będą prawdopodobnie warunki rozejmu, zaproponowane przez Rosjan. Jeden z dzienników fińskich stwierdza : " W naszych rękach spoczywa obecnie cała nasza odpowiedzialność." Inne z pism zaznacza : " Jeśli o nas chodzi, to sprawa przedstawia się prosto : pragniemy spokoju, wolności, bezpieczeństwa".-

Wg. doniesień z Berlina w kołach niem. stwierdzają, że Niemcy bezwzględnie sprzeciwią się zawarciu przez Finlandię odrębnego pokoju.-

Rzecznik niem. min.spraw zagr. oświadczył, że wycofanie wojsk niem. z Finlandii jest nie do pomyślenia.-

Front śródz.: Na wszystkich odcinkach zastój.-

Włochy : Radio Budapeszt donosi, że na znanego publicystę faszystowskiego Farinacciego został wykonany zamach. Farinacci wyszedł cało.-

Jugosławia: W niedzielę lotnictwo sojusz.atakowało żeglugę niem.pod Szebenikiem.-
Z kwatery gł. gen.Tito donoszą o gwałtownych walkach na połud. Chorwacji. W Hercegowinie oddz. powstańcze zadały ciężkie straty niem. dywizji 118, oraz wyborowej dywizji SS " Prinz Eugen ".-
Anglia : Przybył znaczny kontygent oddz. kanad. i ameryk. W czasie całej drogi przez Atlantyk nie napotkał ani jednej łodzi podwodnej.
Poraz drugi w ciągu tygodnia król dokonał przeglądu wojsk lądowych. Towarzyszyły mu królowa oraz obie księżniczki.-
Front zach.: Po dwudniowej przerwie, wywołanej niekorzystnymi warunkami atmosfer. lotnictwo sojusz. wznowiło ofenzywę powietrzną. Atakowane były okręg Pas de Calais oraz lotnisko w pobliżu Amiens. Niezależnie od eskorty myśliwskiej, oraz bombowców RAF. brało udział w nalocie 200 śred. bombowców ameryk.-
Zdjęcia wywiad. wykazują, że podwójny nalot, wykonany z piątku na sobotę na Augsburg był najbardziej skoncentrowany ze wszystkich, jakie RAF. kiedykolwiek podjęło.-
W Londynie trwają nadal poszukiwania zapsów radium, przywalonych gruzami szpitala im.Marii Curie, zburzonego w czasie ostat. nalotów niem. Połowę zasobów, przedstawiających wartość 2350 funtów ster., zdołano już odnaleźć.-
Do Anglii przybywają już setki ameryk.samolotów transport., które będą przewoziły rannych po rozpoczęciu inwazji na zachód. Na froncie afryk. przewieziono na nich ponad 50.000 ludzi.

Ocean Spokojny : Lotnictwo sojusz. bombardowało dwunasty dzień z rzędu Rabaul. Ponad 200 bombowców uczestniczyło w ataku. Ani jeden myśliwiec japon. się nie pojawił. Jeden samolot nie powrócił. Nalot na pozycje japon. na płn. wsch. wybrzeżu Nowej Gwinei. 25 samolotów na ziemi zniszczono bądź uszkodzono, oraz wzniecono pożar na statku w porcie Madang.-
Oddz. ameryk., postępujące pod Saidor w kier. Madang dotarły do Przylądka Keplera.-
Birma : XIV-ta armia bryt. udaremniła plan japon., zmierzający do zlikwidowania oddz. sojusz. na odcinku Arakan i następnie przedostania się ich bokiem do Indyj. Potężna kolumna npl. przedzierała się, oskrzydlając oddz. sojusz. przez gęste dżungle i następnie opanowała ważną przełęcz, przecinając w ten sposób bryt. linje dostaw. Oddz. bryt. i indyjskie wykazały jednak przewagę nad Japończykami w ich własnej taktyce walki dżunglowej i w następstwie oddz. japon., liczące 8000 ludzi straciły przeszło jedną trzecią swego stanu w zabitych i rannych. Straty sojusz. były znacznie mniejsze.-
Holandia : Niemcy czynią przygotowania w celu zalania kraju na wypadek inwazji sojusz. i powstania.-
Dania : Dziewięciu biskupów duńskich ogłosiło list pasterski, potępiający mordowanie duńskich patriotów, a zwłaszcza zabójstwo wybitnego dramaturga duńskiego Muncha, oddannego bojownika wiary chrześcijańskiej i wolności. Nasz kraj jest zalany powodzią zła. List został odczytany we wszystkich kościołach duńskich.-
Turcja : Dziennik " Tanin" pisze na temat propagandy niem. w Turcji : "Niema już propagandy niem. w Turcji, aczkolwiek istnieje jeszcze jej aparat. Jej celem było szerzenie wiary w zwycięstwo niem. My jednak przepowiadaliśmy zwy-

cięstwo aljantów jeszcze wówczas, gdy Niemcy kroczyli od zwycięstwa do zwycięstwa. Co więc zamierza propaganda niem. osiągnąć ?"